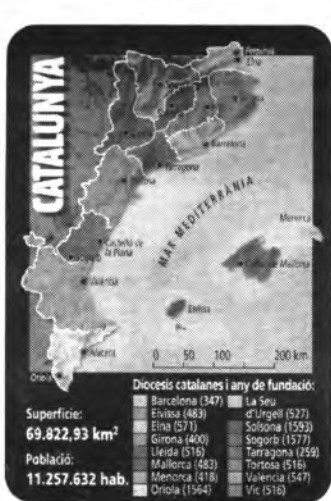

ELS CABDILLS DEL P.P. VOLEN DESTRUIR-NOS COM A POBLE.

«La sensibilitat no és pas un defecte, però n'és la seva especialització, és a dir, la falta de sensibilitat per a una altra cosa».
(Gilbert Keith Chesterton, 1874-1936, escriptor i humorista catòlic anglès).
Ja és sabut que per afavorir un espanyol, cal fer mal a alguna altra persona. Estigueu segurs que per cada somriure que els actes d'Aznar, de Felipe V, de Franco, etc. han produït, un centenar d'ulls han escampat llàgrimes».

L'ESTEL

PREMSA
Catalunya

XX ANYS DE
L'ESTEL

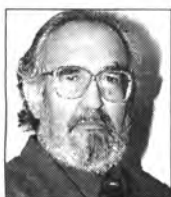
paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALA

ANY XX. NÚMERO 451

15 DE GENER DEL 2001

PREU: 250 PTS - 1,50 euros

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

«L'amor és el sentiment que neix i se suporta en la contemplació per la mirada, pel gust, per l'olfacte, per l'oïda i pel tacte. És com tocar el cel amb la ma. El sexe és, en canvi, la joiosa exaltació de plaer que comença sempre per la boca i acaba, com el metabolisme, pels baixos de l'home i de la dona.»

* L'europarlamentari Gorka Knörr en declaracions al programa Ganbara de Ràdio Euskadi va explicar el dia de l'atorgament del premi Sajarov del Parlament d'Europa a «Basta ya» com havia anat la cerimònia. Va dir que al grup de premiats els seguia un núvol de periodistes adeptes dels mitjans madrilenys. Aquest grup i els guardonats van ser convidats pel PP el primer dia i al PSOE el següent, a sopars d'homenatge. Però a la cerimònia, si bé en anys anteriors l'hemicicle havia estat ple, enguany estava mig buit. El grup eurocomunista i liberal no van assistir-hi. Quan Savater va fer el seu discurs anti-basc, els integrants del grup verd-nacionalistes es va aixecar per sortir. Tot plegat un fiasco. Els comentaris de molts membres d'aquests i d'altres grups era que el Parlament l'havia pifiat amb l'atorgament a un grup que, lluny de ser pacifista i equànime, era clarament bel·ligerant i políticament inse-rits dins els interessos centralistes d'una de les parts en conflicte. El Sr. Knörr va explicar molts detalls més escabrosos sobre la visita del Sr. Savater.

de Madrid de tripijocs d'ajut humanitari dubtosos i a través de governs antidemocràtics (sobretot islamistes) que tenen negocis d'armament amb el govern Aznar. A més es fan pro-

any se feia un dia mes tard on varen participar molts de col·lectius i partits amb el PSM al capdavant amb els seus consellers, diputats i regidors, que tenien programats meetings, el

PSM al Teatre de CCOO, Alternativa per Mallorca meeting al Pinzell i el PP torrada al costat de la mateixa Plaça d'Espanya. Molta de gent, però el grup més gros era el format per

unes dues mil persones que venien de la manifestació que just llavors havia acabat a la veïna Plaça de l'Olivar, amb centenars de banderes catalanes, unes quantes banderes

Mai s'havia vist una manifestació tan nombrosa el 31 de desembre.

Els joves independentistes arrancaren i trepitjaren amb ràbia la Bandera forastera

paganda preferentment als periòdics més enrancats del PP (com ara ABC). A més, en països del Tercer Món solen fer el joc a governs dictatorials i d'integristes islàmics.

Les autoritats peperes passaren per llocs estrets, ben protegits per la policia municipal.

occitanes i unes quantes basques. Un manifestació que havia escalfat els participants amb consignes com ara «Fora, Fora, Fora, la Bandera Espanyola». A l'arribar a la Plaça d'Espanya, la gent veu una bandera espanyola al mig de les banderes catalanes, i és clar, s'empenya. Els joves desclaven la bandera espanyola i comencen a trepitjar-la, els empleats de l'ajuntament l'aixequen i la tornen a posar al seu lloc, llavors arriba la comitiva i els regidors del PP de l'Ajuntament duen la bandera

* El professor Grimalt de la UIB, bon amic de l'ESTEL, ens deixa un missatge al contestador automàtic preguntant perquè estam en contra de UNIFEF i altres ONG's. O hem demanat als nostre expert en aquestes matèries en Ricard Colom que ens ha contestat: <Perquè són ONG's oficialistes que es presten al joc del Govern

* Mai s'havia vista tanta festa a l'Ofrena Floral que l'Ajuntament de Ciutat fa al Rei en Jaume amb motiu de la seva entrada al front de les tropes catalanes a la Ciutat de Mallorca el dia 31 de desembre de 1229. I, és que varen coincidir moltes de coses: Hi va haver la manifestació que cada

Restaurante Chino
C'AN ZHANG
章氏大酒楼

Avda. Gran Vía Colón, 16 Tel 971 500 558
07300 INCA - MALLORCA Mòvil 630 34 61 78

Telefon
Movistar

Airtel

am

DISTRIBUIDOR AUTORIZADO

EKOSTAR TELECOM S.L.

- Venta de Telefonía (Mòbil i Fixa)
- Venta i manteniment d'Ordinadors
- Internet, Disseny i Pàgines WEB

Carrer de Manacor, 92 - 07007 Ciutat de Mallorca
Tel. 971 245 450 - Fax 971 247 983 - e-mail: michael@ctv.es

Especial dedicat a
LES FESTES DE SANT
ANTONI DE SA POBLA
Si vos ha agradat,
telefonau al
971 26 50 05
i el vos enviarem
cada quinze dies

espanyola penjada pel coll, els del PSM i el d'UM no l'hi duen i els comunistes sols no hi són. I la gent s'empenya més amb

els del PP i els escridassen: Fora, Fora, Fora, la bandera espanyola". I els escupen a la cara i els tiren monedes i ous

nials. Encara que no plovia, l'historiador Pau Cataura duia un paraigua estès per parar-se d'algun projectil mentre llegia

un bell escrit sobre la conquesta i les seves repercussions, però la cosa no anà a més i la festa va acabar en pau.

Aquesta gent del PP de l'Ajuntament de Ciutat s'haurà de replantejar això de dur o no dur la bandera forastera al coll a les celebracions. Això és un privilegi que els concedí la reina Isabel II ja fa molt de temps. Però a vegades convé renunciar a certs privilegis que no donen més que maldecaps.

L'endemà al migdia, la Plaça de Cort estava presa per la policia, només podies mirar al festa des del carrerons que hi desembiquen. El destacament militar que sempre hi havia anat amb la banda de música no va comparèixer i en el seu lloc hi anà una companyia d'infanteria vestida de l'època del primer ocupant Borbó. Les autoritats escoltaren la Colcada i el batle s'afluixà de fer el tradicional discurs. En una paraula, la gent perd la por, els temps canvien, i la història juga al nostra favor, a favor dels mallorquins. Ω

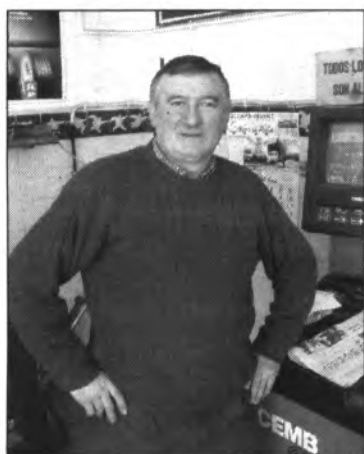

Joan Lliteres d'Artà i la seva filla Elisabet a la manifestació del 30 de desembre. Tel. 651 138 930

En Xavi Balaguer i els germans Marco de les Alqueries de Vila-Real assistiren a la manifestació del 30 de Desembre. Tel. 964 515 320

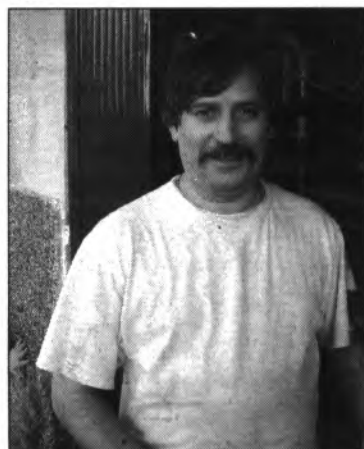
S A P O B L A

Fa 22 anys que n'Antoni Llabrés va obrir el Taller de pneumàtics Llabrés a sa Pobla. Tel. 971 540 262

Fa 4 mesos que na Martina Serra ha obert la Perruqueria Martina al carrer del Mercat de sa Pobla. Tel. 971 540 162

Fa un any que en Rafel Galmès regenta el Forn càs Zero a sa Pobla. Tel. 971 540 519

Els germans Miquel i Joan de cas Xiulet són els amos joves de la botiga de productes per a l'agricultura cas Xiulet al costat de la nova estació del tren de sa Pobla. Tel. 971 862 717

Fa 9 mesos que en Josep Lluís Bennàsser i la seva família han obert el Restaurant Cantó a la barriada del Poliesportiu de sa Pobla. Despatxen menús a 950 ptes. A la carta despatxen pizzas, paelles, etc. Tel. 971 542 774

Fa 3 anys que en Bernat Franco regenta el Vidioclub Hobby al carrer Major de sa Pobla. Tel. 971 542 425

Fa 20 anys que en Biel Munar regenta l'Adrogueria Munar a sa Pobla. Son pare en Jaume Munar va obrir aquest negoci fa 50 anys. A la foto amb el seu hereu Jaume. Tel. 971 540 398

Fa 10 anys que n'Andreu Busquets va obrir el taller Gomes sa Pobla. Venta i reparació de bicicletes i motos. Tel. 971 540 969

Fa 37 anys que en Pep Rayó de can Foradí regenta la Perruqueria Rayó a sa Pobla. Son pare Arnau ja era barber i el seu fill Arnau continua la saga. Tel. 971 541 055

Fa 24 anys que en Sebastià Campins i la seva dona Caterina Vidal regenten la Ferreteria Campins a sa Pobla. El seu padri Sebastià de Consell que feia de trinxeter va obrir aquesta botiga l'any 1930. Tel. 971 540 153

Na Maria Soler estava de dependenta de la botiga d'en Pere Fava a la Plaça de l'Ajuntament de sa Pobla. Ara fa 19 anys que se va independitzar i ara és la madona de l'establiment. Tel. 971 540 405

Restaurant Marina

Menús a 900 ptes.

C. Marina, 15. Tel. 54 09 67. Sa Pobla

Martín Mora Crespi
Isaac Peral, 39
07420 Sa Pobla (Mallorca)
Tel.: 971 54 18 15
Fax: 971 54 26 43

MARTIN
MORA

IVECO

El mundo del transporte

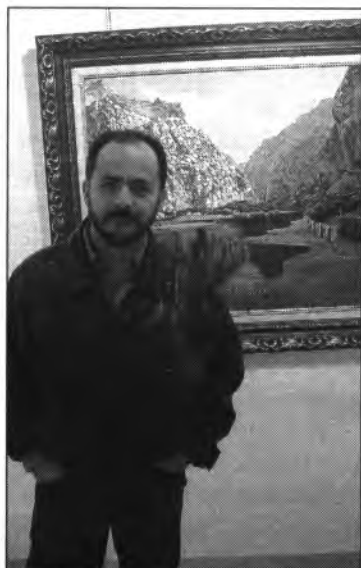
S A P O B L A

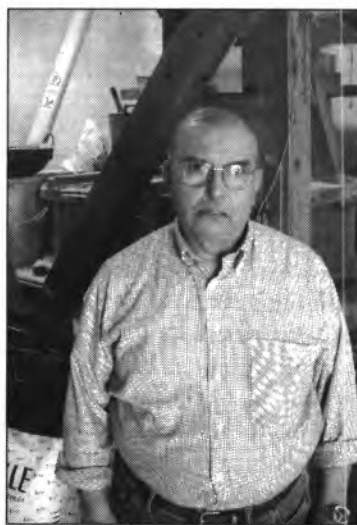
En Martí cotxer és l'amo de la botiga de moda Cas Cotxer a sa pobla. Son pare, en Martí Cotxer que acaba de jubilar-se, ha heretat aquest negoci del seu avi que l'havia obert l'any 1939. Tel. 971 540 247

Fa 35 anys que en Julià Torrents fa de tapissador de sofàs, posa cortinatges i altres objectes de decoració al seu taller del carrer Major de sa Pobla. Tel. 971 542 376

Fa 15 anys que en Jordi Aguilera va venir a Mallorca procedent de sud Amèrica. Pinta Bodegons i paisatges. Aquests dies exposa al saló de sa Nostre de sa Pobla. Tel. 971 914 143

En Sebastià Torrandell va néixer fa 59 anys a la Farinera de cas Xiulet de sa Pobla. Ara fa 10 anys que n'és l'amo. Tel. 971 540 330

Fa un any que na Maria Oliva amb en Julià Siquier regenten el Cafè can Rapinya a sa Pobla. Tel. 607 615 902

Fa 38 anys que la Família Vidal regenta el Restaurant sa Marina a sa Pobla. El president del Govern Balear i el seu seguici hi anaren a dinar el dia de la inauguració del tren. Despatxen menús a 900 ptes. Tel. 971 540 967

Fa un any que na Susanna Becerra ha obert el Saló d'Estètica Susanna a sa Pobla. Abans el tenia al Port d'Alcúdia. Fa depilació, pedicura i manicura etc. Tel. 971 542 695

Les primeres autoritats balears amb el president Antic al seu davant a inaugurar el tren fins a sa Pobla 20 anys després de la seva supressió. L'antic, qualificà el tren d'"element primordial" del Pla de Transport que impulsa el Govern i va anunciar que enguany se posarà en marxa la línia ferroviària fins al Port d'Alcúdia.

L'informe dels Drets Humans EUA: Un recull d'opinions

M'ha sobtat i molt, quan vaig llegir al diari AVUI l'informe sobre drets humans del departament d'Estat dels Estats Units de 1999 que realitzen uns senyors mentre estan menjant una hamburguesa d'aquelles tant olioses amb molt de tot. I és que aquest senyors qüestionen la llei de Política Lingüística, argumentant que «moltes entitats castellanoparlants de Catalunya critiquen la llei del català perquè discrimina els ciutadans de parla castellana i perquè imposa l'hegemonia lingüística en una població diversa», és curiós com sempre aquestes opinions no són mai contrastades i

sempre, sempre l'hegemonia lingüística vingui del mateix cantó.

I tenen raó, ja que el català és hegemònic en la premsa escrita, tothom sap que és impossible trobar una revista d'informàtica en castellà, totes estan en català, quina injustícia!, hom sap que totes les pel·lícules es fan en català i que el famós i polèmic decret de la Generalitat, sobre el cinema, vol introduir el castellà a la nostra cartellera per a fomentar la diversitat lingüística, però és sabut que hi ha problemes amb les "majors" en aquest sentit ja que és neguen a doblar al castellà i a més a més volen una subven-

ció per al doblatge de les pel·lícules.

Veritablement els castellanoparlants també tenen moltes dificultats alhora d'anar als judicis ja que aquests és fan íntegra i exclusivament en català i no poden fer ús de ser jutjats ja que no entenen el català. Per aquestes raons i moltes més els hauria de donar

la raó a aquests senyors dels Estats Units que diuen que a Catalunya el castellà està discriminat. Doncs si, avui per avui és impossible viure a Catalunya només sabent el castellà, no és pot llegir (tot està en català), no és pot veure la televisió (totes emeten en català), no et poden fer un judici en la teua llengua (tots els judi-

cis es realitzen en català) i és que fins i tot els castellanoparlants tenen veritables problemes per a comprar productes alimentaris ja que aquests figuren exclusivament en català i no són capaços de distingir els macarrons dels pèsols. Que hi farem. Ω

Joan Josep Caballé i Ponça

60
ANIVERSARI

BELLVER
TEJIDOS - TEIXITS

PALMA
C/ Sant Miquel, 44
Tel. 971 72 22 41 • Fax: 971 72 50 49

INCA
Pça. Verge de Lluç, 1
Tel. 971 88 31 08
MANACOR
C/ Joan Segura, 7
Tel. 971 55 60 12

TEXTURES

Local 2605
Tel. 971 40 56 97
PORTO PI CENTRO

e-mail: tbellver@retemail.es
web: www.mallorcared.com/palma/bellver/htm

Motos Salom

aprilia

Antonio Salom

Tomàs Forteza, 24 • Tels: 971 46 26 86 • 971 46 47 12
Fax: 971 46 81 36 • 07006 Palma de Mallorca

PATRICIA

PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

En "Mostatxos" vol eliminar tot allà que és mallorquí

PERE FELIP I BUADES

Hem de reaccionar ja, ens hem despertat ja el mallorquí perquè si seguim adormits com ara no quedarà res per a nosaltres, ni pels nostres fills ni pels nostres nets. No ens quedarà territori, ni vida de qualitat com se vivia antany els de la generació dels anys 50 del segle passat, quan se vivia només en mallorquí. Quan la llengua era la mallorquina, ho eren les festes, la cultura la llengua i la política. Sucursalista de Madrid per descomptat, però així i tot, malgrat haver de patir

el dirigisme i les imposicions colonials de la metròpoli, la realitat és que Mallorca seguia sent mallorquina encara que no ho fos per convicció ja que aleshores els mallorquins ja estaven acovardits i temerosos dels nostres ocupants castellans, per segles de guerres perdudes.

El cas és que encara no havia arribat la invasió massiva dels nostre territori, encara no havia arribat el turisme que aleshores era de qualitat i pagava a bon preu els nostres serveis. Llavors, en la primera invasió turística amb

un milió de visitants arribà també la primera onada d'immigrants espanyols: els andalusos, els extremenys, els castellans. Ells i no els turistes foren els que deterioraren la nostra qualitat de vida, de la nostra manera de ser. Ells s'empenyaren en eliminar la nostra llengua catalana.

Mes tard, passarem del milió de visitants als onze milions actuals i continuà augmentant l'arribada de immigrants espanyols amb la seva llengua. La seva política, les seves lleis, els seus jutges, els seus militars ja havien arribat 287 anys abans. Ara ens varen arribar les sevillanes, la

Blanca Paloma, la Feria de Abril, o sia l'època castellana, la que comanda en "Mostatxos", amb les seves ínfulas imperialistes i uniformadores que pretenen eliminar qualsevol indici de diferència que hi hagi entre els nostres costums i llengua i els seus costums i la seva llengua. Aquella llengua que els espanyols, els invasors, els qui arriben d'altres terres defensen de manera afeïssada.

Per si no fos suficient aquesta colonització, ara ens han arribat els alemanys amb les seves emissores de ràdio i les seves televisions i la dels immigrants del Magrib, els subsaharians i els qui ens arriben de l'Europa de l'Estat a qui no dona la gana d'aprendre la nostra llengua. Tots plegats atempten de manera seriosa contra la nostra llen-

gua i cultura.

Hem de consentir que aquesta gent que ens ve de fora foragiti de Mallorca la llengua i la cultura ens va deixar en herència el Rei en Jaume? Podem fer alguna cosa per impedir-ho? Només l'escola, tant pels nins com pels adults i l'exigència de la llengua catalana, mallorquins continuï sent la llengua de Mallorca.

Nosaltres també hi podem fer molt: Exigir el ser atesos en la llengua de Mallorca a tots aquells llocs on pagam. Qui paga mana i els mallorquins, que encara som majoritaris, ho podem exigir. I si no ens fan cas, podem anar a llocs on se respecti la nostra llengua. I comprem productes etiquetats en català, i demostren a qui sia que encara ens queda dignitat.

Graixera d'ous

PER MANEL FRAU I CORTÈS, PRESIDENT D'ESQUERRA REPUBLICANA - MALLORCA (mfrau@maptel.es)

Com cada any, Esquerra Republicana de Mallorca i les seves Joventuts (JERC) participaren activament en l'organització de la Diada del 31 de Desembre. La nostra formació política fou una de les convocants de la manifestació unitària de dia 30, sota el títol: **De Salses a Guadamar i de Fraga a Maó, construïm un poble lliure**. Igualment, com en anys anteriors vàrem participar en la cerimònia davant de l'estàtua de Jaume I, on realitzàrem dues ofrenes florals. Queda palès, per tant, que la nostra intenció era recolzar l'acte i en cap moment boicotejar-lo, com han anat declarant interessadament determinades fonts. Igualment, i malgrat el nostre rebuig a l'atac amb ous realitzat per un petitíssim grup sense cap vinculació amb la nostra formació, estam convençuts que la resta de

joves independentistes que hi assistiren no pretenien fer un boicot, ans mostrar el seu desacord per detalls ben concrets i evitables, com la presència de la bandera espanyola a l'acte.

La reacció del Partit Popular i de la seva premsa satèl·lit no trigà en carregar contra tots els nacionalistes, en termes que convertien el jovent independentista en poc menys que cadells kaleborrocaires. En el paroxisme de la panada mental, l'anònim signant de la secció "La Galeria" (UH, 2/1/2001) resolgué que intentar treure la bandera espanyola era un "insulto a todos los mallorquines orgullosos de nuestras raíces." Els indignats defensors de les llibertats des de la seva tribuna, titllen d'antidemocràtics els independentistes; però qui els recorda aquestes llibertats quan conscientment amaguen la infor-

mació? Fa ben poques setmanes, una escola de formació de JERC va passar perfectament desapercibuda per la premsa, malgrat l'assistència d'un centenar de joves de tot el país i de més d'un membre rellevant de la mateixa premsa.

L'endemà dels incidents de la diada, Fageda informà els assistents, explicant amb ben poca traça que tots aquells joves havien arribat gràcies al fet que "algunes formacions nacionalistes i independentistes" havien muntat autobusos a pobles de la part forana, com si li sabés greu que els mallorquins d'arreu participassin en la Diada. Sembla que l'edil passa pel tub d'honorar l'Estandard amb les dents estretes i de mala gana, i per tant no pot entendre que ningú baixi a Ciutat per motivacions tan minses.

Els Republicans en cap moment no hem fomentat, com diu el Sr. Fageda, una actitud agressiva entre els nostres joves. Semblantment, esperam que el batle del PP no hagi de concretar la seva promesa que "la Corporació s'hagi de veure obligada a prendre decisions no desit-

jades en defensa de la seva història i de la seva tradició." Entenem que uns fets aïllats no han de donar excusa per a actituds repressores cara a l'any que ve. Simplement, coneixem com les gasten. I cal que afirmem sense destorb que és justament la defensa de la nostra història i de la nostra tradició el que va moure els ciutadans nacionalistes a escriure el batle, que en gran mesura podria haver evitat la situació retirant la bandera espanyola, com reiteradament li sol·licitam any rera any diversos grups nacionalistes. Era evident que la presència d'aquesta ensenya i de l'exèrcit espanyol, elements ambdós que no són tradicionals a la Diada, contravenien la voluntat de la immensa majoria del públic que assistí a les cerimònies de dia 30 i 31, en recordar-los que la nostra sobirania continua lligada de mans i peus. Podeu fer la vostra diadeta, però sense passar-vos! El lema de les JERC aquest any anava precisament per aquest camí: "Espanya no té illes". Mallorca és dels ciutadans, és catalana; no és el *patio particular* d'uns senyorets que vénen de

tant en tant a munyir les vaques i robar les prunes.

Finalment, i deixant de banda el malaurat incident que no hauria d'haver deslluït la festa, hem de constatar que l'escriadassa als Populars no fou sinó la crispada reacció a la topada entre els ciutadans que acabaven de manifestar la seva voluntat de viure en uns Països Catalans lliures i independents, i l'immobilisme d'aquells que, volent disfressar i uniformitzar la nostra història, estan més que satisfets amb les actuals quotes d'autogovern.

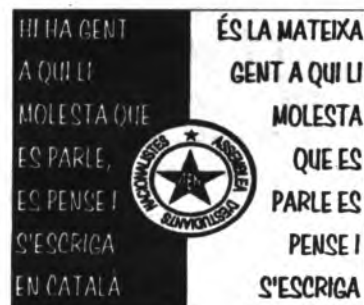
Certament, els Republicans preferim les lluites dialèctiques per sobre del tir al blanc a base d'ous podrits. Però la situació ens condueix igualment a una reflexió: tindran els nostres adolescents la mateixa paciència que nosaltres els adults? Suportaran com nosaltres, amb un somriure, la censura i la manipulació informativa, les invisibles barres dels poderosos? En mans nostres està construir un futur de convivència. N'hi ha que encara han d'aprendre que no sempre hem de tombar el coll els mateixos. Ω

Sant Tomàs d'Aquino i el diner

Les activitats de compra i venda, en la mesura en que existien en els segles XIII i XIV, van atraure l'atenció del màxim filòsof religiós del mil·leni, el prolífic escolàstic Sant Tomàs d'Aquino —nascut a Itàlia, ciutadà francès i veritablement europeu—, així com un segle més tard que ell el teòleg Nicolàs d'Oresme, bisbe de Lisieux, es preocupà singularment del diner com a factor determinant —amb la compra-venda— de l'economia. Com s'esdevingué en temps d'Aristòtil, o com passa en

la actualitat quan hi ha una situació de monopoli, a l'Edat Mitja preocupava la justícia en l'assignació dels preus. Sant Tomàs deia: «És totalment pecaminós incórrer en frau amb el propòsit de vendre un objecte per un import superior al seu preu just... Vendre'l una mica més car, o comprar-lo més barat del que val en realitat, és intrínsecament un acte injust i il·lícit». Ω

J.K. GALBRAITH

• ALUMINIS
• VIDRES

ALUMINIS ALOMAR

Joan Alomar Ramis

Plaça de Sa Carretera, 4 - Tel. 971 85 70 14
07430 LLUBI (Mallorca)

Gaby Loyam, S.L. INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim les coses be, lo altre depèn de vostè. Si vol vendre la seva propietat, cridi'ns

Santiago Rusiñol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòbil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
<http://www.gabyloyam.com>
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

El PSAN Qualifica de política la sentència del TSJC emesa en el cas de Fina Albert i la Universitat Rovira i Virgili

El Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Catalans (PSAN) considera que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha dictat una sentència clarament política en la reclamació de la professora Fina Albert contra la URV. El PSAN rebutja aquest tipus d'actuacions contra la llengua i la nació catalana per part dels tribunals espanyols que només es poden encabir en un context d'espanyolització creixent i desacomplexat.

En la sentència emesa aquesta setmana, el TSJC considera que existeix discriminació quan la normativa de les Proves d'Accés a la Universitat (PAAU) obliga al repartiment d'exàmens en català i que «els castellanoparlants es troben en inferioritat, doncs aquesta normativa no garanteix el dret de qualsevol alumne». El tribunal parla d'«imposició d'una llengua quan es limita l'ús del castellà als ciutadans considerant que aquest fet no és conforme a dret». La sentència assenyala que finalment que «la universitat com a administració pública té encomanada la missió de salvaguardar i garantir especialment els drets fonamentals dels alumnes sense permetre que aquests quedin en una situació d'inferioritat davant unes mateixes proves en relació a altres alumnes per raons purament lingüístiques...».

El PSAN considera que aquestes afirmacions avalen jurídicament les argumentacions d'Aleix Vidal-Quadras i l'associació Convivència Cívica Catalana (CCC) donant recolzament legal a la seva campanya de desprestigi de la llengua. Aquesta campanya ve

acompanyada de diferents processos judicials contra diferents universitats de la Catalunya central i del suport de diferents mitjans de comunicació que busquen la minorització de la cultura catalana en el foment d'un fals bilingüisme.

El PSAN considera que l'actuació dels Tribunals espanyols contra la llengua ve emparada pel règim constitucional espanyol que no reconeix la nació catalana -de Saltes a Guardamar i de Fraga a Maó- ni la seva realitat lingüística i social. A Catalunya les úniques llengües imposades són l'espanyol i el francès, i el seu exercici dins aquest territori és un «dret fonamental» mentre que l'ús del català es redueix a una opció gairebé personal que no té protegit el seu ús en nombrosos àmbits socials, ni en diferents espais territorials com a la Franja catalana de Ponent o a la comarca del Carxe on no existeix cap reconeixement oficial a aquesta realitat.

Finalment, el PSAN vol animar als catalans i catalanes a lluitar pels nostres drets com a poble rebutjant les imposicions jurídiques i institucionals adverses, assumint que el règim constitucional espanyol de les autonomies no serveix per garantir la nostra normalitat. Ω

Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Catalans (PSAN)
Reus, diumenge 24 de desembre de 2000
psanbaixcamp@catbbs.org
http://www.estelnet.com/psan
Apartat de correus 622 - 43200 Reus (el Baix Camp)

Partido Popular: les gavines nazis postmodernes

És preocupant la intel·ligent tàctica nazi del PP a través del que els seus cervells grisos han dissenyat i anomenat «pacto antiterrorista», una maquiavèlica arma electoralista per a menjar-se qualsevol oposició a base de criminalització sistemàtica dels més opositors i més dèbils tot cercant aliances amb els més pròxims, més forts i menys opositors.

Primer: La «Brunete mediàtica» (la premsa colpista i esbirra que cobra del PP) es dedica a calumniar el PNB i a acusar-lo literalment d'haver pactat amb ETA, quan el PNB sols pactà amb EH (no pas amb HB ni amb ETA) i un cop ETA declarà una treva indefinida, a la qual el PP no respongué, sols mantingué una total inflexibilitat provocativa fins i tot en temes que havien estat acordats per unanimitat pel Parlament espanyol com l'acostament dels presoners etarres (la dispersió és que és anticonstitucional, jurídicament i teòricament açò -repeteixen- és un estat de Dret).

Segon: Campanyeta per aïllar el PNB i usar la histèria contra la racionalitat en aquests temes, així el PP presiona els altres partits i els atemoreix de poder fer-los passar per poc menys que tebis amb el terrorisme.

Tercer: Un PSOE carregat de pecats i segurament amb dossiers de corrupció pendants que el PP usa com a xantatge, i que, a més, té grans sectors ultraespanyolistes (prova d'això és que s'implicà directament en el terrorisme «bueno» o GAL, i també que col·laborà activament amb la Dictadura de Primo de Rivera, o sia, no és accidental, sinó una constant d'aquests «honrados»), accepta el pacte que més que contra cap terrorisme (què poden «arreglar-hi» més del que ja fan? no res!) és sols un parany contra la força política que vol una sortida dialogada i equitativa del conflicte, o sia, el PNB.

Quart: El PP encarrega el PSOE (convertit ara en palanca del PP per als seus plans diabòlics) de «convèncer» CiU (i potser IU, però aquesta no té importància en aquest afer, tal com està plantejat) a fi de dividir bascos i catalans i poder menjar-se'ls millor per separat. El PSOE hi podria ser premiat amb la Generalitat catalana, que no és pas poc. Si CiU diu «no» llavors serà «insolidària» i sospitosa de radicalisme i, per tant, el PPPSOE guan-

yarà vots a Catalunya.

Cinquè: Si CiU (i IU) cedeix, el PP haurà aïllat el «filoterrorista» PNB i tindrà unanimitat (d'una oposició acomplexada i mig espantada) al voltant de les seves tesis d'extrema dreta, la qual cosa li donarà de nou una aparença central («de centre», de majoria social amb corbata a la foto), d'haver-hi guanyat i de ser el nou centro moderno.

Sisè: Nova volta. Ara podrà plantejar polítiques més de dreta ultraespanyolista (nazi) encara, on voldrà arrossegar PSOE (amb avantatges a costa dels «nacionalistes», com ara unificar les eleccions estatals amb les catalanes: el PP sap que ho té massa cru per a governar Catalunya, però ofereix el Principat en safata com a ham al PSOE, a fi que aquest li vagi obrint el camí per a un futur encara llunyà), CiU (amb amenaces sibil·lines), etc.... i segueix el cercle viciós d'aquests manipuladors del terror.

Setè: En el moment que CiU s'hi oposi més del que li és permès (que miren que sia mínim), es dedicaran a una campanya racista anticatalana bèstia estil serbi, que dona paor a CiU. Primer volen acabar amb el PNB perquè són els demòcrates més conseqüents i fidels, després voldran aca-

bar amb els altres (sobretot amb la resta de partits nacionalistes noespanyols, tot sotmetent els regionalistes estil Cambó-Pujol), tal com féu Hitler (primer els comunistes, després els socialistes, després les minories religioses, els jueus, etc.; però tot esglaonat i per parts, dividint i enfrontant prèviament els uns contra els altres).

Hitler feia igual: enemic per enemic; agafar noves parcel·les de poder; usar tot allò utilitzable com a aparcador de propaganda obsessiva; embolicar tots els credos; i tot, cada volta, a més alt nivell segons anava avançant, però sempre per un ordre sistemàtic de menor a major dificultat i perillositat, passet a passet, amb el suport de l'artilleria i de l'aviació mediàtica (ABC, El Mundo, COPE, La Razón...).

Comprenem què és el nazisme i el nou nazisme a ca nostra? Ens estem jugant la llibertat, front al perill d'un neofeixisme de nou encuny, a base d'una Dictadura mediàtica de la propaganda comercial política. No penseu en termes de nazisme passat, perquè «ellos» no hi pensen tampoc, «ellos» són nazis postmoderns, intel·ligents com a escurçons, gràcies als seus assessors d'imatge i marketing. Ω

Jaume Tallaferro

Esquivel contra el PP

Divendres 15 de Desembre de 2000

El premi Nobel de la Pau argentí, Adolfo Perez Esquivel, ha retret al ministre de l'Interior, Jaime Mayor Oreja, que desvelés que feia de mediador entre ETA i el govern socialista. En una entrevista a Catalunya Ràdio, Esquivel ha dit que amb aquesta indiscreció es va tallar una via de diàleg en el conflicte basc. El premi Nobel de 1980 tampoc creu que el pacte antiterrorista entre PP i PSOE sigui una bona via per acabar amb el conflicte a Euskal Herria i creu que la clau de la sortida del conflicte és consultar el poble basc.

Criminalitzen l'independentisme català

Divendres 15 de Desembre de 2000

La policia ha enviat diversos inspectors a la zona de Terrassa per investigar els independentistes revolucionaris de la zona. L'objectiu és buscar suposats col·laboradors d'ETA que, segons fonts policials, haurien ajudat a l'organització armada basca a cometre l'atemptat contra el regidor del PP Francisco Cano. Ω

NACIONS DE LA PENÍNSULA IBÈRICA

M a l l o r q u í !

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

L'administració de justícia contra la separació de poders

BERNAT JOAN I MARÍ.
PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

Estic alarmat. Una sentència recent del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya dona la raó a la professora Josefina Albert en la seua actuació en unes proves de selectivitat, efectuades per la Universitat Rovira i Virgili, de Tarragona, l'any 1998. L'esmentada professora va repartir, en contra del que preveia la normativa universitària, aprovada per la Generalitat de Catalunya, proves en espanyol a alumnes que no estaven exempts de la qualificació d'aquesta matèria. Per aquest motiu, va ser rellevada del tribunal de les proves d'accés a la universitat, però ella va recórrer i el primer tribunal que ho va jutjar li va donar la raó. Molts aleshores ens sorprenguérem, perquè sembla bastant elemental que la universitat compta amb autonomia per dissenyar les seues proves d'accés (i, per tant, per especificar clarament en quina llengua s'han

de fer aquestes proves), i, en segon lloc, perquè la Generalitat de Catalunya té competències exclusives en matèria educativa (i, per tant, també poc dictaminar sobre la qüestió). Així mateix, segons l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (com ocorre amb el de les illes Balears), el català i el castellà són llengües oficials. Tot apunta, doncs, a partir d'una lectura elemental de la legislació vigent, que la professora Josefina Albert no tenia absolutament cap dret a fer servir un criteri personal que fos contrari a les disposicions emanades de la pròpia universitat i de l'administració que té competències (legislatives i executives) en matèria d'ordenació educativa.

Si analitzam bé les causes de la primera sentència, semblen elementals. I hom de seguida hi pensa: degué dictar sentència algun jutge "inasequible al desa-

liento", desconexor de la legislació autonòmica, enemic de l'autonomia universitària i poc afecte a la normalització de la llengua catalana. Mogut per interessos polítics poc democràtics, va donar la raó a la professora discolora (moguda al seu torn per interessos bastant semblants als del jutge que dictà la sentència).

Ara, però, ens trobam que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, davant el recurs interposat per la Universitat Rovira i Virgili, torna a donar-li la raó a la professora incomplidora. I a llevar-la, per tant, a la universitat. Ja he apuntat que considero alarmant aquesta sentència, però no tant perquè senzillament plasmi una determinada actitud política pròpia de la majoria de la judicatura espanyola (no acceptació de la pluralitat lingüística i cultural, reacció en contra dels processos de normalització lingüística, manteniment de cossos esta-

tals, etc, etc), sinó perquè no respecta el fonament de l'Estat de dret, que és la divisió dels poders. No hi ha Estat de dret possible sense una distribució de poders entre el legislatiu, l'executiu i el judicial. En aquest cas, el Poder Judicial cau en la temptació d'exercir alhora també de legislatiu i d'executiu. I això no pot ser. No es pot repicar i al mateix temps anar a la processó!

La Llei d'Autonomia Universitària estableix l'autonomia de les universitats a l'hora de dissenyar els seus plans d'estudis i, per tant, a l'hora de realitzar les seues proves d'accés respectives. En aquest sentit, immiscir-se en allò que ha decidit una universitat en relació a aquest fet (per exemple, en quina llengua es realitzaran les proves, sempre que aquesta sigui oficial de la universitat, i de la comunitat on aquesta es troba) constitueix una vulneració flagrant de la llei. I dels drets de la comunitat universitària en el seu conjunt. D'altra banda, diverses comunitats autònomes tenen traspassades les competències en matèria educativa; i, a més, les comunitats anomenades "històriques" tenen capacitat legislativa. Així, doncs, el Parlament autònom estableix,

d'acord amb l'Estatut d'autonomia, una determinada Llei de Política Lingüística. La universitat, al seu torn, dictamina que una de les llengües oficials de la comunitat autònoma és la de les províncies d'accés. Teòricament, els jutges, a l'hora de dictar sentència, s'han de moure per les lleis que s'han establert democràticament, encara que siguin totalment contràries a la ideologia política de la majoria d'ells.

Més valdria que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya s'ocupàs (com també hauria de fer el de les Illes Balears!) d'aconseguir que l'oficialitat del català—establerta pel poder legislatiu, emanada directament de la voluntat del poble—fos efectiva a tots els jutjats, que les sentències es fessin en català i que els catalanoparlants veiessin reconeguts de manera efectiva els seus drets lingüístics. Què poden fer, emperò, els ciutadans, mentre els representants del Poder Judicial—mediatitzats per la seua ideologia política, molt diferent de la que la majoria de la gent refrenda a les urnes—no entenguin que existeix, en un Estat de dret, separació de poders? □

Les festes de Nadal, la mundialització i el Quart Món

JOSEP Mª LOSTE. ARTICULISTA

Quan ens trobem de ple en les Festes de Nadal -unes celebracions que han perdut tota la seva càrrega religiosa i transcendent, per esdevenir una orgia pagana de consum desenfrenat i irracional- és quan es noten més les contradiccions de la societat actual, dominada per aquesta bogeria anomenada mundialització financera.

Davant d'aquesta il·lògica i antidemocràtica «lògica» del Pensament Únic la qual accentua la mercantilització de les nostres formes de vida, erosiona la diversitat cultural, tot fent augmentar de forma extrema les desigualtats socials -, és quan sura més a la superfície el greu problema del Quart Món. El qual queda, davant dels ulls dels ciutadans escèptics i mal informats, com quelcom força normal, com un «procés

natural», on hi ha uns que guanyen i uns altres que perden. Encara que en realitat els que guanyen de debò són molt pocs.

Per tal de posar una mica d'ordre i justícia, hauríem de rebutjar fermament la idea que l'economia i el mercat es comporten, segons les seves pròpies i inexorables lleis i que qualsevol acte humà no estrictament econòmic suposa per definició una interferència que ens portaria a la catàstrofe. Hem de defensar per damunt de tot, la figura del ciutadà -consumidor que exerceix amb plena facultat, la seva sobirania i els seus drets polítics, sense que cap teoria econòmica ni cap interès privat puguin bandejar aquests drets.

Ara que comença un nou any i un nou segle, hem de posar-nos al cap-independentment del sec-

tor econòmic que formem part -que només una mobilització ciutadana d'autèntica envergadura impedirà que es desmantellin completament els serveis que ens són imprescindibles, com la sanitat, la seguretat social i l'educació. Encara estem a temps d'impedir que les salvatges privatitzacions que s'estan portant a terme a casa nostra, (a la casa comuna europea), ens converteixin a tots en pàries del Quart Món. □

CITROËN

Pedro Santandreu Vicens
Agente Citroën
Santa Ana, 139-B
Tel. 53 75 64
07440 MUÑO (Mallorca)

Per Catalunya, cap a la independència, organitzacions d'àmbit nacional. PSAN

La terra i la mar que va del Pirineu al Segura i les Illes és un espai ben definit de la Mediterrània occidental, on els assentaments poblacionals al llarg del temps han presentat una fesomia particular. Des de fa un mil·lenni (pel que fa al nord pirinenc) i tres quarts de mil·lenni (pel que fa al sud valencià), la darrera onada poblacional -que va esmerçar tres segles a instal·lar-s'hi-ha estat la que ha configurat aquest espai territorial i humà com a nació catalana, a desgrat de les persistents infiltracions del nord francès i del ponent espanyol.

L'empremta nacional catalana, amb llengua, lleis i formes de vida i de treball ben característiques, no podrà resistir, malgrat la seva vitalitat, si continua deixada per lliure enfront de la pressió abasagadora dels mass media espanyolitzadors i francesitzadors. De la mateixa manera que al cos li cal l'ossada per mantenir-se dret, a la nació catalana li calen estructures organitzatives per mantenir-la viva. Aquestes organitzacions poden ser molt diverses, segons llur funció i llur abast, però les que pretenguin

anar més enllà de l'àmbit local o comarcal i ser políticament nacionalistes haurien de ser d'àmbit nacional. Altrament, tindríem braços sense ossos o cada cama amb ossos desconectats i, així, es desballestaria el cos i se n'aniria a terra.

No us penseu, els qui acudiu a les manifestacions d'afirmació nacional catalana, que amb aquesta assistència n'hi ha prou. Ningú no és prou nacionalista si no es vincula a alguna organització nacionalista, en el sentit fabrià del terme: aquella que vol la unitat i la independència de la seva nació. Aquest compromís orgànic, a més de l'ideològic, ens és necessari per mantenir-nos i per recuperar algun dia la independència perduda. I amb un estat al darrera, ja tindrem garantida la columna vertebral del nostre cos nacional, de Salses a Guardamar. Mentrestant, apunteu-vos al PSAN o col·laboreu-hi per a fer-ho possible. ...

I nosaltres afegim qualsevol organització d'esquerreres independentista! ERC, maulets, PUA, Alternativa per Mallorca, etc. altres temes irautxe@hotmail.com □

Cafeteria - Restaurante
BONAIRE

Menú

Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

Fraga i Ibarra reclamen que l'Estat agafi el control de l'Ertzaintza

El president de la Junta d'Extremadura opina que a Euskadi «falta acció i sobren manifestacions»

Els presidents de Galícia, el popular Manuel Fraga, i Extremadura, el socialista Juan Carlos Rodríguez Ibarra, han coincidit a reclamar que el govern central assumeixi les competències de seguretat a Euskadi, actualment en mans del govern basc, davant el que consideren inoperància de l'executiu d'Ibarretxe.

Ibarra va ser molt explícit en el discurs que va pronunciar dis-

sabte a la nit després de rebre el premi Encina de Oro, que li atorgava la Federació d'Associacions Extremenyes a la comunitat de Madrid. Segons ell, si el govern basc no executa eficientment les competències per mantenir la seguretat pública -cosa que al seu parer resulta òbvia, donada l'ofensiva etarra i dels radicals de la kale borroka-, «algú els les hauria de prendre».

El president extremeny es va

lamentar del curs dels esdeveniments al País Basc i es va mostrar molt escèptic sobre l'efecte de mobilitzacions com la de la plataforma Basta Ya. «Sobren manifestacions i fa falta més acció», va sentenciar.

El dirigent socialista va aprofitar el recent judici de l'etarra Francisco Mujika Garmendia, Pakito, per recordar que el general Enrique Rodríguez Galindo, responsable de la detenció de

l'exnúmero 1 de l'organització terrorista, és ara a la presó, condemnat com a instigador dels GAL.

Per la seva banda, Manuel Fraga es va expressar a favor d'una intervenció més activa de l'Estat en el conflicte basc al recordar que «les mesures d'excepció per al País Basc no són inconstitucionals i, per tant, mai poden ser descartades». En una entrevista a La Razón, el veterà

polític conservador va opinar que si, arribat el moment, es posés l'Ertzaintza a les ordres del ministre de l'Interior, Jaime Mayor Oreja, «no passaria res que no fos bo». Tot seguit el president gallec afegia que si es fes aquest pas «s'hauria de meditar molt bé». Ω

Informació extreta de l'Avui (25/9/2000) altres temes irautxe@hotmail.com

Pacte «Nacional-Socialista»: PP-PSOE

La principal virtut de qualsevol règim en democràcia és el respecte de les minories. Però, per el cas espanyol, caldria qüestionar-se si la configuració de les nacions catalana, basca i gallega mereixen aquest qualificatiu. Una nació, territorialment, no és una minoria. No es possible el plantejament quantitatiu.

El sistema constitucional i estatutari espanyol, no obstant, sols permet aquesta opció. Redueix a les nacions catalana, gallega i basca a la categoria de minoria. D'aquesta manera les propostes polítiques sobiranistes provinents dels partits polítics d'aquestes tres nacions queden sempre al marge de la viabilitat legislativa.

Durant vint anys, la Constitució i els Estatuts s'han usat pròdigament en una artificial catarsis «autonòmica». Els diferents governs de l'estat amb un desig relatiu de permetre l'autonomia política de les 'nacions perifèriques' han descentralitzat no sols a favor d'aquestes sinó també per una unió de diverses regions (el famós «café para todos» d'incert resultat). I malgrat tot, no s'ha aconseguit res de bo. En totes les legislatures s'han produït intents d'uniformització, més o menys virulents. Des de la LOAPA fins al recent «pacte antiterrorista PP-PSOE».

Però si l'enfocament dels darrers vint anys és la discussió entorn el concepte d'autonomia política, i els seus graus d'aplicació; ara, la discussió comença a plantejar-se des de la perspectiva del marc constitucional i estatutari. La via sobiranista és l'única que els estatuts de la transició volien recollir, sigui el cas basc o el català. Vandistreure la qüestió amb «nacionalitats i regions». I ara comencen a sortir les dissorts del procés autonòmic motivat per l'actitud del PP. Sobretot per els plantejaments polítics del PP.

El PP ha manifestat obertament l'esgotament del marc constitucional i estatutari per desenvolupar l'autonomia política no sols de les diverses regions espanyoles, sinó també incloent-hi, sense cap deferència, les nacions catalana, gallega i basca.

Dins aquest context d'esgotament i tancament, la reacció ha estat la Declaració de Barcelona, i, a un altre nivell, el Pacte de Lizarrar.

Davant d'aquesta situació i la manca de cintura política del govern Aznar-Piqué, les instàncies del poder estatal han capitalitzat la lluita antiterrorista amb la signatura d'un pacte sòrdid, entre forces polítiques de forta dominància estatal.

La naturalesa del pacte PP-PSOE, és una aliança entre el nacionalisme espanyol i la voluntat del socialisme per no perdre la posició mediàtica del centre sociològic espanyol. I, en definitiva, han bastit una situació clarament contraproduent als interessos dels ideals de democràcia i convivència.

Algunes veus del PP de Catalunya, des del Baix Penedès fins al Vallès Occidental han denunciat aquesta situació. I, la situació s'ha saldat amb l'apologia de l'interès d'estat espanyol, per damunt de la realitat nacional catalana, basca o gallega. Una vegada més, un nacionalisme espanyol exacerbant està contaminant la vida cívica del nostre poble.

En uns moments en que la ciutadania demana diàleg, el redemptors del PP i del PSOE, segellen una aliança fàtua al servei d'un interès estrictament espanyol, aliè al dels catalans. Davant aquest panorama, sols queda preguntar-se, fins on podrà resistir, CiU, ERC o qualsevol altre força política catalana, gallega o basca la indolent pressió del sistema de poder de l'estat espanyol. Ω

Llorenç Prats-Segarra

El PP paga favors a El Mundo donant el «Premia Cervantes» a Francisco Umbral

(2000.12.14) No hi ha dubte que José Mª Aznar està en deute amb Pedro J. Ramírez per la duríssima campanya que va fer per catapultar-lo al palau de La Moncloa. Fa poques setmanes Aznar ja va recompensar El Mundo i també l'ABC regalant-los una llicència de TV digital; ara ha tornat a afavorir aquesta màfia mierdaleny concedint a Umbral el Premio Cervantes dotat amb 15 milions de pessetes. Francisco Umbral, un mercenari bavós de la ploma i paradigma del nacionalisme espanyol més castís i criminal, és conegut pel seu racisme anticatalà i antibasc que queda evidenciat en fragments com els següents:

Lengua i nacionalismo (El Mundo 10.12.98): El catalán oficial es ya menos un medio de comunicación que un símbolo de identidad nacional (yo diría un símbolo de la identidad personal de los que mandan). El lenguaje así utilizado quiere integrar hacia dentro a los catalanes, para hacer populoso un poder, y segregar hacia fuera a los no catalanes, por fomentar el odio al «extranjero». (...) Al señor Pujol, así, no le interesa tanto el problema lingüístico como la estrategia pragmática de una lengua convertida en ghetto como secuestro cultural de un pueblo y como corporalización constante de la «diferencia». Del euskera no podemos decir lo mismo, ya que este idioma no necesita revestirse de hostilidad, sino que presenta una primera hostilidad semántica, por su peculiaridad profunda. Si a esta involuntaria hostilidad primera se sobrepone hoy la hostilidad del lenguaje (en el ámbito de la violencia), el caso vasco se complica más. El señor Arzalluz no tiene que hacer las finas maniobras filológicas de Pujol para «hostilizar» su lengua, sino sólo poner en pie, cada vez que habla euskera, esa hostilidad latente de lo ignoto. Aunque no sea cierto (virgilianismo de la Vasconia profunda), el euskera de las pintadas parece o ya es en sí mismo un lenguaje de guerra. (...) La lengua galaica, mucho más afín al latín y al castellano no es hoy -todavía- una lengua beligerante, aunque se haya tenido la ocurrencia de representar el teatro de Valle-Inclán en gallego, ignorando que el perfume galaico va implícito en el castellano tan musical de Valle, que lo quiso así y jugó su juego con ambas lenguas. Article sobre el llibre de José Antonio Marina, La selva del lenguaje (Ed. Anagrama).

Los «nazionalismos» (10.02.99): Borrell es el político español que con más sencillez y claridad ha establecido la relación nacionalismo/fascismo, cuando la cosa «identitaria» se pone incandescente. (...) Los hongos nacionalistas que ignoran la Historia o la leen a su manera, van entrando en el vértigo nación/patria/raza, lengua/agravio/venganza. (...) Muchos de los nacionalistas no saben que están en el camino propicio del fas-

cismo, sino que, muy al contrario, erigen mitos, marchamos y consignas de izquierdas, incluso comunistas, en dura contradicción e ignorancia de lo que el comunismo marxista portulaba: internacionalismo, expansión proletaria.

El señor Setién, 18.12.98: Al señor Setién, obispo vasco, es que parece que nos obstinamos en no entenderle. El señor Setién es un vasco más (o residente) que cree en la autonomía e independencia total de su país, que habla vasco de vez en cuando, que participa en alguna medida de lo imaginario de ETA, que se siente humanamente conmovido por los sufrimiento de ETA y por los presos de ETA, que se escribe con ellos. El señor Setién, como miles vascos (otros no), es partidario de la nacionalidad vasca. (...) No digo que en el fondo sea un etarra de parabellum y capirote, pero sí, como apunté al principio, un señor corriente, de Bilbao o Donostia, que vota HB porque se lo pide el cuerpo. (...) Setién, repito, no ama la paz sino la guerra, y no hay por qué montarle el pollo en torno a una carta amistosa que le mandó a un preso violento. De esas cartas es escriben muchas en el País Vasco, seguramente. Setién, a estas alturas, está harto de las enagüillas, y no es que lleve dentro un cura trabaucare sino un señor vasco de paraguas que vota HB porque le sale de los cojones.

Amb motiu de la proposta d'en Pujol que el rei d'Espanya parlàs un 50% en català en les seves visites a Catalunya, va escriure: Los políticos que entran en período electoral son como las premamas cuando entran en los meses difíciles. A los nacionalistas se les están ocurriendo muchas bobadas ineficaces para ellos mismos, pero Pujol ha dado prueba de mayor talento que ninguno al administrar el catalán al Rey (EM 06/03/99)

Pedro J. Ramirez reconeix el fracàs del desembarc d'El Mundo a Barcelona

(2000.12.14) Malgrat el suport del Govern d'Aznar i de la publicitat indiscriminada per part de les empreses controlades pel PP o (Iberia) o afins com Telefónica, Carrefour, etc; malgrat el suport milionari de bancs com Caja Madrid que malden per colonitzar i destruir els Països Catalans; el director del pamflet nazi-espanyol, El Mundo, va reconèixer dia 21 de setembre passat, durant l'acte que commemorava el cinquè aniversari de l'aterratge a Barcelona «todavía no se ha producido el flechazo entre el diario y Cataluña».

Naturalment, però que es pensa aquest fatxa espanyol! Catalunya i el País Basc resisteixen estoicament l'ofensiva brutal del colonialisme espanyol i de la seva Brunete mediàtica que cada dia vomiten rius de propaganda i de desinformació infame. **Lobby per la Independència - barilla@navegalia.com. Ω**

Sexe: Fidelitast, infidelitat, matrimoni

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

FIDELITAT

"Plena de seny, donau-me una costra del vostre pa, qui em lleve l'amargor: de tot menjar m'ha pres gran dessabor

sinó d'aquell quim molta amor me costa".

Ausiàs March.

"Si com empeny ballesta lo quadrell aitant com pus la sua força abasta, la voluntat de l'home o dona és casta tant quant amor sa força estén en ell" (Ausiàs March, 1397 ó 1400-1459, València, "el gran català d'amor mestre").

"Abans de prendre marit veia difícil de romandre fidel a una persona. Ara crec en el caliu d'una llar, en la relació oficial. Quan una està enamorada, la fidelitat és fàcil (Julia Roberts, actriu).

"Se'n va anar i hi seguí la bella paciència de l'amant però les llàgrimes declaren allò que el seu pit calla. Enfebrí estava el seu cos; son cor cremava; quan la separació vingué, quin patiment. No pot parar a casa ni sojornar, no arriba mai a escalfar el llit. Sembla fet d'aqueixos núvols que el furacà no cessa d'empemtar cap a uns altres cels. És com el monoteisme a les ànimes dels infidels que no poden pas copsar-lo i el refusen tal com els ve, o com l'estel fugaç que travessa l'horitzó i que, al llarg del seu vol, de vegades és amagat o deixat veure..."

(Ibn Hazm al-Andalusí "de Còrdova", conspirador "eslau" de la fi del Khalifat, al seu bellíssim, malencònic i delicat "El Collar de la Coloma sobre l'amor i els amants", cim de la poesia andalusí, a Xàtiva *al-Jamila*, any 1022).

MATRIMONIALMENT

"Quin és el camí més curt fins a la vostra cambra?" demanà, a Biarritz, l'encès Napoleó III a Eugènia de Montijo; "per l'església!", respongué la Montijo". (No en consta l'autor).

Groucho Marx.

"No oblidaré mai la diada de les meves nocces. En lloc d'arròs em llançaven pastilles de vitamines".

(Julius Henry Groucho Marx, 1895-1977, actor, humorista i escriptor estadounidense).

"Els homes casats són horriblement ensopits quan són bons marits, i abominablement presumits quan no ho són".

(Oscar Wilde [Fingal O'Flahertie Wills], 1854-1900, escriptor dublinès).

"La gent es casa per falta de seny, es divorcia per falta de paciència i es torna a casar per manca de memòria". (No en consta l'autor).

"Límpids brolladors d'amor, càlids i torrencials, trèmula crema d'amor, cava bullent i delirant.

Walt Creença.

Nit d'amor de l'espòs, nit d'horizontals assalts cos a cos a la dolçor de l'alba.

En el dia que consent i s'avença a través de l'embullada cabellera damunt llurs cossos i llurs carns oloroses".

("Cant el cos elèctric", Walt Whitman, 1819-1892, poeta estadunidenc de la germanor i la vitalitat).

AMB CREENÇA

"A la Bíblia també trobem el Càntic dels Càntics i no ens podem imaginar una amor més abrusadora, sensual i apassionada que la descrita en aqueixes pàgines. I de veritat que és bo que sia la Bíblia qui ens presenti aquest tipus d'amor, ja que això desdiiu tots aquells que creuen que l'element cristià sols viu en la moderació de les passions".

(Dietrich Bonhöffer, 04.02.1906, Breslau-09.04.1945 al camp de Flössenburg, teòleg i pastor evangèlic, un dels caps de l'Església confessant antinazi sota el III Reich).

"...una nova mena de culte al sexe...ha estat deixat als molt actuals modernistes per a proclamar una religió erò-

tica que alhora exalta la luxúria i prohibeix la fecunditat...Els nous sacerdots aboleixen la paternitat i mantenen l'àpat: de si mateixos".

(Gilbert Keith Chesterton, 1874-1936, escriptor catòlic anglès, 29.5.1874, Kensington-14.6.1936, Londres, a "The Well and the Shallows, NY: Sheed & Ward, 1935, p. 233").

"Gaudeix de la vida amb la dona que estimes" (Eclesiasta 9:9).

"Alegra't amb la dona de ta joventut cèrvola amable, delicada daina: deixa't perdre en les seves carícies, que sempre t'embriagui la seva amor. Per què, fill meu, t'has d'embriagar de la dona seductora i llançar-te als braços de l'estranya?" (Proverbis 5:18-20).

INFIDELITAT, ADULTERI.

"El 50% dels homes enganyen en Amèrica. La resta enganyen en Europa". (Jackie Mason, músic de música jueva).

"Quatre coses vénen damunt l'home forasenyat que pren la muller d'altri: es rebaixa a si mateix, el seu plaer no té pau, és blasmat pels altres, va a l'infern".

"Sí. La degradació de l'ànima, un plaer temorenc, el damnatge de la llei, la via a l'infern. En fer-ne esment de tot plegat, que cap home no vagi darrere la muller d'altri". (Dhammapada, llibre de saviesa budista, cap. "En la foscor" 22/309-310).

"I vaig veure un fadrí curt de gambals... el qual anava a casa quan el sol es ponía...i una dona ornada com les bagasses -rabosa de cor, se li plantà enmig. Aquesta dona, emboicadora i cacauera, no pot parar en casa, ronda per carrers i places, guaita per tots els cantons. Ella se li repenjà i el besà. Amb cara descarada li féu: "... he eixit per cercar-te...i t'he trobat, he adornat el meu llit de domassos... he perfumat ma cambra amb mirra, àloes i canyella. Vine i emborratxem-nos d'amors d'ara a demà, alegrem-nos al llit, car mon marit està de viatge...i no tornarà sinó el dia que ell va dir.

Dolçament el va convèncer, el va obligar amb la dolçor dels seus llavis. I ell la hi va seguir a continuació, com el bou a l'escorxador, com el pocasolta a les presons per a ser punit, com l'ocellet que vola al parany..."

(Rei Salamó, als "Proverbis"). Ω

A Catalunya el PP acabava de dir, passades ja les eleccions, que votaria amb les coalicions que fera l'esquerra en les ciutats amb la finalitat de llevar-li poder a CiU. I així sembla que ha succeït. S'han tornat bojós, però? No, és simple exasperació. Una exasperació calculada, racional, metòdica, que obeeix una visió i un projecte! Aquell d'«Una grande y libre». Us sona als més vells del lloc? Al País Valencià -mon dieu quina destrossa!- les coses aquestes de la grandeur espanyola van a tot drap.

Majoria absoluta en les darres eleccions, fagocitació d'UV,... en fi, per a que contar-vos el que ja tots sabeu?

Però, malgrat tot, les coses no els van com ells voldrien. A la resta de l'estat el PP va perdent poder i la gent ja comença a estar fart d'ells: mireu si no el que ha ocorregut a Astúries, Aragó i Palma de Mallorca; a Catalunya la seua davallada ha estat brutal; i per tot arreu, els partits regionalistes han proliferat

com a bolets.

Tots convenen en dir -excepte els de Madrid, eixe monstre insaciable fagocitador de recursos, com diu Joan C. Vergés- que les coses de casa han de ser vigilades i defensades pels de casa sense cap amo foraster a qui servir i que els macro-partits i les seues sucursals serveixen interessos tan distants i desconeguts que, fins i tot, obliden les necessitats autèntiques dels territoris i els homes que els habiten. És una extraordinària lliçó que altres pobles haurem d'anar aprenent i reflexionant, sobre tot aquells -com el valencià- a qui l'estat uniformador, unicultural i unilingüe menysprea amb la seua indiferència -quan no combat amb els instruments legals al seu abast- i afligeix amb la disfressa d'un insuportable concepte de societat, país, poble o nació. Els valencians tenim, encara, molt a defensar: la memòria col·lectiva, que

parla del que hem estat i del que som; la cultura, tant la més elevada (ciència, tecnologia, literatura, art, filosofia, tradicions ètiques i morals) com l'altra, la que comprèn els costums i les formes de vida dels homes; la llengua del poble, que ha estat, també, llengua d'escriptors i poetes insignes. Però, cal defensar també la terra, la que suporta la nostra economia agrària, els conreus i collites de les quals depenen tants homes i dones (bracers, comerciants, embolcalladores, transportistes, etc.); l'aigua (la dels rius, pous, llacs, albuferes i pantans) que no pot ni de ser contaminada ni expropiada; el patrimoni històric artístic, que se'ns cau a trossos (castells, palaus, torres, cases senyoriales i rústiques, esglésies, ermites, monuments, etc.); l'aire cada vegada més contaminat (pol·lució química, acústica, etc.); l'economia domèstica i global que pateix una fiscalitat que

s'assembla excessivament a una confiscació (o expoli) en tota regla per part de l'estat recaptador d'impostos.

Però la gent, ¿ens assabentarem d'una vegada de la nostra situació real?

Continuarem essent tan beneïts pagant impostos sense rebre a penes res a canvi? Tolerarem el nivell 0 d'informació (no allò que diuen el pensament únic sinó el pensament 0)? Fins quan una percepció de la realitat tan deformada i manipulada com la que se'ns està donant per part d'una informació controlada pel partit al poder?

Fins a quant un bombardeig tan espanyolitzador i descarat de la cultura de l'oci i l'entreteniment, el teatre, la música i el cinema?

Serveix d'alguna cosa dir que estem fins més amunt de la coroneta? ¿Pagar una pila d'impostos i rebre, en compensació, una allau

d'impertinències culturals i d'arguments intolerants cap a la cultura i la dignitat dels valencians, és una agradable manera de viure en aquesta part del món? A que put açò? Fins quan tot açò? Amb aquestes premisses alguna gent ha començat a sospitar i ha descobert, fins i tot, l'engany d'aquells que diuen servir l'estat, però en realitat l'utilitzen per a servir-se'n. Als del PP, el fet que se'ls acabe la «història» en veure's desplaçats del poder en determinades parts del territori espanyol està portant-los a la desesperació.

Se'ls acaba l'invent? Fins i tot els gallecs declinen d'escollir partits centralistes i es decanten cada vegada més cap a partits i coalicions nacionals gallegues. Però ¿què passa amb el personal d'ací? Està a la lluna de València? Potser. Ω

COL·LECTIU ALQUIBLA:
S.Llàtzer, J.Pons, P.Carreres,
F.Camarasa, A.Ballester. **Diari Levante.** 7/9/99

Comença l'exasperació en el PP

LA LLIBERTAT DE CONSCIÈNCIA ACAÇADA: ELS MÀRTIRS DELS NOSTRES DIES

Israel/Palestina: Avenços

Una llibreria cristiana acaba de ser oberta a Gaza i n'hi ha una altra en projecte de ser oberta a Nablus.

Els jueus messiànics (judeo-cristians, cristians de tradició jueva) poden rebre formació teològica al Col·legi bíblic israelià de Jerusalem. Hom constata una demanda creixent de gent capacitada per a conduir les diverses comunitats.

Jordània: Film Jesús

Les esglésies jordanes demanaren al govern l'autorització per a difondre per la televisió el film sobre la vida de Jesús, el qual ha dut molt bons resultats tant als musulmans com entre els cristians. Jordània és l'Estat de l'àrea musulmana amb més llibertat religiosa (i major percentatge de cristians, cap al 15%, molts d'ells palestinsians).

Egipte: Exclusió i pobresa

L'Exèrcit arrasà bàrbarament un centre cristià per a nins subnormals l'any 1997, però el bisbe Butros no es deixà vèncer i tornà a reedificar. El "Centre Patmos" ja es troba ara quasi enllestit i lliura un inestimable ajut.

Si un pastor bateja un musulmà a Egipte és detingut i sovint torturat i condemnat a anys de presó, malgrat ser un Estat teòricament laic. Tot i això, a muntó pastors bategen la gent que vol ser cristiana. Quan

un musulmà es fa cristià, no li donen treball i és exclòs de sa família i per la societat. La comunitat cristiana ha hagut d'obrir projectes a fi de donar una feina als conversos. A Egipte els cristians són marginats i, doncs, solen ser més pobres que no pas els musulmans, tal com s'esdevenia en Al-Andalus durant l'Edat Mitjana, a causa de la discriminació fiscal. Els grups fonamentalistes (feixisme religiós) són ben poderosos a Egipte i hi cerquen cristians pobres per a fer-los musulmans a canvi d'ajut material.

Aràbia: Opressió policiaca

És probablement, amb Corea del Nord, l'Estat més repressiu, totalitari i policiac del món, a hores d'ara, on menys llibertat de consciència hi ha, tant en temes de llibertat religiosa com de llibertats civils en general. Sols a través de la televisió per satèl·lit o d'Internet poden transpassar llurs ciutadans les fortíssimes barreres de censura profunda, obsessiva i sistemàtica.

Després de l'alliberament dels cristians més fermes de la sinistrala presó de Malaz, molts altres presoners cristians han tornat a l'Islam a fi de millorar llurs pessimes condicions presidieres. Recordem que qualche cristià hi fou degollat pel simple fet d'haver realitzat cursos bíblics com els que anunciem ací a "L'Estel". De 70 filipins empresonats sols 15 encara es declaren cristians. René Camahort digué que de vegades té ganes de tornar a Malaz per ajudar els presoners a resistir les fortíssimes pressions.

Segons Camahort hi ha una presó secreta a Riad, anomenada Al Haïr, on els dissidents polítics són torturats. Sembla que hi són tancats 3 filipins per estampar bíblies, però no en sap ningú res més.

El cas és que molts treballadors estrangers es fan cristians tot just en Aràbia Saudita. Hi ha nombrosos predicadors laics que corren gran perill en les esglésies casolanes clandestines.

Sudan: Expropiacions

Les esglésies anglicana i presbiteriana es troben en greu conflicte amb el govern integrista. L'Església anglicana o episcopal havia manllevat part dels seus locals al Ministeri de Sanitat l'any 1973 a fi d'obrir-hi una clínica pediàtrica. Durant anys el Ministeri hi actuà com si en fos el propietari. El 1993 l'Església protestà oficialment i llavors començaren els problemes fins que a hores d'ara el govern l'ha expropiada de tots els seus locals. El passat 17 de setembre els cristians de Khartum vingueren en massa per a fer un rotlle al voltant dels edificis, durant 12 hores, per tal d'impedir a les autoritats integristes de prendre'n possessió. El govern afirmà que el 16 d'octubre els prendria de tota manera i per la força. El bisbe Daniel Deng, un dels responsables més dinàmics de l'Església sudanesa féu una crida als cristians per tal de dejunar i pregar durant els dos dies previs (14 i 15 d'octubre).

Al setembre, l'Església presbiteriana rebé una lletra del Ministeri d'Agricultura amb amenaces

d'expropiar-li la seva escola bíblica, on estudiaven a hores d'ara 70 creients, però sembla que podran solucionar-ho i no perdre l'Escola d'El-Gereif.

PRESÓ.

Hilary Boma i Lino Sabit són dos capellans catòlics qui han romàs a la presó de Khartum a causa de llur testimoniatge cristià, falsament acusats d'intent d'atemptat amb bomba. Durant un parell d'anys hi han romàs empresonats. Ahmed Abdul Rahman en fa ja més del parell que pateix presó per un cas semblant.

REFUGIATS.

Centenars de milers de refugiats duen una vida sens avenir per les miserables rodalies de Khartum, les esglésies s'esforcen per ajudar-hi amb petits projectes adaptats, de baix pressupost.

Continua la guerra de genocidi del Règim Islamista

Al juliol del 1999, "Portes Obertes" lliurà 2176 Nous Testaments en llengua dinka-padang que restaren dipositats a l'Alt Nil, zona propera als dinkes, controlada per la guerrilla de l'Exèrcit Popular de l'Alliberament del Sudan (SPLA), però encerclada per l'Exèrcit del govern integrista. Per a transportar la càrrega (a peu) es formaren dues colles de fadrins cristians, l'una de 20 i l'altra de 120, les quals es trobaven a 9 dies de camí a pas normal l'una de l'altra. Havien d'a-

plegar-se en un indret que llavors semblava segur. Però el 15-9-99, després de 3 dies de marxa, el grup de 20 tombà en una emboscada amagada pel Front Nacional Islàmic (NIF). El de 120, mentrestant, marxava per una zona d'intensos combats entre el SPLA i el NIF. En sentir trets, s'escamparen i deixaren les bíblies, 6 acabaren greument ferits, si bé foren traslladats en un lloc segur. També el grup de 20 patiren 10 ferits i foren robats, tot fent-se els morts van poder sobreviure quasi de miracle, car hi havia un fum de milicians fonamentalistes. Tot i així 2 foren morts. Al vespre la resta de la colla tornà al lloc de l'atac amb cristians d'un altre vilatge que vingueren a rescatar-los.

Etiòpia: Fam i discriminació

Hi ha molt interès per la fe, després de tants anys de fam, dictadura (de confessionalitat atea) i guerres. La misèria hi és enorme, molts cristians que assisteixen a esglésies protestants són marginats civilment per la majoria monofisita (església separada des d'antic de l'Ortodoxa i que nega la divinitat del Crist, la qual és majoritària a Etiòpia) i pels musulmans, i manquen de treball. Abandonats de familiars i d'amics, s'han de gitar cada vespre amb la panxa buida. Ω

PER A INFORMAR-SE DE "PORTES OBERTES" A INTERNET:

En anglès: www.od.org

En francès: www.bible-ouverte.ch/portes.htm

Ruptura d'UDC i ERC: independència!

La formulació política d'ERC i les recents posicions d'UDC, marquen d'una manera decidida una pauta rupturista. Aquesta pauta és necessària per la convicció independentista. El panorama esdevingut per la via de la reforma és lamentable. La transició no és altre cosa que la reforma del sistema dictatorial secular espanyol sobre la nació catalana. La via al procés d'autodeterminació del poble català no podrà ésser mai factible sense el plantejament rupturista amb el sistema espanyol d'ocupació i dominació.

Unió Democràtica de Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya encamen, donades les seves arrels històriques, molt similars a les del Partit Nacionalista Basc, una sana intrasigència contra les calculades manobres de dominació espanyola sobre el pensament i la llibertat dels catalans. La primera, i més important, el propi marc constitucional-autonòmic, dissenyat per engolir i deglutir les nacions catalana, basca i gallega.

La contestació basca, pionera i valenta, per l'aposta del Pacte de Lizarra

és admirable. Ara, els propòsits d'UDC i ERC, per la fermesa de les seves conviccions independentistes, és igualment lloable. La consolidació del sistema polític dels Països Catalans esdevé la normalització d'una realitat laminada d'una manera vexatòria per les instàncies formals de l'estat espanyol.

L'escenari de la ruptura, no és contradictori de la convivència i molt menys de la democràcia, en contra del que la pressió mediàtica d'origen espanyol està fent. La ruptura amb un sistema d'ocupació significa l'abolició d'esquemes aliens al sentir del poble català (províncies, tribunal constitucional, guàrdia civil, carreteres «nacionals»,...). Però, per fer-ho calen gestos concrets de progrés. No és una qüestió fàcil. La decisió de la televisió basca de no retransmetre el missatge nadalenc del monarca espanyol és una bona idea. És el tipus d'idees que poden sostenir una moral de lluita per la recuperació de la dignitat nacional catalana. I, és una cosa que s'està fent. UDC, en el seu recent congrés cele-

brat a Tarragona ha obert la via a l'afirmació institucional catalana, en detriment, òbviament, de l'espanyola.

No cal dir que en vint anys la tasca pedagògica del govern català

ha estat notòria. La penetració dels ideals independentistes entre tots els estrats socials catalans és profunda. Una pacient i lenta estratègia d'implantació de la normalitat institucional de la Generalitat, sigui del Principat o del País Valencià, en molts reductes d'espanyolisme ens situa a un punt de partida inequívoc per les

màximes aspiracions de llibertat i justícia als Països Catalans. És la independència. Lliure i pròpia. Sense donar explicacions ni justificacions de cap mena. Ω

Joan Vives i Solervicenc
Editor de «Catalunya Campus»
Nadal de 2000

III CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

Nou cicle de psicologia

LA CATALANITAT, UNA IDENTITAT SÒLIDA

- Girona, el Gironès.

20 de gener de 2001: La dependència de Catalunya respecte a Espanya. Implicacions psicològiques.

Ponents: Quim Gibert, psicòleg, i Ricard Colom, ex-regidor de l'Ajuntament de Castelló de la Plana.

Hora: 2/4 de 8 del vespre. **Lloc:** Col·legi de Periodistes. Carrer Nou del Teatre, 1, 2n 1^a

Organitza: Ateneu 24 de Juny.

- Arenys de Mar, l'Alt Maresme.

27 de gener de 2001: L'autoodi entre els catalanoparlants.

Ponents: Quim Gibert, psicòleg; Pere Notó, psicoanalista i prof. de la UPF; i Josep Murgades, filòleg i prof. de la UB.

Hora: 10 del matí. **Lloc:** Edifici del Calisay

Patrocina: Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Arenys de Mar.

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

La revista Triunfo i la lluita contra el capitalisme i l'imperialisme

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

La revista progressista Triunfo marcà tota una generació de militants antifeixistes

La revista progressista *Triunfo* marcà tota una generació de militants antifeixistes. Especialment important fou la fase que va des de la seva renovació (abans era una revista de cinema) fins al 1975. Es pot afirmar sense por d'equivocar-se que nosaltres, els nascuts a mitjans dels quaranta, som la «generació de *Triunfo*». Quan s'inicià a Roma el Concili Vaticà II (a Astúries hi ha les grans vagues mineres) a l'Estat espanyol encara vivim sota els sangonosos fastos de la dictadura franquista. No hi ha esclatxos de llibertat. Els antifranquistes procuram informar-nos per la BBC de Londres, Ràdio París, Ràdio Espanya Independent o qualsevol emissora no controlada pel feixisme. Les revistes clandestines són poques, difícils de trobar. A Mallorca l'únic signe que permet pensar en una possible oposició són algunes pintades ocasionals pel carrer. A les llibreries (a les seves golfes) encara no hi ha els llibres que es podran trobar més endavant. Per tot això és molt important la reconversió de *Triunfo* en una revista d'actualitat. De seguida esdevé la «Biblia» dels antifeixistes de l'època.

Cap a començaments dels seixanta els sobrevivents de la guerra civil (el pare, els oncles que lluitaren en defensa de la República, contra el nazifeixisme) ja ens han donat la seva visió de les coses. Es pot dir que són aquells heroics supervivents els que han complert amb el deure de fer arribar a la propera generació de militants antifeixistes (en aquest cas nosaltres) les esperances i il·lusions dels lluitadors revolucionaris dels anys vint i trenta. Cap a 1962, coincidint amb les grans vagues d'Astúries i amb l'assassinat de Julián Grimau per part de la dictadura, aquesta tasca (en línies generals) ja ha estat acomplerta. La memòria de la revolució anticapitalista i de la guerra antifeixista ha passat a la nova generació. Però a començaments dels seixanta, els joves volem veure escrites aquestes experiències; i és molt difícil i complicat trobar-hi res. La màgia insubstituïble de la lletra impresa!

L'escriptor Gabriel Plata ha publicat recentment una interessant història de la revista antifeixista "Triunfo"

És quan apareix *Triunfo*. La seva miraculosa aparició coincideix amb les nostres primeres detencions per part de la Brigada Social del règim (1963).

Tampoc no hem d'oblidar que tots els anys seixanta i setanta resten marcats per la guerra d'alliberament del poble del Vietnam contra la criminal agressió de l'imperialisme del EUA. Seguim dia a dia les lluites dels negres en el sud dels EUA

A mitjans dels seixanta hem fet els vint anys. L'entrada en la majoria d'edat coincideix (més o manco) amb l'assassinat del Che en mans dels escamots d'extermini dirigits per la CIA ianqui (1967), amb el

maig del 68 a París, amb la sublevació de txecs i eslovacs contra la burocràcia imperialista que dirigeix el PCUS... Tampoc no hem d'oblidar que tots els anys seixanta i setanta resten marcats per la guerra d'alliberament del poble del Vietnam contra la criminal agressió de l'imperialisme del EUA. Seguim dia a dia les lluites dels negres en el sud dels EUA. Martin Luther King porta endavant una croada per a reivindicar els drets dels negres a tots els estats on, d'ençà el final de la Guerra de Secessió (1861-1865) encara existeix la discriminació racial. Són els anys de les grans marxades contra les injustícies comeses per la racista i anticomunista societat ianqui. La lluita per la defensa dels drets civils, con-

tra les agressions als pobles d'Amèrica Llatina (Cuba, Xile, Santo Domingo...). *Triunfo*, entre moltes altres coses ens explica dia a dia aquest racisme existent en els EUA contra negres, llatins, asiàtics, gent d'altres cultures i altres religions. Al sud (record les barbaritats contra els negres a Alabama, per exemple) existeix encara el reialme del Ku-Klux-Klan; fanàtics protestants antimarxistes defensors d'una pseudoràcia «superior» (els rossos i d'ulls blaus), marginen, neguen els drets més elementals de les persones a les «races inferiors» (és a dir, als negres i gent dels països latinoamericans... i als jueus, i als irlandesos, i...). Són la base del nazisme ianqui, l'extrema dreta que malda per matar gent progressista, que aplaudeix els cops d'estat organitzats pels EUA arreu del món. Només el cop d'Estat a Indonèsia organitzat pel capitalisme ianqui i la CIA costà la vida a mig milió de ciutadans d'aquell Estat! Són les matances que agraden els anticomunistes, la pesta del Ku-Klux-Klan que encara navega arreu del món. Podeu tenir la seguretat que allà on hi ha un racista, un enemic dels intel·lectuals progressistes, allà hi ha un membre del Ku-Klux-Klan. *Triunfo* ens mostra fotografies de negres cremats de viu en viu, amb les butzes penjant, apallissats fins a la mort per les bèsties d'aquesta pretesa «raça blanca superior» pel fet d'exigir o una feina o voler anar a una escola amb els blancs, haver participat en una manifestació en defensa dels drets civils.

El PSOE és només una sigla inoperant, fantasma. El moviment obrer es reorganitza mitjançant les naixents Comissions Obreres (que encara no resten controlades pel carrillisme i per tant tenen un alt contingut revolucionari i anticapitalista)

La revista *Triunfo* és una creació especial de José Ángel Ezcurra (el director), que cap a l'any 1962 reconverteix una antiga publicació de cinema en efectiva arma d'intervenció política (amençada sempre pels cans guardians del feixisme). Clandestinament només exis-

teixen el PCE de Carrillo i els primers partits de l'esquerra revolucionària (el FLP, els primers grups marxista-leninistes...). El PSOE és només una sigla inoperant, fantasma. El moviment obrer es reorganitza mitjançant les naixents Comissions Obreres (que encara no resten controlades pel carrillisme i per tant tenen un alt contingut revolucionari i anticapitalista).

Potser un dia l'esquerra haurà de retre l'homenatge que pertoca a Ezcurra i el seu esforçat grup de col·laboradors. La revista havia nascut a València l'any 1946 com a publicació de cinema, teatre, esports i braus. El 1948 Ezcurra la porta a Madrid. Recordem que el mateix José Ángel Ezcurra havia fundat dues altres importants publicacions culturals: *Primer Acto* (1957) i *Nuestro cine* (1961). Un poc més endavant aquestes revistes varen ser dirigides per José Monleón (que també seria un important col·laborador de *Triunfo*).

Aleshores (1962-1968) no hi havia res (culturalment parlant) en tot l'Estat espanyol que tengués una certa orientació antifeixista i antiimperialista. *Triunfo*, *Nuestro cine* i *Primer acto* són oasis dins el desert cultural de la dictadura. Més endavant (1962) sorgiran *Cuadernos para el Diálogo* y *Revista de Occidente*. Però a mitjans dels seixanta *Triunfo* esdevé la principal arma de combat intel·lectual de l'esquerra, de reconstrucció de la memòria històrica anihilada per la dictadura. Hem de recordar que la premsa clandestina (comunista o anarquista, especialment) era mala de trobar i, una vegada trobada (cosa extremadament complicada) tampoc no era d'excessiva qualitat. Preocupada per qüestions sindicals (vagues, augments de sou...), no prestava gaire importància a la lluita cultural ni a la informació internacional. És evident que en aquelles condicions de misèria cultural i d'indigència intel·lectual *Triunfo* esdevé una esplendorosa lluminària enmig de la fosca.

Triunfo, sota la direcció d'Ezcurra, va saber mantenir una difícil independència política (especialment del PCE,

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

que era l'organització de l'oposició amb més intel·lectuals en les seves fileres)

Triunfo, sota la direcció d'Ezcurra, va saber mantenir una difícil independència política (especialment del PCE, que era l'organització de l'oposició amb més intel·lectuals en les seves fileres). Durant molt d'anys es va mantenir aquesta pluralitat (potser més propera a l'esquerra revolucionària, a les idees sorgides a ran del maig francès de 1968 que no pas a l'esclerosi socialdemòcrata o carrillista). De bon principi la lluita contra l'exploació capitalista en el marc mundial i contra els imperialismes (especialment el ianqui i el de la burocràcia russa) esdevingueren eixos fonamentals de la publicació. La defensa de totes les lluites d'alliberament, tant de la classe obrera de les metròpolis imperialistes, com dels pobles colonitzats pels diferents imperialismes, va ser tasca fonamental de tots els seus col·laboradors. La revista sortia cada setmana (quan no era prohibida per la dictadura) amb articles d'Haro Tecglen (política internacional); Miret Magdalena (religió); José Monleón (teatre); Eduardo García Rico (llibres) y Arturo López Muñoz (economia). També destacà des de finals dels seixanta la signatura de Manuel Vázquez Montalbán. Qui no recorda aquella impressionant *Crónica Sentimental de España* que publicà a **Triunfo**? En aquesta primera etapa hi ha algunes signatures que vénen del carrillisme. Per exemple el nom «Arturo López Muñoz» amagava una col·laboració especial de tres joves professors, un dels quals era Santiago Roldán (un dirigent universitari del PCE fins a l'expulsió de Claudín i dels proximesos cap a l'any 1964). Altres col·laboradors propers al PCE havien estat (fins a les expulsions de dissidents decretades per Carrillo l'any 1964) Eduardo García Rico i Manuel Vázquez Montalbán (que era membre del PSUC). Altres destacats carrillistes eren el periodista Pablo Martínez Corbalán i César Alonso de los Ríos, redactor en cap en els anys setanta i que aleshores (juntament amb Víctor Márquez Reviriego) era proper a les formulacions de Santiago Carrillo.

Però no ens equivoquem en les nostres apreciacions. Malgrat una certa abundor de col·laboradors procedents de les fileres del PCE, **Triunfo** no va ser (ni molt manco!) una revista carrillista. La meua opinió és que va ser tot el contrari. L'extrema habilitat d'Ezcurra, la sensibilitat que demostrà com a director, la seva provada llibertat de criteris, les simpaties demostrades per tot moviment antisistema, van fer de **Triunfo** una experiència única, irrepetible i ben propera a les tesis d'una autèntica esquerra antisistema. Lluny de la coneguda esclerosi intel·lectual de la socialdemocràcia i estalinisme mundials, **Triunfo** va fer costat no solament als moviments culturals i socials que s'oposaven als imperialismes (ianqui o rus, francès o espanyol), sinó que destacà en tot moment els corrents crítics del pensament cristià (la teologia de l'alliberament), del marxisme revolucionari, del nacionalisme... La lluita cultural contra el mercantilisme dominant dins de la societat burgesa (en el cinema, teatre, psicologia, poesia, novel·la, pintura, escultura...) tengué sempre obertes les portes de la publicació. Ezcurra lluità per recuperar la memòria de tots els revolucionaris heterodoxos, de tots els polítics marginats pel sistema i per la pesudoesquerra oficial. D'aquesta manera es servà la memòria de Reich i Marcuse, de George Orwell i Andreu Nin, de Trotski i Rosa Luxemburg, de Mao i Emiliano Zapata, del Fets de Maig de 1937 a Barcelona i de la Comuna de París (1871)... L'esquerra oficial europea i mundial (socialdemocràcia i estalinisme) quasi havien aconseguit fer oblidar de la memòria dels militants esquerrans els continguts anticapitalistes de Marx i Engels, dels utopistes socialistes... S'havien llençat tones de ciment armat contra la memòria de l'anarquisme mundial; la burocràcia estalinista havia capolat la història soviètica (democràcia de base, el poder dels Consells, revolució antiimperialista i anticapitalista internacionals...). **Triunfo** contribuïa (i en tots els camps) a recuperar la memòria històrica: agermanats mallorquins i valencians; comuners de Castella; Catalunya contra Felip V; les Brigades Internacionals... Ω

A peu... pels carrers de Fraga

PER CARME MESSEGUER

Passejar els estrets i costeruts carrers de la Fraga vella sempre és un plaer. Encara que sap greu descobrir l'estat de deixadesa en què malviuen alguns. En alguns altres, però, com en el del pintor Viladrich, l'afany dels veïns ha retomat al carrer els colors de flors i façanes i la frescor dels terres ruixats.

La Fraga antiga, la inexpugnable, s'arrecera en un terreny barrancós que s'aboca al riu Cinca. I és aquesta característica, la fragositat del terreny en què s'enclota, el que pareix que li ha donat el nom. El castell (en

retorçada), *barranc*, *arribes* (les ribes tallades que queien a plom sobre el Cinca), *tossal*, *revolt*... o diverses *secanelles*, passos estrets que comuniquen dues vies de major entitat. Hi trobem també una cohort interminable de sants i santes, dels quals només compten amb tradició al poble els sants Antoni, Bartomeu, Miquel, Pere, Roc, Sebastià i les santes Anna, Margarita i Quitèria; l'emblemàtic passeig del *Cegonyer*, la nostra rambla, que rep la denominació del niu de cigonyes que la presidia en uns altres temps; i el popular *a l'estressana* (per les *drassanes*), record de l'antic trànsit fluvial

banda, que el nomenclàtor de carrers d'una entitat municipal constitueix un referent ideològic per als qui l'habiten, volem fer constar que, si bé la realitat politico-administrativa de Fraga fa natural una avinguda d'Aragó, els carrers de Zaragoza, Huesca i Teruel, i una munió de viles, rius o personatges aragonesos, la filiació cultural de la nostra ciutat és gairebé ignorada (Fabra no hi té cap carrer) o fins i tot històricament falsejada: hi ha el carrer Alfonso I el Batallador, que va assetjar per dues vegades sense èxit la Fraga musulmana, i en canvi no té aquest honor Ramon Berenguer IV, conque-

Panoràmica del barri vell de Fraga, amb l'església de Sant Pere al bell mig.

realitat les ruïnes de l'església de Sant Miquel) i la torre del campanar de Sant Pere configuren la silueta clàssica d'aquesta vila que algú va anomenar «la sultana del Cinca».

Els carrers de Fraga guarden el tresor de la llengua antiga, de temps en què els carrers no tenien altre nom que allò que designaven: *collada* (paral·lel a la qual va passar en algun moment el camí ral) *redorta* (tortuosa i

pel Cinca. La denominació viària recorda també el nom d'il·lustres personatges fragatins d'origen o adopció: l'historiador Salarrullana o el pintor Viladrich.

La retolació d'aquests carrers, però, continua feta en castellà, llevat d'aquells casos en què la perdurabilitat del topònim popular va convèncer les nostres autoritats de la possibilitat d'una retolació... bilingüe!

Tenint present, d'una altra

ridor efectiu de la plaça per a la causa cristiana, fet que, en definitiva, ha determinat en bona part la nostra història.

No diem res de nou en repetir, una volta més, que l'estudi de la toponímia urbana és una font valuosíssima per a conèixer l'essència, la història i els anhels d'una comunitat humana. Ve a ser, en certa manera, el seu codi genètic, personal i intransferible. Ω

VERSIÓ MODERNA DE L'“ACABEMOS CON LOS DIALECTOS/PATOIS/INDIOS”

LECTURA DE L'ACUDIT SEGONS EL TEBEO DEL PSOE (O SIA, “EL PAÍS”): ELS INDÍGENES NO TENEN DRET A SEGUIR PARLANT LA SEVA LLENGUA EN LA SEVA TERRA, “PORQUE SEPARAN” (O SIA, “SEPARAN” DELS COLONS QUE VÉENEN I NO ELS DÓNA LA GANA D'APRENDRE RES NI IDENTIFICAR-SE AMB ELS INDÍGENES PERQUÈ TENEN DARRERE L'ESTAT, L'EXÈRCIT, LA BANCA I LA “BRUNETE MEDIÁTICA ESPAÑOLÍSSIMA” I, COM QUE PODEN DONAR ORDRES, NO ELS CAL SOMRIURE).

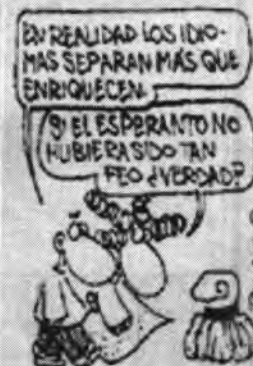
I L'ESPERANTO “ES FEO” Y “NO ME GUSTA HABLARLO”...“ASÍ PUES, HABLEMOS TODOS LA LENGUA DEL IMPERIO, QUE “NO SEPARA A NADIE”

PERQUÈ “LOS SEPARADOS” EN QÜESTIÓ NO TENEN CAP DRET I, SI EL RECLAMEN, GARROTADA DEL PP O DEL PSOE (PER RIGORÓS TORN).

NATURALMENT, DAMUNT, EL CULPABLE ÉS LA VÍCTIMA QUE HA PATIT PERSECUCIÓ SOTA EL FELXISME I EN CONCRET EL CATALÀ: CARABASSA DE LES GROSSES A LA BARRETINA (QUÈ HAURIA PASSAT SI EN COMPTES DE LA BARRETINA HI HAGUÉSAPAREGUT UN “SOMBRERO CORDOBÉS” EN LA PREMSA CATALANA? JA HO PODEM IMAGINAR: TEMA D'EDITORIAL PER A LA “BRUNETE” QUE ARA ENS ESTOSSINA “DEMOCRÁTICAMENTE”. Ω

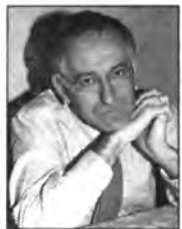
EL PAÍS. miércoles 3 de mayo de 2000

3 DE MAYO DE 2000
MIÉRCOLES

“ACUDIT” RACISTA
MALÉVOLAMENT JACOBÍ
I ANTICATALÀ

Mirar-se amb els ulls de l'altre

PER QUIM GIBERT, LICENCIAT EN PSICOLOGIA PER LA UAB

La imatge que tenim de nosaltres mateixos està configurada principalment per l'educació familiar i la nostra socialització. També per la percepció dels missatges que rebem a mesura que ens fem grans i adquirim ús de raó.

Però quan el nostre comportament no aconsegueix estar a l'alçada d'una imatge socialment reforçada des del poder polític, comercial i mediàtic, quedem al marge d'uns esquemes estatals preconcibuts.

Per motius d'ascendència, classe social, gènere, religió, relació de parella, color de la pell, ètnia... els humans, tant a nivell individual com col·lectiu, podem ser infravalorats. Ni els Països Catalans ni cap poble minoritzat s'han escapat d'aquesta inclinació homogeneïtzadora d'uns estats que ens toleren però que no ens respecten tal com som.

És així com la nostra forma de ser esdevé una tarja de presentació contraproduent. I ens fa més mal que bé en moltíssims àmbits de la nostra quotidianitat. Fins que ens acaba per fer entrar en conflicte amb nosaltres mateixos.

Si la capacitat psíquica de la persona per afrontar aquest

atzucac no és prou ferma i madura, és molt possible que visqui amb amargor i patiment aquest rebuig. I que per tal d'evitar més angoixes, generi dinàmiques de sacrifici voluntari i abnegació de si mateix en benefici precisament dels que el fan sentir malament. Tractant de fer-nos estimar, d'esbandir desesperadament el nostre malestar, anem

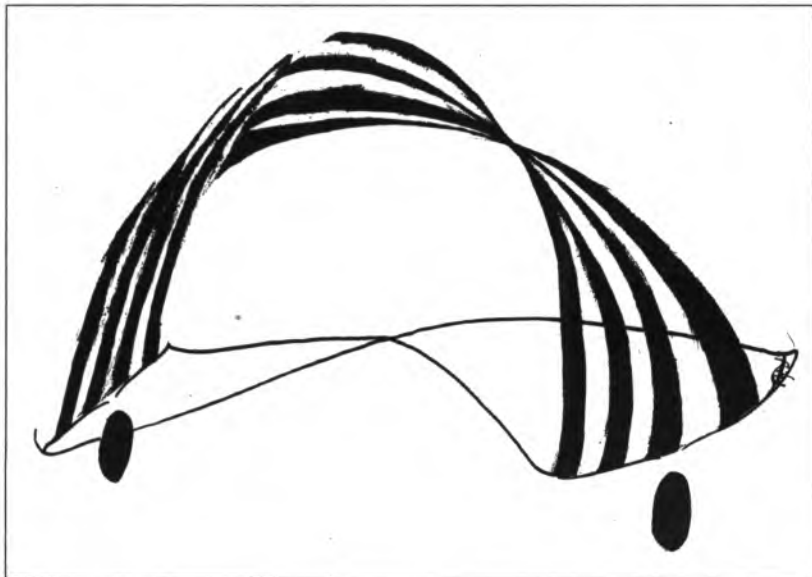
quedant impregnats d'autoodi, justament el pol oposat a l'autoestima.

Però com pot arribar una persona a odiar-se a si mateixa? L'odi flueix d'allò que causa irritació. És fruit d'un sentiment d'inferioritat, d'una visió estreta i dogmàtica de la vida. Qui el pateix és un ser acomplexat que no s'accepta tal com és i necessita

ta ocultar la identitat. És així com fabrica un màscara per sentir-se important, segur, aprovat per l'estatus dominant. Allò més grotesc, però, és quan interpreta el nou personatge amb la fe del convers. Sap que pot aixecar sospites, semblar un infiltrat. I això el fa ser més papista que el papa. Ha d'identificar-se de tal manera amb la seva disfressa que els del seu grup d'origen el treuen de polleguera quan no estan disposats a imitar-lo. Sobretot perquè els que ara repudia són el mirall d'una imatge, la d'ell, que li retorna esguerrada. La dignitat dels que ara repudia fa que es recordi constantment d'unes arrels, les seves, que detesta. I és que no aconsegueix poder-los ignorar. Tant és així que en algun moment, fins i tot, pressent que no ha actuat bé, que està fent el ridícul. Que ha estat pitjor el remei que la malaltia. Al capdavall, el mal tràngol no li ha deixat mai de rebrotar encara que ara sigui per raons oposades. També se sent terriblement contrariat quan s'adona que per causa dels seus orígens no ha deixat de ser un intrús entre els del seu nou grup, un intrús perillós perquè si s'ha canviat de camisa un cop ho pot fer dos. I, en conseqüència, no és de fiar. Per més esforços que esmerci fent-se el simpàtic i el generós, sempre serà vist, tant per uns com pels altres, com el que és: un indigne que ha abandonat els seus quan més ho necessitaven.

«La catalanitat, una identitat sòlida» és un cicle de psicologia en curs programat a diferents punts dels Països Catalans. A Arenys de Mar el dissabte 27 de gener abordarem les implicacions d'aquestes situacions degradants sota el títol L'autoodi entre els catalanoparlants.

Mirar-nos amb els nostres ulls, sentir-nos amb el nostre cor, expressar-nos amb la nostra veu. Ser! Ω

JORNADES DE PSICOLOGIA III CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

PROPERAMENT: Nova jornada del cicle La catalanitat, una identitat sòlida.

Tema: L'autoodi entre catalanoparlants.

Ponents: Quim Gibert, psicòleg; Pere Notó, psicoanalista; Josep Murgades, filòleg

Lloc: Edifici Calisay, Arenys de Mar

Dia: 27 de gener.

Hora: 10 del matí.

foldas

Carrer de Manacor, 121-C

Tel. 27 85 18

07007 Palma de Mallorca

el lleu de tots
mereix un
respecte

FORA FUMS!

L'ase dels cops

La teoria del victimisme no és útil per un devenir nacional de plenitud. Cal, en tot cas, emfatitzar la teoria de l'afirmació. Però, a vegades, queda justificada la localització dels greuges que han marcat la història dels Països Catalans.

La qüestió lingüística és una constant, ja que és un dels codis interns més lúcids de catalanitat. En aquest sentit, cal veure-hi tota la preocupació que genera.

Una recent sentència dels tribunals del Poder Judicial espanyol, en que qüestiona el lliurament d'exàmens de selectivitat en català als alumnes de la Universitat Rovira i Virgili fa pensar en com s'han portat les coses fins al moment.

La discriminació que patim els catalans no queda refrendada legalment. Durant molts anys hem après la llengua fora del sistema públic, i fins i tot, avui, molts catalans hem de passar per la prova del nivell «C» de català, a fi de convalidar-ne el seu coneixement. Aquesta discriminació, alhora de demostrar el domini del català escrit i parlat, es degut a la política represora de les autoritats espanyoles. Durant anys han apagat l'ús social de la llengua, amb tot tipus de mitjans (genocidi cultural), i la nostra ignorància de molts registres lingüístics és profunda. Aquesta situació discriminatòria ha estat i està dirigida premeditadament des d'institucions forasteres dels Països Catalans.

Molts ciutadans catalans són analfabets, per ésser incapaços d'escriure en la seva pròpia llengua. La majoria de majors de 25 anys tenen serioses dificultats per redactar un informe en la nostra llengua. Una situació gravíssima que els tribunals espanyols mai admetran a tràmit, doncs no està emparada per cap legislació ni cap constitució espanyola des de l'ocupació militar de 1714.

Podriem, no obstant això, intentar-ho! La discriminació no sols pot quedar justificada per una referència legal, sinó sobretot per els drets històrics de la nació catalana. I que d'alguna manera han de revifar el sentit de continuïtat en l'ús de la llengua. El present no obstant això, el dicten uns magistrats que normalment ni són catalans. Homes o dones aliens a la vida i el sentir d'un poble. Un anacronisme depauperador de les ànsies democràtiques de molta gent que va lluitar, i lluita, per les llibertats i la independència.

L'estroncament vital de la llengua mai s'originarà per les decisions de determinats magistrats, però sí que hi ajudarà. El sistema de poder de l'estat actua de manera silenciosa. Comprant voluntats sense rendir respostes a ningú.

La formulació de la Generalitat com administració d'estat, tot posseint el català com llengua pròpia ha motivat recels entre reduïdes anticatalans residents arreu del Països Catalans. Són conscients de la força que una normalitat administrativa introdueix dins l'entorn social. El comú de la ciutadania, en general, no qüestiona el que ve donat des de les autoritats establertes. Però, no saben, que aquesta pretesa normalitat, no és tal. Que la discriminació que pateixen els catalans en el ús de la seva llengua arriba a límits insospitats.

Avui, molts hem de superar el nivell «C» de català. Cap tribunal espanyol dictaminarà sobre el greuge que suposa haver de costejar-se aquesta prova per no haver rebut una educació suficient en català ni a l'EGB ni al BUP ni al COU. Ω

Llorenç Prats-Segarra

Recinte ferial

CECILI BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

(A favor d'un espai digne on les empreses, les entitats i els col·lectius ciutadans hi puguin comparèixer amb amplitud de mires i d'espai físic)

Si qualque cosa s'ha de poder exigir al primer govern progressista i nacionalista de les Illes Balears, és que, amb les seves actuacions, contribueixi eficaçment a fer avançar aquest país nostre cap a un futur molt millor, amb fortes dosis de confiança i de seguretat. En tots els fronts. També pel que fa a infraestructures, com les que representa la construcció d'un recinte ferial.

Les Illes Balears, Mallorca, Ciutat no compten a hores d'ara amb cap lloc adient on arrebregar i aixoplugar les masses ciutadanes per a algun esdeveniment que comporti assistències massives de tot ordre: exposicions, fires, concerts, festes populars, demostracions, etc.

Des de la Vicepresidència del Govern, encapçalada pel Conseller Pere Sampol, del PSM, s'han anat fent passes cap a la realització d'un projecte que, just acordat en convocatòria pública, ja ha aixecat algunes crítiques —centrades gairebé totes en les excessives alçades de dues torres—.

Som de l'opinió que se n'hi han exagerat un gra massa els motius d'oposar-s'hi. Per raons diverses.

El procediment: per primera vegada en la història, el primer Govern progressista i nacionalista de les Illes Balears ha emprès la tasca de construir un edifici emblemàtic, mitjançant la convocatòria pública d'un concurs obert.

Els membres del tribunal qualificador majoritàriament han estat tècnics professionals del ram de l'arquitectura, amb reconegut prestigi.

S'hi han presentat 56 projectes. N'hi ha hagut un que ha guanyat, amb moltíssima de diferència, tot i cinc més que han merescut un valuós reconeixement.

El recinte: es tracta d'un espai ample, situat al Polígon de Llevant, de titularitat pública, que ha de comptar amb dues edificacions de 15 altures: una dedicada a les oficines administratives de la Conselleria i la Cambra de Comerç, i una altra dedicada a aparcament de vehicles en superfície (el primer d'aquestes característiques a les nostres illes).

L'indret: aquest espai es troba dins la ciutat de Palma, en una barriada perifèrica, on les

empreses immobiliàries han tengut i mantenen la possibilitat de fer bons negocis amb la construcció d'edificacions de 18 i 19 plantes.

La pregunta que hom s'ha de fer és: ¿Per quines cinc-centes, les empreses privades hi han de poder aixecar 18/19 altures, i l'administració pública no n'hi ha de poder construir-ne 15?

L'edifici singular: Cada època té el seu estil propi, pel que fa a les construccions d'edificis. Des del segle XIII, a Palma s'ha anat aixecant un edifici tan singular com la seu catedral de Mallorca, amb un estil característic del gòtic: hi perdura, entre d'altres, el caire predominantment religiós de l'època medieval.

En el cas que ens ocupa, es tracta d'un edifici que hi fa ben palesa l'existència dominant d'un dels elements més característics del segle XXI: el cotxe, vehicle que avui envaeix les nostres vides, d'una manera tan aclaparadora com ho poguéssim haver fet l'element religiós a l'edat mitjana!

El servei públic: Tothom reconeix que, a Palma, hi ha massa cotxes. Encara és l'hora que, des d'alguna instància pública, s'accelerín els tràmits per solucionar una problemàtica d'aquestes característiques.

Des del grup municipal del PSM, fa més de 9 anys, s'està reclamant la construcció d'aparcaments de vehicles en superfície, als afores de la ciutat, com a element regulador de la circulació pel centre, sempre connectats amb un eficient servei de transport públic.

Amb aquest edifici, es té l'oportunitat de comptar amb el primer aparcament públic d'aquestes característiques, amb més d'un mil·lenar de places d'aparcament de vehicles, obert al públic tots els dies de l'any.

Les excuses: S'hi han adduït motius ecològics i estètics per oposar-se a aquest projecte de

recinte ferial. Males excuses són aquestes.

Les vertaderes i profundes polítiques ecologistes fan referència al tractament de les energies (renovables, alternatives, reductores del consum), més que a l'alçada d'edificis: en edificis baixos es pot arribar a consumir molta més energia que en edificis alts, si hom pren en aquests les mesures més adients (cosa que contempla el projecte esmentat).

Les raons estètiques sempre mantendran un cert caràcter de relativitat: al llarg de la història, no han estat poques les valoracions estètiques que han esdevengut positives després d'haver hagut de superar grans entrebancs i d'haver estat molt mal considerades per bona part de la gent coetània. El pas del temps fa veure les coses de molt diversa manera (modernisme, racionalisme, realisme, romanticisme, futurisme...)

La decisió política: Si es vol fer avançar aquest país nostre cap a un futur molt millor, amb fortes dosis de confiança i de seguretat, cal prendre decisions polítiques agosarades.

Tot i les crítiques. Malgrat els entrebancs. A pesar d'oposicions, que puguin provenir fins i tot d'àmbits que envolten el cercle progressista i nacionalista, que, un cop assabentats, ja han volgut aixecar la bandera de l'oposició més ferma a aquest projecte.

Valoració: des d'un punt de vista urbanístic, consider que la realització d'aquest projecte de construcció d'un recinte ferial a Palma, pot convertir-se en una de les millors aportacions que hagi fet el primer govern progressista i nacionalista a la ciutat de Palma, a l'illa de Mallorca i al conjunt de les Illes Balears. Una aportació ben digna i perdurable. Cecili Buele i Ramis Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears Ω

Els provocadors del ministre de la policia fan carrera a la Kale Borroka a Euskadi i és de suposar també ací entre els radicals semblants de les Diades:

6 / ESPAÑA

Situación en el País Vasco

Un agente se infiltró en una marcha radical

El Gobierno vasco critica que un guardia civil tratara de agredir a un 'ertzaina'

EL PAÍS, Bilbao

El portavoz del Gobierno vasco, Josu Jon Imaz, calificó ayer de «sumamente grave» que un agente de la Guardia Civil destinado en Intxaurrondo y que participaba en una manifestación de radicales *abertzales* contra la plataforma ¡Basta Ya! se enfrentara a la Ertzaintza. Los agentes vascos detuvieron al agente, C. A. D., bajo la acusación de intento de agresión, ya que utilizó el palo de una *ikurriña* con la intención de agredir a una *ertzaina*.

El altercado, relatado ayer por el diario *Deia*, se produjo el pasado 2 de noviembre en la concentración convocada por ¡Basta Ya! en los Alderdi Eder, en San Sebastián, para protestar por el atentado de Madrid en que murieron un magistrado Tribunal Supremo, su chófer y su escolta.

Sobre las 20.00, una contra manifestación compuesta por unos 40 radicales con *ikurriñas* intentó aproximarse a la concentración de ¡Basta Ya!. En esos momentos, varios agentes de la Ertzaintza, que se encontraban las cercanías ante la previsión de inciden-

tes, se dirigieron a la cabeza de la marcha para intentar identificar a los promotores de la manifestación, que no había sido autorizada.

Según las diligencias judiciales, «cuando la responsable de la dotación se encontraba identificando a dos de los promotores, una tercera persona, que portaba una *ikurriña*, se ha encarado con el compareciente y ha acercado su cabeza a escasos centímetros del mismo». Ante la negativa a retirarse, la agente le propinó un empujón que fue respondido por el manifestante con el levantamiento del palo de la *ikurriña* para intentar golpearla en la cabeza. Finalmente «fue detenido y, ya en comisaría, la policía le identificó como un miembro del instituto armado que justificó su presencia en la marcha indicando que hacía «labores de información».

Tras conocer el incidente, Imaz dijo: «Como siempre, respetaremos lo que emane de los tribunales». El Departamento vasco de Interior confirmó que ese día se detuvo a un individuo y la Subdelegación Gobierno en Guipúzcoa no ofreció datos. Ω

Asistencia Sanitaria
Europea C9

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA

CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES

Carrer dels Trencadors, 1-bis

Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empapador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, canvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, crida al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Hola, som na Mònica, una al.lota feina de 21 anys. Cerc feina de dependenta o qualche hotel rural per Inca i voltants. Se parlar anglès i un poc d'alemany. Tel. 606 378 757.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al.lots i al.lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n

'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abs tenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al.lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Oculis i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-còlom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31-07209 Son Mes-quida-Mallorca.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al.lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'es-

criure'm amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1º 3º-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tenguí bon caràcter, culte, es senti sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Cerc al.lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i a l'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, al.lotes, noies, *ragazas*. Som dos joves de 24 anys, morens i atractius que desitjant conèixer al.lotes *enrollades* i catalanoparlants, si és possible, per a fer acampades, organitzar festes, sortir e marxa i passar-ho bé durant l'estiu. Som genials. Anima't que ets jove. Escriviu a C/ Joan Alcover, 1 Algaida (Mallorca) C.P. 07210.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripolllet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Vull correspondència amb femelles fins els 38 anys. Escriviu a: Oscar-Blanquerna, 58 - 07010 Ciutat.

COMUNICATS

Si vols rebre la revista L'LLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col·laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'apartat 15.071 de Barcelona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario-Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espanyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyansa a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si quies recibir el Puxa Asturias en to casa, y de balde, sólo tienes qu'enviar la direcion a: Endecha Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2º-Xixon 33206-Asturies.

La meva col·lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquen el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellers de Mallorca, necessitam gent!! Si t'a-

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

PETITS ANUNCIS

grada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Feste Casteller!! Vine a veure'ns!! Assagem els disabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Café es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuem alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu

per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarg trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop,

adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskararen Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriu a: Hizkunta Politikarako. Wellington Dukea, 2 - 01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, canvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT Lluc, en versió interconfes-

sional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangelí segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fete'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

A Ciutat estam creant el primer equip de rugbi català de Mallorca. Els Almogàvers. Interessants cridar al 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939 373 151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o policromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Videoconsoles, jocs, còmics a preus realment assequibles: Infomanga, carrer de sant Geroni, 2 Tel 636 720 814 Manacor.

Compraria videojocs, videoconsoles cotxes. Telefonau al 636 720 814. Sant Geroni, 2 local 3-07500 Manacor.

Venc mobles usats en bon estat. Tel. 971 867 286.

Infomanga li ofereix: lloguer de videojocs, canvi i compres de Pel·lícules, informàtica etc. Sant Geroni, 2. 636 720 814 Manacor.

L'ESTEL. SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

Decàleg del bon espanyolista

1. Avantposaràs Espanya a qualsevol cosa: Spanien über Alles.
2. Compraràs taps per a les orelles i en portaràs un parell de recanvi per tal de resguardar-te d'atacs alliberacionistes. Si Espanya fou el darrer estat occidental a abolir l'esclavatge, ha de mantenir les seves essències pàtries.
3. Respectaràs i promouràs campanyes de protecció de l'*Aguila heliaca*, comunament enomenada àguila imperial ("la gallina" a la mili). Espècie en perill d'extinció.
4. T'emocionaràs inexplicablement quan prenguis el sol. Així mateix et riuràs, butxaques plenes, de nosaltres cada vegada que vindràs de vacances per Mallorca, la Costa Brava o Benidorm.
5. Si tens antecedents catalans, bascos, aragonesos, gallecs, asturians, et confessaràs una vegada la setmana. En cas contrari, resaràs una vegada el mes el rosari pregant el perdó d'aquells que, dissortadament, no són *castellanos viejos*.
6. Tots els primers divendres de mes, faràs dejuni de fuet, sobrassada, botifarra i taronja. Si no ho fas, cauràs en pecat espanyolista. Però no per això no has de deixar de comprar bons cuixots d'Extremadura, formatge manxec o de Burgos.
7. Si no ets de raça blanca, t'aplicaràs solucions d'Ariel tres vegades el dia. La cara és el mirall de l'ànima. Si no ets de sexe mascle, deixa immediatament de llegir, posa't a torcar la pols i passa-li aquest decàleg al teu marit.
8. Tindràs una sola llengua, una llengua prestigiosa, culta i, per què no?, millor. Promouràs la desaparició d'altres llengües regionals. Quan algú t'ataqui i et descobreixi el que estàs fent, te n'excusaràs dient que simplement estàs defensant i potenciant el bilingüisme a les respectives regions, o que l'espanyol hi està en perill de desaparició, sempre hi ha qui fa com si s'ho cregués.
9. Evitaràs llegir qualsevol cosa que no siguin l'ABC, La Razón o premsa afí al Règim i els discursos transcrits pel nostre il·lustre general. No sabem per què, però el món està ple de gent que ens infecta a tots amb manifestos a favor de les llibertats, llibertats que afecten la nostra real situació subjugadora, que tan còmoda ens és i tan glamour genera.
10. Atacaràs els pobles debils i sotmesos i en faràs fàcils caps de turc per a la púrria inculta i desficiosa (el *Mein Kampf* de Hitler t'ensenyarà com fer-ho). A sobre els acusaràs de tot allò que tu els estàs fent (com que ets majoria i tens les grans teles repetint les mateixes mentides, no hi ha perill). Si després acabes essent un psicòpata nazi estil doktor Mengele, digues que tu això no

ho sabies, però pensa que hauràs forjat un gran i gloriós Imperi, malgrat els qui

volen la igualtat i no aprenen aquestes belles estratègies militars. Ω

H E U S K A L

Un notable crític taurí franquista d'ABC va fer famosa en les seues cròniques sobre els Sanfermines dels anys cadafals de sol aquesta tornada: «Amunt! Amunt! Que a Euskadi es prepara, que a Euskadi es prepara PIM desconcertant freqüència als carrers del Sud d'Euskal Herria».

Una ETA que du més de trenta anys practicant el que ella anomena lluita armada i l'Estat espanyol terrorisme Askatasuna. Els textos que aquí reproduïm (publicat ja en paper la majoria d'ells) ajuden a con-

Traducció de M.R.M.

Euskal Herria, el poble-nació més antic d'Europa, és una supervivència

Euskal Herria (nom que en l'idioma basc significa «poble de la llengua basca») i designa alhora la població i el territori, el Poble Basc i el País dels bascos) és, abans de res, una enigmàtica supervivència.

Situada al sud-oest d'Europa, a l'entrada del Golf de Vizcaya de l'Oceà Atlàntic i a cavall dels Pirineus Occidentals, suma una mica menys de tres milions de persones (2.873.512 segons els últims Censos, el francès de 1990 i l'espanyol de 1991, 2.907.003 l'any 1993) en una mica menys de vint-i-un mil quilòmetres quadrats (20.644).

Està integrada per sis províncies (Araba, Vizcaya, Guipuzkoa, Lapurdi, Nafarroa i Zuberoa; Nafarroa dividida i separada de la seva part nord, Behe-Nafarroa, per la frontera franco-espanyola).

Euskal Herria actualment té el seu territori i la seva població repartits entre l'Estat espanyol (el 86% del territori i el 91% de la població) i l'Estat francès (el 14% del territori i el 9% de la població).

Però al Neolític ja estava format el poble basc i ja parlava euskara. Parlava l'idioma que és l'única llengua preindoeuropea d'Europa, l'única anterior a l'arribada de les tribus indoeuropees a Europa fa aproximadament quatre mil (4.000) anys. L'euskara, la llengua a la qual manquen parents coneguts, la llengua illa. El fet que els noms actuals en euskara d'eines com el ganivet i la destal continguin l'arrel aitz (és a dir, pedra) indica clarament que quan se'ls van posar aquests noms la destal i el ganivet es feien de pedra. El poble basc i el seu idioma són els més antics entre els que són actualment vius a Europa.

Fa cent cinquanta mil (150.000) anys, en la fase intermitja de la glaciació Riss, ja hi havia éssers humans en el territori que avui anomenem Euskal Herria. Una petita població Neandertal va viure aquí en coves, abrics sota la roca o a l'aire lliure durant el Paleolític mitjà entre els anys del 90.000 al 32.000 abans de Crist. Al

final del Paleolític superior (que comprén els anys del 32.000 al 8.500 abans de Crist) va aparèixer el tipus humà anomenat tipus basc.

A Carranza, a l'oest d'Euskal Herria, hi ha un santuari construït entre l'any 25.000 i el 16.000 a.C. i a altres parts d'Euskal Herria n'hi ha d'altres construïts a l'interior de coves en el Magdalenian (fase final del Paleolític superior): la de Santimamiñe decorada cap al 13.500, la d'Arenaza el 13.000, la d'Ekain, etc,etc.

La sèrie de cranis trobats a la cova d'Urutiaga (a Iciar, Deva, Guipúscoa)

bats a la part muntanyenca del nostre país són majoritàriament del tipus basc.

Tot això indica que el poble basc NO es va formar fora del país i va venir més tard a quedar-s'hi. Indica que el poble basc es va originar al Pirineu Occidental per evolució autòctona, en el sentit de que habien permanecido en el mismo sitio durante miles de años». El que la seva investigació aporta de nou és, com diu Calafell, que: «Hemos corroborado esta hipótesis y la hemos precisado, dándole fechas y mecanismos».

Si alguna cosa es pot dir del cert d'Euskal Herria, del Poble Basc, és que SÓN SUPERVIVENTS.

Euskal Herria és, abans de res, una supervivència en interacció prolongada amb un territori que ha generat una consciència productiva i una repetida resistència a la dominació estrangera. Ha estat el procés històric de la llarga interacció d'un grup humà durant milers i milers d'anys (18.000 com a mínim) amb el mateix territori el que ha produït com a precipitat el poble basc.

Ha estat una interacció fecunda perquè ha convertit aquest grup humà en una ètnia, en un poble, en el poble basc. I li ha fabricat un tresor inestimable: la seva «consciència productiva». És a dir, li ha fabricat el que segons un autor basc (Iñaki Gil de San Vicente) És: «un conjunto de formas y contenidos que dotan de sentido a una comunidad haciéndole disponer de CONCIENCIA DE SI, de autoidentidad propia y diferenciada de otras comunidades».

De manera que està científicament provat que el poble basc porta, com a mínim, 18.000 anys (divuit mil anys) vivint ininterrompudament en el territori d'Euskal Herria. I aquest poble basc ha protagonitzat moltes vegades la resistència col·lectiva a la dominació estrangera que és el brou de cultiu pel fenomen nacionalista, per la manifestació de la voluntat de construir-se com a nació.

De tot això en parlarem aquí. Ω

permet contemplar bastant bé la formació del tipus humà basc. El més antic d'aquests cranis, del final del Paleolític superior, mostra alhora un gran parentiu amb l'home de Cromanyó i els inicis d'una evolució cap al tipus basc actual mentre que els cranis azilians (del període azilià que dura del 8.500 al 5.000 a.C.) trobats al mateix jaciment són intermitjos entre el tipus Cromanyó i el tipus basc. Els cranis de l'Edat del Bronze tro-

gens en l'ADN la transmissió hereditària dels quals és ben coneguda i així han pogut establir que «la diferenciación genética del País Vasco se originó hará unos 18.000 años, en el punto álgido de la última glaciación». Com ha explicat un d'aquests autors, sempre ha prevalgut «la idea de los vascos como una población autóctona, en el sentido de que habían permanecido en el mismo sitio durante miles de años». El que la seva investigació aporta de nou és, com diu Calafell, que: «Hemos corroborado esta hipótesis y la hemos precisado, dándole fechas y mecanismos».

Si alguna cosa es pot dir del cert d'Euskal Herria, del Poble Basc, és que SÓN SUPERVIVENTS.

Euskal Herria és, abans de res, una supervivència en interacció prolongada amb un territori que ha generat una consciència productiva i una repetida resistència a la dominació estrangera. Ha estat el procés històric de la llarga interacció d'un grup humà durant milers i milers d'anys (18.000 com a mínim) amb el mateix territori el que ha produït com a precipitat el poble basc.

Ha estat una interacció fecunda perquè ha convertit aquest grup humà en una ètnia, en un poble, en el poble basc. I li ha fabricat un tresor inestimable: la seva «consciència productiva». És a dir, li ha fabricat el que segons un autor basc (Iñaki Gil de San Vicente) És: «un conjunto de formas y contenidos que dotan de sentido a una comunidad haciéndole disponer de CONCIENCIA DE SI, de autoidentidad propia y diferenciada de otras comunidades».

De manera que està científicament provat que el poble basc porta, com a mínim, 18.000 anys (divuit mil anys) vivint ininterrompudament en el territori d'Euskal Herria. I aquest poble basc ha protagonitzat moltes vegades la resistència col·lectiva a la dominació estrangera que és el brou de cultiu pel fenomen nacionalista, per la manifestació de la voluntat de construir-se com a nació.

De tot això en parlarem aquí. Ω

H E R R I A

uitanta la seua insistència a relatar que durant les corregudes de bous les Penyes de Pamplona cantaven als AM! PUM! la revolució». Insistència que empenyia la constatació que se succeïen (i encara succeeixen) amb manifestacions de desenes de milers de persones clamant a ETA.

el nom oficial de la qual és Organització Socialista Revolucionària Basca d'Alliberament Nacional Euskadi ta star aquesta pregunta: a Euskal Herria, es prepara una revolució? Comunista per a més dades

Mentalitat de blanc

És un article del membre de la XARXA BASCA ROJA Alfontso Mtnéz Lizarduikoa publicat al diari GARA el 12 d'octubre de 1999 en el que explica que Euskal herria es l'últim poble indígena de la Europa antiga.

* MENTALITAT DE BLANC

ALFONTSO MARTÍNEZ LIZARDUIKOA

* DOCTOR EN INGENIERIA. FILÒSOF.

A una recent lectura sobre la visió del món a les cultures indígenes, vaig trobar un concepte que m'impresionà profundament ja que, en la meua opinió, es pot trasplantar sense grans variacions a les relacions que manté el Poble Basc amb els estats veïns (i també pobles) espanyol i francès. Aquest concepte es refereix a la visió que la cultura occidental té de els pobles indígens i com, davant la seua incapacitat per comprendre-l's, els racionalitza segons la seua pròpia lògica, radicalment diferent de la de aquells pobles als que fa referència, sorgint doncs allò que els indígens denominen la «mentalitat de blanc».

Desde sempre m'he demanat per què en la dura lluita que per la emancipació nacional i social ha portat a terme la esquerra abertzale, molts cops hem estat millor compressos per la gent del nostre poble, encara que fossin de dretes, que per les masses populars i per els lluitadors espanyols o francesos que eren de esquerres. Ara me n'adono de que part de la resposta a aquesta pregunta la trobem (ademés de en la economia) també al terreny de la antropologia i la psicologia social.

Els pobles indígens com el basc posseeixen una sabiduria mil·lenaria relacionada amb el medi natural, el seu aprofitament i gestió equilibrada, posseeixen una història (pre-història) de la que procedeixen les seues arts per a la vida i el treball, així com la seua personalitat col·lectiva.

Tenen molts d'ells una forta consciència matriarcal, col·lectivista i igualitària que els converteixen en l'avantatge del socialisme real i, a més, la major part de els citats pobles, posseeixen llengües primigènies en les que es van inventar gran nombre de les categories conceptuales que, encara, utilitzem els contemporanis. Més encara, aquests pobles han aconseguit el miracle de portar tota aquesta sabiduria i experiència, vives, fins les portes del segle XXI.

Totes aquestes característiques iden-

tificatives indigenistes topen de front amb el model capitalista, en el qual la diferència cultural, la gestió econòmica descentralitzada, la ecologia global, el feminisme i els valors de la família matriarcal, el treball lúdic i creatiu, les relacions igualitàries, el consum no compulsiu... són uns valors inassimilables, ja que minen les bases ideològiques en les quals el capitalisme asenta la explotació i la alienació de les masses, alienació aquesta totalment necessària per al funcionament globalitzat de la predegradació econòmica en aquesta fase de imperialisme. De aquesta manera, eixos pobles, petits i marginats, que venen de les profunditats de la història humana, per el sol fet de voler continuar existint tal com són, es converteixen en essència en nuclis antiimperialistes. Són un mal exemple per a la humanitat adormida, a la que proclamen que es possible viure d'una altra forma i que aquesta manera es molt superior a la del model capitalista.

Davant aquesta situació, l'imperialisme econòmic, amb els seus fronts, polític, militar i mediàtic, ataca per un doble front. Als nadius, repressió sense con-

templacions. Als ja dominats (al nostre cas les masses civils dels actuals estats espanyol i frances), alienació sistemàtica, fins aconseguir el pensament únic o «mentalitat de blanc». La mentalitat de blanc és una estructura psicològica de pensament tancat. Un sistema lògic i simbòlic en el que les masses alienades es senten segures. És una mentalitat reduccionista i aïllacionista, que no pot percebre la universalitat ni la diferència. És tracta d'una mentalitat excloent que preten destruir allò que no comprén (la lògica de l'altre).

Doncs bé, aquest article d'avui, no és un article guerrer (encara que pugui incomodar alguns) i està dirigit a eixa massa civil espanyola i francesa (alienada per una indoeuropeització de mil·lenis) a la que volem fer participar de la sabiduria d'un poble al que tenen el privilegi (molts potser no puguin comprendre això encara) d'observar de ben aprop: Euskal Herria, l'últim poble indígena de la Europa Antiga.

Volem parlar-vos encara que vingau d'una d'una cultura que ens intenta aniquillar. Però per que pugueu escoltar el nostre missatge heu de renunciar per

un moment a la vostra «mentalitat de blanc». Heu d'aprendre a escoltar i potser, el que encara sera més dur, escoltar veus indígenes no domesticades als vostres oïdes blancs. No volem forçar-vos a viure, sentir i pensar com nosaltres, però sí volem que ens accepteu com sòm, com bons veïns desde la diferència.

Escoltan't-nos sense tabús és probable que trobeu, també, alguna resposta als vostres propis problemes i que en eixe procés experimenteu una curació espiritual i emocional que mai no habrieu pogut imaginar. Avui, com a primer pas d'aquesta teràpia de grup, vos envie unes idees per la reflexió, de Régis Debray, un intel·lectual dels vostres que ja a començat a escoltar i a comprendre: «Primitiu no és donar la esquena al present. No és allò que ha quedat darrere, sino el substrat. No és allò que ha caigut en desús, sino lo profund. No és allo caduc, sino lo rebujat. Hi ha gran quantitat de misteris culturals contemporanis als que només es pot penetrar amb els ratjos X de les societats indígenes». Ω

* Original en Espanyol.

La "guerra bruta"
que Espanya fa a Euskal Herria
tortures,
violacions dels drets dels presos,
execucions extrajudicials,
"esquadrans de la mort"

De París a Dakar passant pel Sàhara

Encara ara record amb molt de fàstic la mala nit passada al mateix cor de l'Àfrica negra, als inicis dels anys 70, quan un dels Rallyes París-Dakar travessà, amb nocturnitat i traïdoria, bells paratges naturals del país de les mil i una muntanyetes: del Burundi.

Fou horrorós. Abans que hi passàs la monstruosa caravana, ningú del país no n'havia estat gens assabentat. De mostres de respecte de part del rally cap a la gent nativa, res de res.

Sobtadament, enmig d'aquella nit profundament tan fosca, se senten ensordidors brams motoritzats d'un vehicle i d'un altre, que, en passar prop de les cases, lleven la son al més pintat. El bestiar més alçurat que mai. Les famílies totalment desorientades. Els infants mig morts de por... En la negra nit d'un temps.

Quan acaben de passar els darrers vehicles, l'espectacle que hi deixen és un vertader desastre: la pols que han aixecat, els arbres que han malmenat, les carreteres que han destrossat, les mil i una brutors que

han escampat, els ponts que han esbucats, les olors, els olis, els fums, les llaunes, els plàstics... i unes poblacions profundament trasbalsades de per vida.

L'organització del Rally París-Dakar s'està cobrint de glòria, cada vegada que activa aquest espectacle-negoci que la caracteritza.

Però enguany se n'hi han d'afegir moltes més que abans, de tones de prepotència i abús, en la realització d'una cursa com aquesta: sense cap casta de rubor, hi és previst travessar el territori del Sàhara occidental.

Com a mostra evident de maniobra política ben calculada, de promoció i publicitat manifesta vers la postura adoptada pel govern francès, es pretén donar suport a les ambicions expansionistes del regne marroquí i oposar-se a les aspiracions legítimes del poble sahrauí. D'autodeterminació, res de res: comunitat autònoma, i prou; dins el regne marroquí, que és el que més convé! Ho diu França.

Des d'una perspectiva nacionalista, ecologista i d'esquerrres, aquest espectacle-negoci

que representa el Rally París-Dakar, i que sempre comporta als indrets on passa seriosos maltractaments de territoris, d'entorns, de pobles i de costums, s'està mostrant enguany com mai, molt dur i ofensiu. Serà que l'any 2000 porta dureses, i porta un munt d'ofenses, també en altres indrets.

Presumint de la més esgarriosa falta d'ètica i del més mínim respecte cap a un poble que duu vint-i-cinc anys esperant poder tornar a casa seva, es fa comptes passejar-hi de manera espectacular la ben muntada caravana de màquines destructores i de vehicles motoritzats: justament al mateix territori que roman ocupat militarment pel Marroc des de fa un quart de segle: al Sàhara occidental.

No ha d'estranyar que n'hi hagi que considerem que aquesta passada del rally pel Sàhara, pactada entre França i el Marroc, esdevé un autèntic desafiament al pla de pau de Nacions Unides i una violació espectacular de l'alto al foc en vigor des del dia 6 de setembre de l'any 1991. Com si sarcàsticament volgués

expressar-s'hi: per aquí no hi ha cap guerra!

Tota realització del rally París-Dakar és un autèntic insult a la dignitat dels pobles africans, i la d'enguany és una afronta vergonyosa al poble sahrauí - en anar a fregar-los ostentament pels morros tot allò de què romanen més mancats: confort, aliments, vestits, allotjaments, vehicles, medecines, auxilis d'urgència, alta tecnologia, etc.

Més que insult, és anar-hi a riure's, davant dels seus nassos, dels milions i milions de persones africanes que s'hi moren de fam cada any, mentre un grapat de gent provinent d'altres indrets més benestants s'hi entre-té i corre vertiginosament a gaudir-n'hi.

Malgastament del tot inacceptable, que esdevé una veritable ostentació punyent als ulls dels pobles africans, dels més empobrits de la terra.

Aquesta casta de competició frenètica també provoca forts impactes ambientals, en aplicar-se ben directament contra un entorn que encara no ha assolit els nivells de contaminació exis-

tents als països d'origen.

S'hi compta amb molts i bons patrocinadors. El patrocini de les més famoses empreses multinacionals - grans explotadores de matèries primeres i de mà d'obra africanes -, duit a terme conjuntament amb algun estament d'alguna administració pública, fa que hi sigui del tot sospitos qualsevol intent que pretengui valorar-ne en positiu ni que sia un sol aspecte.

A la sortida de Barcelona, hi hagut moguda reivindicativa. Durant la realització del rally, ben segur que també n'hi haurà. L'ètica ciutadana més intensament democràtica hi està girant l'esquena, a mostres d'ostentació tan grolleres com l'esmentada.

Es tracta del primer rally París-Dakar del nou any, segle i mil·lenni. N'hi ha que desitjam que també en sigui el darrer. Ω

Mallorca, 30 de desembre de 2000.

Cecili Buele i Ramis

Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

Un error com una muntanya

Les inesperades tempestes de cap d'any als pirineus s'han saldat amb un balanç trenca-dor. La mort de persones expertes en alta muntanya no fa sinó augmentar el respecte per les inclemències de la naturalesa. Sovint s'ignora i els resultats són els que són.

Els territoris dels Països Catalans són muntanyosos. La tradició excursionista està molt arrelada i, compte amb moltíssims seguidors. Des de joves nets els escolars es preparen per l'exercici d'aquest saludable esport. No en va, han sorgit molts catalans dins el ventall d'il·lustres alpinistes, esquiadors o aventurers. Aquesta és una de les nostres majors satisfaccions.

L'excursionisme, i en general, els esports de muntanya,

s'han desvinculat paulatinament del seu plantejament originari. Il·lustres excursionistes com Baltà, Batlle, Batista,... o d'altres de principis del segle passat hi van veure l'ocasió per infondre i propagar l'esperit patriòtic. En definitiva, per fer-ne una qüestió política. Si, sense embuts, lligar el sentit esportiu al polític.

Des de fa anys se senten veus catalanes ingènues que malden per la separació taxativa del món de l'esport i la política. Fins i tot, té una certa majoria popular considerar que són dues coses que no s'han de barrejar. Com si un sentit vàcu del poble justifiqués que seria terrible establir la fidelitat de l'esportista amb la seva ensenya nacional o a

una concepció ideològica.

El resultat, per el cas del catalans, és paradigmàtic.

Semblant definició porta una frustració i vergonya entre els nostres esportistes, els quals sovint han de dissimular els seus orígens o moderar les seves pretensions nacionals. I, a nivell popular, cada dia és més habitual l'estandard social del xandall de la selecció espanyola, en detriment de la catalana, i també tota la simbologia associada de patrocinadors, monarquia i comitè olímpic. En general, una autèntica estratègia política conduïda a través de l'esport, davant l'atònita mirada de milers de catalans.

Els excursionistes, per ésser el grup més nombrós entre d'altres especialitats esporti-

ves, era un dels reductes on aquesta separació no es produïa. En part, perquè els seus orígens històrics com sempre ha manifestat Jaume de Ramon de la Unió Excursionista de Catalunya, estan molt lligats als del catalanisme. I dic, era, perquè actualment les coses han canviat.

Actualment, la pràctica de l'esport es deslliga d'una determinada voluntat cívica. L'esport de competició, majoritàriament professionalitzat, escapa a la lògica de la situació política catalana, primant els interessos particulars i econòmics. I, en l'esport amateur, agafa més importància, com en el cas de l'excursionisme, la dimensió del lleure i de gaudi.

Els Centres excursionistes

diffícilment poden resistir la pressió ambiental, de buidor d'objectius i de manca de referents. En la més gran de les crisis que planen sobre la humanitat, com ha descrit magistralment Raimon Galí, el nihilisme s'ha acabat apoderant dels ressorts excursionistes. No de tots, sinó de la major part d'ells.

Plantejar la dinàmica esportiva-política és decantar-se per la discussió, la solitud i el coratge. Suposa recuperar l'esquema nuclear del viure i el morir. L'únic esquema vàlid per fer donar a l'esport la seva autèntica dimensió humana: esport-honor-naeio. Ω

Llorenç Prats-Segarra
lloprats@teleline.es 4 de gener de 2001

SI T'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES

Restaurant-Bar
ES RECÓ

Menú 900 ptes.

C/ Gaspar Perelló

SYP

Tel. 971 510 991

Alaró - Mallorca

Atacs insuportables als drets dels treballadors

La política del govern Aznar suposa atacs insuportables als dret i condicions dels treballadors. El Projecte de pressupostos de l'Estat per al 2001 concentra tots aquesta atacs.

El govern se proposa acabar amb la funció pública i els drets dels empleats públics, imposant atacs com la congelació salarial i la mobilitat forçosa, imposant la privatització de serveis públics com és ara Correus.

N'Aznar vol una nova reforma laboral, amb més facilitats per a l'acomiadament, amenaçant als sindicats amb imposar-la si no accepten de firmar-la.

N'Aznar vol una nova reforma de la Seguretat Social, amb augment de la edat de jubilació, retall de prestacions, reducció de quotes als empresaris.

Aquest govern ens imposa un regueró de morts per "accidents laborals", mentre rebutja a les Corts adoptar mesures que frenin la sinistralitat. Es burla dels 600.000 treballadors i ciutadans que signaren una proposició de Llei.

La política del Govern no pot suportar-se ni un dia més. No es pot donar cap recolzament a aquesta atacs. Cal respondre amb la mobilització unida.

Veus qualificades dels sindicats denuncien el diàleg trampa de la funció pública. I ¿podem distreure-ens amb falses expectatives en el "diàleg social sobre la reforma laboral i de les pensions, en el que només hi caben reivindicacions de la patronal per abaratir l'acomiadament?

Tenen raó els dirigents que proposen una vaga general,

com ha fet en Lito, secretari del Metall i Construcció de la UGT. En els darrers mesos hem conegut la vaga del Comerç, les mobilitzacions dels agricultors transportistes i pescadors, les mobilitzacions dels empleats públics, la proposta dels sindicats de la construcció de preparar una vaga general del sector... És hora d'unir les forces en una resposta contundent.

Els sindicats han de rompre les meses-trampa del fals "diàleg social". CCOO i UGT han de preparar, des d'ara mateix, una vaga general contra la política del Govern.

Per la retirada dels pressupostos de l'Estat. No a la reforma laboral i de les pensions. Pels salaris i reivindicacions de tots. Contra les privatitzacions. Ω

Pere Felip i Buades

Dites relacionades amb el vi

Quan hi ha pa i vi, el rei pot venir.

Quan hi ha poc vi beu primer.

Quan l'Encarnació és aquí ofega el vi i vés-te'n a dormir.

Quan la barba es comença a emblanquir, deixa la dona i agafa el vi.

Quan la formiga treballa, raïm i vi a la parra.

Quan Nadal cau en dimarts, pa i vi de totes parts.

Quan per Sant Vicenç és clar es fa més vi que aigua.

Quan sento l'olor del vi ja no estic en mi.

Quan t'ofereixin vi no diguis mai que no; digues sempre que sí.

Quan tenim pa ens falta coca, quan tenim coca ens falta vi.

Quan tenim pa no tenim vi.

Quan vagis de camí no et descuidis la pipa ni et deixis el vi.

Quan vagis de camí no vagis sense pa ni vi.

Què hi ha pitjor que el diable? el vi.

Qui bateja el vi mereix la força.

Qui bé beu bé alluca, qui té bon cap bé suca, qui té bons peus bé truca i el bon vi mata la cuca.

Qui beu aigua és perquè no té vi.

Qui beu massa vi, que negociï al matí.

Qui beu molt al matí, a la tarda no té vi.

Qui beu vi de moltes bótes en beu d'agre i d'escaldat.

Qui bota: no sopa, ni tasta el vi de la bóta.

Qui darrera de l'enciam no beu vi, o és boig o és mesquí.

Qui després de llet beu vi, de cent anys torna fadrí.

Qui diu mal del pa de forment, del vi de sarment, de la llenya d'alzina i de la carn de moltó es desdiu de la raó.

Qui el porró fa xerricar es beu el vi i el seny.

Qui és amic del vi és enemic de si. Ω

El GOB exigeix la reforma immediata de la Llei General Turística

El cas de Cala Mesquida posa de manifest que, esbucant hotels petits, se pot arribar a incrementar notablement l'oferta hotelera

L'esbucament, dilluns passat, d'un establiment hotelier a Cala Mesquida (Capdepera) posa de manifest la trampa de la Llei General Turística de les Illes Balears.

La Llei General Turística permet multiplicar per tres el nombre de places

Com se sap aquesta Llei exigeix (amb nombroses excepcions) que per a poder obtenir autorització per fer noves places turístiques, cal que prèviament se donin de baixa places turístiques velles.

Emperò la Llei actual permet que en determinades situacions que el nombre de places que s'autoritza sigui major de les que se donen de baixa. En concret, quan se donen de baixa hotels petits (fins 300 places) se pot multiplicar per 2 el nombre de places a construir, o més i tot si el solar vell se deixa com a

Espais Lliure Públic.

Això voldria dir que donant de baixa 50.000 places d'hotels petits, se podrien arribar a construir 150.000 noves places turístiques.

En altres situacions ni tan sols es necessari donar de baixa places turístiques velles per a fer-ne de noves, tal com assenyala la Llei.

A Cala Mesquida: 220 s'esbuquen i se'n fan 570 de noves

Precisament el que ha passat a Cala Mesquida, posa de manifest aquesta situació: s'esbuquen hotels de 220 places (totalment necessari per cert) i se permet que se construeixin dos hotels que comptabilitzin 570 places (a Can Picafort i a Cala Mesquida), en total.

Amb la situació turística i ambiental de Mallorca no s'hauria de permetre l'increment de places hotelieres, ans al contrari s'hauria

d'anar reduint el nombre de places turístiques.

El Pacte de Progrés va prometre la reforma de la Llei Turística

En el programa signat per les forces polítiques que componen el pacte de progrés apareix, com a mesura immediata la derogació de determinats articles de la Llei General Turística.

De fet si aquesta reforma ja s'hagués produïda, aquest operació de construir 570 places no s'hagués pogut realitzar.

El programa signat pel Pacte parla igualment d'eliminar les excepcions a la Llei i de prohibir intercanvis fora de la mateixa zona turística

El GOB exigeix una ràpida reforma de la Llei General Turística, tal com va prometre el Pacte de Progrés. Ω

<http://gob.balears.net>

Refranys i Dites Populars

1. "De mica en mica s'ompli la pica"
2. "Dos no es barallen si un no vol"
3. "Al malfeiner cap arreu no li va bé"
4. "A la taula i al llit, al primer crit"
5. "Tants caps tants barrets"
6. "Per a la gola, farigola"
7. "A l'estiu, tota cuca viu"
8. "Tramuntana, la mar plana"
9. "Morta la cuca, mort el verí"
10. "A gos flac, tot són puces"
11. "A l'agost, a les set ja és fosc"
12. "Aigua d'agost, safrà, mel i most"
13. "Pel fum se sap on hi ha el foc"
14. "La cera al costat del foc s'escalfa"
15. "A bona son, no hi ha llit dur"
16. "A l'agost, bull el mar, i bull el most"
17. "L'aigua fa la vista clara"
18. "Qui no corre, vola"
19. "Qui matina, fa farina"
20. "Cadascú sap on li estreny la sabata"
21. "Pleit acabat, l'únic que guany és l'advocat"
22. "Una mà renta l'altra. I les dues, la cara"
23. "Cop al cap, mort o curat"
24. "El verd, a l'ombra es perd"
25. "En ser negre, botifarra"
26. "Al gos flac, tot són puces"
27. "Qui és gat, sempre maua"
28. "Per a lluir, s'ha de patir"
29. "Tota pedra fa paret"
30. "Poble menut, infern gran"
31. "Totes les masses pesen"
32. "L'obligat, ni agraït ni pagat" Ω

Noblesa Catalana?

Col·lectiu J.B. Boix (21.10.00)

L'aparició fa poc temps de dues esqueles en català corresponents a nobles difunts feia pensar que s'obria pas tímida la normalització de relacions entre una classe social i el seu propi país i que els aristòcrates, que només poden ser-ho des de les arrels històriques, s'alliberaven de l'autoodi i recuperaven un mínim de coherència. Aparentment, s'havien adonat que no es pot abjurar de la catalanitat sense llençar al mateix temps per la borda la noblesa de la qual blasonen. El títol senyorial, per definició, no és cosmopolita ni extraterritorial. No és com un títol vaticà que es pot obtenir a canvi de donatius o per altres mèrits, ni és un premi Nobel que pot viatjar perfectament incorporat a una persona apàtrida. És o no és, en funció de la transmissió hereditària del reconeixement històric d'un servei al país. Però ben recentment, hem tornat a veure la clàssica notificació funerària d'una excel·lentíssima (abreviatura Excma.) Sra.

Marquesa que es declara Dama de la Noblesa de Catalunya només en castellà. Aquesta anècdota i la lectura de la tesi doctoral de la filla del malaguanyat polític Josep Pallach, que recull una cita d'Enric Prat de la Riba dedicada a la noblesa, ens han fet anar a les fonts a espigolar el text del president de la Mancomunitat. I el que hi hem trobat, com podran comprovar a continuació, és d'una absoluta i rabiosa actualitat.

Segons Prat, la noblesa catalana ja no és ni noblesa ni catalana. És una mena de mòmia com les d'Egipte. Abans era un cos viu, fort, musculós; varen treure-li l'esperit i el temps l'ha convertit en pergami brut, vell, rebregat, que embolica els ossos d'un cadàver. Va deixar de ser catalana i ja no és res. Una aristocràcia és aristocràcia en la mesura que està més posseïda que les altres classes socials per l'esperit de la nacionalitat a què pertany. Però tan bon punt cedeix a l'exotisme i es

divorcia del pensar i del sentir de la seva terra perd el dret d'actuar com a classe directora, el seu prestigi i les seves riqueses. Era noblesa catalana la que, al voltant del rei en Jaume o del rei en Pere manava el poble a la conquesta de Mallorca, de València i de Sicília; la que, dirigida pel comte de Pallars, es redreçava valenta i decidida davant dels tirans enemics de la llibertat de Catalunya. Però no ho és ni pot ser-ho, ni ho serà mai la dels perfumats gentilhomes que es vinen i cugen per les anteaes dels dominadors de la nostra pàtria. Ja no són bons per manar exèrcits, ja no són en la seva majoria més que putxinel·lis de saló amb cervell de modisto que reneguen de la pàtria; van a favor dels que l'oprimeixen i vesteixen el seu esperit per les mateixes raons de tocador que els mouen a canviar de barret o de corbata. Ho deia al 1897 a La Veu de Catalunya tot afegint que hi ha honrosíssimes excepcions que confirmen la regla. Ω

Immigrants a casa nostra

Ja sé que és molt difícil aprendre català si es té com a llengua materna l'àrab. No dic que un àrab hagi d'aprendre català en quatre dies, però és que molts no ho faran ni en quaranta anys... a no ser no que en tinguin més remei, que aleshores ja veuràs que ràpid que l'aprenen. Aprenen llengües minoritzades per solidaritat és una cosa extranyíssima, el català no es salvarà per la solidaritat de 100, 200 o 2000 àrabs que vulguin aprendre català per educació, sinó que es salvarà si tots els immigrants l'aprenen per necessitat. A Alemanya hi viuen milions d'estrangers, però necessiten saber alemany per poder comprar pa; d'això es tracta.

Em sembla perfecte que el Sàhara sigui independent, tant de bo!, el que dic és que no perdre el temps defensant la independència del Sàhara quan tenim tanta feina a fer a Catalunya.

Els àrabs que viuen al Magrib què creus que fan amb els berbers?, doncs exactament igual que els espanyols i francesos fan amb els catalans. Si els àrabs oprimeixen als berbers al Magrib, per què haurien de solidaritzar-se amb els catalans?, alguns ho faran, però per naturalesa la majoria s'aliaran amb els poderosos: els espanyols i els francesos. Per què la immensa majoria de restaurants xinesos no utilitzen el català?, potser per un xinès el català és més difícil que l'espanyol o el francès?, en absolut!, el que passa és que són uns jacobins, i si a l'estat xinès no dubten en menysprear i reprimir els tibetans, no pensis que vindran a Catalunya a complicar-se la vida, s'aliaran amb els seus iguals, els espanyols i els francesos, normalment (i a la vista està, comprova-ho tu mateix!). El racisme no es patrimoni exclusiu dels europeus blancs, sinó que tots els

pobles són en part racistes. Com menys racisme millor, però seran els immigrants que arriben a Catalunya els primers que hauran de demostrar que no són racistes, o sigui, que s'hauran d'esforçar per integrar-se; el que jo no aguantaré és que un mexicà digui que a Catalunya s'hi ha de parlar en espanyol, perquè és Espanya (cas verídica, aquest, em consta).

Per últim: què és això de multiculturalisme?, no ho acabo d'entendre. Si jo vaig al Marroc, podré parlar en català?, em finançarà el rei alauita la formació d'una colla sardanista?, tocaran els argentins el seu himne nacional amb gralles i dolçaines?, portarà Castro barretina? O, per contra, els catalans parlarem espanyol i francès en nom de la interculturalitat? (que consti que sóc afeccionada a la música celta). Ω

Alexandra Arnau

Perquè fiar-se de qui va amb passamuntanyes?

No és cap garantia que algú vagi a cara descoberta, però ho és molt menys —i més perillós— que es tapi la cara amb un passamuntanyes. Abans, només s'amagaven la cara els facinerosos, els atracadors, els violadors, i els presumptes delinqüents quan entraven als jutjats, etc., però ara —i cada dia més— es tapen amb passamuntanyes els policies (Guardia Civil, Policia Nacional, Policia Basca...) per a que no se'ls reconegui quan patrullen o porten gent als jutjats. La veritat és que si un es troba pel carrer, i de cara, un individu

enfundat en un passamuntanyes li pot engegar un tret i la justícia tindrà feina en condemnar-lo, perquè per un antic principi pel qual qui s'amaga la cara és que amaga quelcom —o ho pot amagar— i com no es té ganes —ni és prudent— esperar per comprovar si són policies o terroristes, potser més val tirar primer i preguntar després. Una cosa amb la cara tapada pot ser igual un home que un "diplodocus"; només saps que és un home si porta la metrallera a punt, però aquest signe és igualment característic dels terroristes i malfactors. Ω

Matrícula obligatòria y de las J.O.N.S.

Motor i més motor, models i colors amb potència de cavalls a dojo, cilindrades amb gairebé 2000cc, injecció seqüencial multipunt, tracció davantera. Direcció assistida, equips d'última generació, airbag i globus laterals protegint-te el costellam, amb ziritone. Control check, rutes programades en off, un aïllament del món dins del carro amb tantament centralitzat

Tartanes encara es veuen; i al pas tota una gamma de models, un i un altre es rellisquen pel ciment de paga o de franc.

Naturalment, conduir és un plaer, almenys així ho pensem tots aquells que somiem en autopistes inacabables, gratuïtes i personals. Amb paisatges que ens acosten a personalitats diferenciades, a aptituds diverses, a gastronomies casolanes i futuristes. Àrees de peatge o de catering rebentades de cotxes autòctons i dels altres. Matrícules inacabables, censurades de grafies per allò de la ironia i de la broma. Grogues i blanques, blaves i roges, amb números i noms propis (oh USA!)

Reclamem de bell nou els llocs d'origen. Com era de divertit, desfogar-te contra el veí, llançar un insult tot utilitzant el gentilici... I mira que ve de lluny. Uns parlen mal dels altres i si són del costat millor... més puntua! Com era de relaxant i anti-adrenalíctic això de pegar a fugir només veure un d'Albacete i expulsar allò de caga y vete. La llegenda d'a-

lerta amb els de Castelló. Murià de ....! i te quedaves tan a gust amb la toponímia.

Això s'ha acabat per decret. Prohibit insultar dins de les fronteres geogràfiques d'un estat, encara que petit. Oblidar-nos de l'escarni, de la mofa i de l'insult és recomanable? Per què eixa neura contra l'improperi?

Potser hi ha una maniobra secreta per unificar-nos el gest i els mots. Jo de la Mancha ni pensar-ho... Tal vegada la lluita interna siga allò de camuflar-nos sota una mateixa identificació. O es pensen els que decreten les plaques que en més d'un plàcid conductor s'amaga un assassí al volant, en caça constant contra la nacionalitat envejada-odiada. Hi haurà més d'un acomplexat amb fòbia només per la situació geogràfica? O és que als del centre els mola molt més pensar que són de la mediterrània més pròxima?

Al l'Europa de les nacions, multilingüe i amorfa, al pas que anem, cal fer boicot: no comprem cotxe! Utilitzem els mitjans més anònims: el millor és caminar i si cal, recuperem la via augusta. En tot cas, la matrícula per identificar-nos: una samarreta a l'estiu amb Jo sóc de... i un xandall a l'hivern. Com diu la cançó: «com la guàrdia civil, a l'hivern de llana i a l'estiu de fil», al capdavant un distintiu. A més, amb un consum mitjà de peça per dia i amb la possibilitat de descapotar-te. Ω

Fina Cardona-Bosch

Els nostres herois populars

MIQUEL FERRÀ I MARTORELL, ESCRIPTOR

Si avui en dia, un esportista famós, esdevé, ídol de les multituds i és homenatjat, admirat i guardonat, almanco mentre li brilla la bona estrella, tal com veiem en la persona dels futbolistes, jugadors de bàsquet, campions de tennis..., és curiós comprovar com aquesta passió popular ve de molt lluny, de l'època clàssica.

L'emperador de Roma Constantí prohibeix el costum de matar o veure morir éssers humans en els amfitea-

tres. Fins aleshores, els llocs dels espectacles públics s'havien cobert de sang amb «jocs» més o menys cruels. Teatres, cirks i amfiteatres on els empresaris dels gladiadors feien el seu negoci. Homes contra homes, feres contra feres i homes contra feres...» Molt populars -escriu Michael Grant- eren les lluites d'animals salvatges i així ho demostra el fet que només en un dia, en temps del regnat de Tito, en fossin morts cinc mil.

Séneca sentia veritable fàstic per tot aquest tipus d'entreteniment i també pels combats de gladiadors...»

Procedien aquells combatents de molts llocs llunyans, de Numidia o Mauritania, i els amfiteatres de les grans ciutats com Nimeso Cartago, produïen molts beneficis als propietaris dels atletes-esclaus. Només a Hispania hi havia els amfiteatres d'Empúries, Aquae Flaviae, Barcelona, Calagurris (Calahorra), Cartago Nova (Cartagena), Ercavica, Segóbriga, Tarraco (Tarragona), Toledo, Carmona, Baelo, Càdis Còrdova, Hasta, Itàlica, Màlaga, Ucubis, Urso (Osuna), Balsa, Capera i Emerita Augusta (Mèrida), si no n'hem deixat algun altre dins el tinter. Pel que fa a Mallorca, sembla que el petit teatre d'Alcúdia feia també funcions que no eren les pròpies que els romans havien heretat dels tràgics grecs, és a dir, la tragèdia, la comèdia i la sàtira, sinó també jocs i combats espor-

tius més o menys violents i que em vaig permetre de descriure en el meu llibre «Contes i viatges», en el relat «Heros-Talaiot».

Un dels jocs esportius que devien tenir, doncs, més acceptació a la nostra ciutat de «Pollentia» era el «pancratium», diríem el pancraci, que es defineix com «el combat gímnico dels antics que comprenia la lluita, el púgil-lat i tota casta de tècniques agressives», de manera que el pancraciasta acabava moltes de vegades amb la vida del seu adversari i altres tantes el deixava baldat, sempre i quan no es posassin d'acord abans de començar el combat per fer un tradicional «tongo», castigat amb assots o presó per part de les autoritats si era descobert. En el recinte del teatre romà d'Alcúdia fou trobada una làpida mortuòria en record a un pancraciasta, «Cornel·li Attic», on els mots gravats sobre la pedra ho diuen tot:

«Als déus Mans, de Cornel·li Attic,
més conegut com el pancraciasta,
enganyat pel fat advers, aquí reposa
el dissortat.

Acostumà a endurir-se els músculs

En els sempre seguits combats

I en l'art del seu sobrenom

Entusiasmà al poble ben sovint.

Tu, que fores format de la terra fèrtil

I llavors cremat a foc i fum,

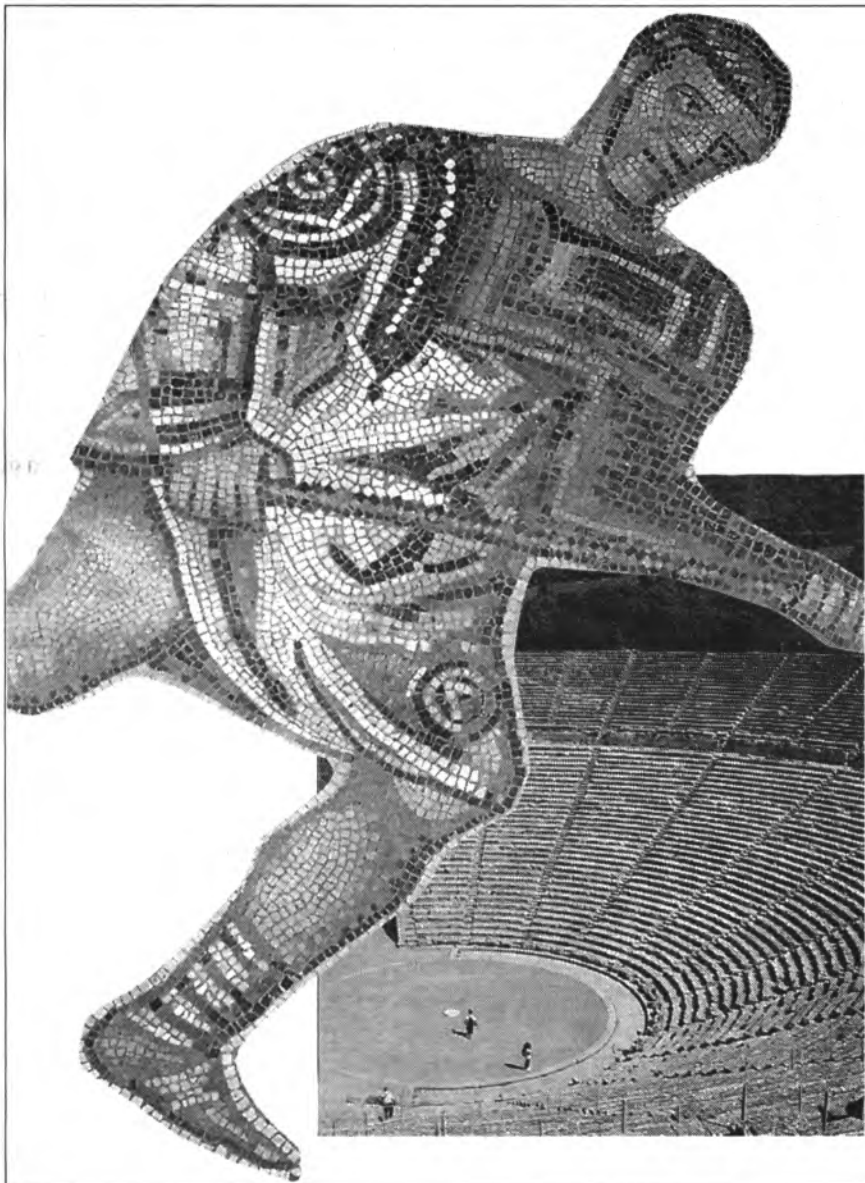
Ja res ets,

llevat del que la flama perdonà.

Ossos i cendres,

romanen a l'abric d'aquesta llosa.»

Potser el famós atleta procedia, com el seu llinatge indica, de l'Attica, l'antiga regió grega situada a l'oest del Peloponès. En el llenguatge de la metà fora l'adjectiu «attic» significa que té l'enginy, la delicadesa i la gràcia dels habitants de l'antiga Atenes. Ω

Apologetes de la tortura a la Ràdio Pública

original@catradio.com

La degradació dels mitjans de comunicació no té aturador i de mica en mica afectat també els mitjans públics. La darrera mostra del que diem l'hem tingut al programa Versió Original que emet Catalunya Ràdio de 4 a 7 de la tarda. Dijous 19 d'octubre, després d'entrevistar breument un membre d'Amnistia Internacional sobre la persistència de la pràctica de la tortura en 150 països (l'Estat espanyol inclòs), el conductor del programa, Toni Clapés, va tenir la

brillant idea de plantejar una pregunta perquè els oients opinessin: Està d'acord que s'apliqui la tortura als membres d'ETA? No cal dir que una pregunta com aquesta pot servir per als debats de Cròniques Marcianes i per fer espectacle de les passions més baixes de l'ésser humà, però des dels nostre punt de vista, el de persones torturades per l'Estat espanyol, constitueix un insult a la nostra dignitat i ens dol profundament. No n'hi ha prou que hem de suportar que el tema de la pràctica continuada de la tortura a l'Estat espan-

yol sigui absent de l'agenda dels mitjans, tot i que aquest estat apareix citat constantment en els informes d'Amnistia Internacional i Comitè Europeu per la Prevenció de la Tortura del Consell Europeu, sinó que el senyor Clapés encara es permet frivolitzar-hi. Per exemple, quantes víctimes de la tortura han aparegut als mitjans de comunicació perquè puguem empatitzar el seu dolor? El senyor Clapés és conscient que la tortura es practica al seu estat? Quants torturats ha entrevistat en la seva periodística vida? Per aquest camí el senyor Clapés

aviat ens obsequiarà amb preguntes tan estimulants com ara: Estaria d'acord que un torturat torturés el seu botxí? Estaria d'acord a castrar els violadors? Estaria d'acord a aplicar la llei de fugues? Etc. Com a ciutadans d'aquest país, que paguem els mitjans públics, exigim que les institucions prenguin mesures per evitar aquesta degradació dels valors democràtics en la ràdio pública. 20 d'octubre del 2000. Ω

**Coordinadora d'independentistes
torturats el 1992**

La paradoxa de les prostitutes

DR. ROBERT ROOT BERNSTEIN.. PROFESSOR ASSOCIAT DE FISIOLÒGIA EN LA UNIVERSITAT DE MICHIGAN.

Les prostitutes amb freqüència tenen 200 a 300 companys sexuals per any i, en conseqüència, s'assumeix que tenen taxes molt més elevades d'exposició al VIH i a la SIDA que l'ampla majoria dels heterossexuals. Efectivament, molts investigadors de la SIDA assumiren al principi que les prostitutes serien els vectors (o mitjans de transmissió) del VIH de la SIDA a la comunitat heterosexual. Després de tot, un únic usuari de drogues intravenoses o un home bisexual infectats amb VIH podrien infectar a una prostituta, la qual al seu cop podria infectar a dotzenes o fins i tot centenars d'homes heterossexuals que no utilitzessin drogues. Aquests homes podrien, al seu cop, infectar als seus altres companys sexuals i hauria lloc a una explosió de VIH i SIDA entre persones sense cap risc previ de SIDA.

Paradoxalment, no ha aparegut cap epidèmia heterosexual i no existeix cap evidència que les prostitutes estiguin transmetent VIH o SIDA a la comunitat heterosexual en cap nació occidental. Tots els informes de destacats investigadors dels Estats Units, Gran Bretanya i Alemanya han arribat a la conclusió que l'adquisició del VIH per part dels homes mitjançant les prostitutes està quasi sempre relacionada amb drogues. De fet, l'adquisició sexual del VIH i la

SIDA entre les mateixes prostitutes és quasi desconeguda en absència de l'ús concomitant de drogues intravenoses.

Les estadístiques resulten sorprenents. En la ciutat de Nova York, per exemple, del 40 al 50% de les prostitutes rodaires (una classe molt baixa de prostitutes) que han consumit drogues intravenoses durant la dècada passada són seropositives. (Mai no s'ha estudiat si aquestes prostitutes rodaires estan sota altres riscos d'immunosupressió, tals com l'ús de drogues no intravenoses, relacions anals sense protecció, múltiples malalties transmeses sexualment i/o anèmia i malnutrició, que puguin haver-les predisposat al VIH i altres infeccions). Entre les call girls de Nova York (una classe superior de prostitutes), no es trobà seropositivitat entre les que no prenen drogues. Aquestes xifres es mantingueren constants entre 1984 i 1989.

En totes les nacions occidentals s'ha trobat el mateix tipus de xifres. A Sevilla, en l'Estat espanyol, era seropositiu el 20% de les prostitutes consumidores de drogues intravenoses i el 2,5% de les que no les utilitzaven. Només 8 de 10.000 prostitutes que no es punxaven eren seropositives a Filipines. Els estudis amb prostitutes que no usaven drogues intravenoses realitzats a

Amsterdam, Londres, Zurich, París, Viena, Atenes, Pardenone (Itàlia), Callao (Perú), Reno (Nevada), Tijuana (Mèxic) i Tunis, durant els darrers vuit anys, només s'han trobat un grapat de casos d'infecció per VIH. Per tant, els investigadors americans M. J. Rosenberg i J. M. Weiner arribaren, el 1988, a la conclusió que «la infecció per VIH entre les prostitutes que no usen drogues tendeix a ser baixa o nul·la, la qual cosa implica que l'activitat sexual per si mateixa no les col·loca en un alt risc, mentre que les prostitutes que usen drogues intravenoses es molt més probable que estiguin infectades per VIH». Així mateix, investigadors britànics arribaren el mateix any a la conclusió que «la activitat sexual per si mateixa no ha estat descrita com el principal risc (fora d'Àfrica)... El factor risc més important per les prostitutes d'Occident és compartir agulles i xeringuetes per a drogues». Tots els estudis posteriors han confirmat aquestes conclusions.

És important assenyalar que la quasi total absència de VIH entre les prostitutes que no prenen drogues no es deu a les pràctiques de sexe segur. Els mateixos estudis que havien trobat absència de VIH mostraven taxes baixes d'ús de condons i taxes molt elevades d'infecció per

malalties clàssiques transmeses sexualment. Del 25 al 30% de les prostitutes donaven positiu per la sífilis; el mateix percentatge aproximat resultava positiu pel virus de l'hepatitis B (al voltant d'un 5% infectat activament); i en el 95 al 100% estaven presents anticossos contra la clamídia, l'herpes simple I, l'herpes simple II i la gonorrea.

El VIH, en poques paraules, no s'està comportant com una típica malaltia transmesa sexualment. La promiscuitat sexual, de per si, no col·loca a les prostitutes sota risc de contraure VIH ni SIDA. Només hi ha una conclusió possible: el coit vaginal i les pràctiques de sexe oral (que són com molt les pràctiques més habituals de les prostitutes entrevistades en els estudis resumits abans) no són activitats d'alt risc per l'adquisició o transmissió de VIH ni de SIDA. Com ha suggerit el metge japonès Dr. Y. Shiokawa, és probable que l'ús de drogues, les malalties concurrents múltiples, la malnutrició i altres factors immunosupressors siguin necessaris per augmentar la susceptibilitat. En conseqüència, els individus sans no contrauen VIH ni SIDA, i fins i tot les prostitutes seropositives que consumeixen drogues no han estat i no poden ser vectors per la transmissió del VIH o la SIDA a una població

heterossexual sana que no consumeixi drogues.

Bibliografia seleccionada: Cameron DW, Simonsen JN, Costa LJ, et al., «Female to male transmission of human immunodeficiency virus type I: risk factors for seroconversion in men», *Lancet* ii: 403-407, 1989. Ward Day M, Harris JRS, «Prostitute women and public health», *British Medical Journal* 297: 1585, 1988. Hyams KC, Escamilla J, Papadimos TJ, et al., «HIV infection in a non-drug abusing prostitute population», *Scandinavian Journal of Infectious Diseases* 21: 353-354, 1989. Piot P, Laga M, «Prostitutes: A high-risk group for HIV infection?», *Sozial- und Präventive Medizin* 33: 336-339, 1988. Rosenberg MJ, Wiener JM, «Prostitutes and AIDS: A health department priority?», *American Journal of Public Health* 78: 418-423, 1988. Wallace J, «Case Presentations of AIDS in the United States», in: Ma P. and Armstrong D. *AIDS and Infections of Homosexual Men* 2nd Edition. Boston: Butterworths, 285-295, 1989.

Article publicat en el número 33-34 de la revista «Medicina Holística». Edita: Associació de Medicines Complementàries (A.M.C.). Ω

Manuel Carrasco i Formiguera

Nasqué a Barcelona l'any 1890 i morí a Burgos (Espanya) l'any 1938

Estudià dret i exercí d'advocat. Doctor en Dret i en Filosofia i Lletres, s'especialitzà en Dret Mercantil. Professor d'aquesta matèria a l'escola d'Alts Estudis Comercials de la Mancomunitat de Catalunya. Publicà «Normes del Comerciant» al l'any 1928. A partir del 1931 fou secretari del Comitè Industrial Cotoner i, després, delegat del Port Franc de Barcelona.

Milità de jove a Joventut Nacionalista de La Lliga Regionalista i després a Acció Catalana. Al 1920 fou elegit regidor de a l'Ajuntament de Barcelona. A partir del 1921, creà i dirigí el setmanari nacionalista «L'Esteve», molt popular entre el jovent. Pel juny del 1923, a causa d'unes caricatures aparegudes a aquest setmanari, fou condemnat a sis mesos de presó. Els complí a causa de la dictadura instaurada després del cop d'estat protagonitzat pel general de l'exèrcit espanyol, Primo de Rivera. Passà els sis mesos al penal de Burgos. Membre de la junta Jurídica de Catalunya. Tota aquesta direcció jurídica és nega a deixar de publicar en català la «Guia Jurídica de Cata-

lunya». Per això tots els membres de la junta foren multats, destituïts i confinats fora del Principat de Catalunya. Participà en el Pacte de Sant Sebastià en representació d'Acció Catalana. Proclamada la República, formà part del govern presidit per en Francesc Macià. Fou elegit diputat per Girona el vint-i-vuit de febrer del 1931, a les corts espanyoles.

Defensar l'integritat de l'Estatut de Núria i l'església catòlica, foren els seus trets distintius com a diputat a Madrid. Passà a Unió Democràtica de Catalunya, partit del qual en fou un dels dirigents més destacats. Després del fallit cop d'Estat del divuit de juliol del 1936, es mantingué fidel a la República i a la Generalitat de Catalunya. Defensà els desvalguts i els que eren perseguits per les seves idees i credo religiós. Perseguit per elements incontrolats de la Fai i de certs grups comunistes. Es traslladà a Euskadi on col·laborà amb el govern nacionalista d'Agirre. Pel febrer del 1937, caiguda Guipúscoa, torna a Catalunya, on tornarà a ser perseguit per la mateixa gent. Decideix tornar a Euskadi, aquest cop

a Biscaia i amb tota la seva família, com a representant de la Generalitat. Embarca a Baiona al mercant «Galdamaes». Aquest vaixell fou capturat pel buc feixista «Canarias», prop de les costes Guipuscoanes. Fou fet presoner i traslladat al penal de Burgos. Allà fou condemnat a mort i executat el nou d'abril del 1938.

Manuel Carrasco i Formiguera és el resultat de la suma d'una persona que estimava la seva terra, Catalunya, i tots els catalans. Fou el màxim exponent del nacionalisme català d'arrel cristiana en aquella època. La seva acció durant la guerra del 1936-1939, fou valenta i altruista, salvà moltes vides. Els Franquistes i feixistes, autoanomenats croats, no tingueren cap mena de compassió i l'afusellaren sense contemplacions, malgrat els esforços del món catòlic, inclòs el Vaticà. Morí culpable. De què? De ser català!

Fou perseguit pels uns i els altres. Un sol nexe unia els dos bàndols, la seva conceptualització d'una Espanya unida que ens anorrea i no ens deixa respirar. Ω

JO TAMBÉ EM PLANTO

[02/01/2000] - Jaume Chalamanch i Fenosa:
Poema «Dotze hores II»

«La nostra força s'alimentarà de la cohesió», Lluís M. Xirinacs

Quan la nostra sincera, vigorosa i tremolenta carcassa albira la serena bondat, i es deixa caure d'esquena en la terra flonja, i busca i busca dins el vent lliure i tossut de l'ànima de casa, qui gosa pretendre que els núvols no s'apartaran?

Els forçuts de la història gargallegen mils temors; la saliva no amoïna la saba dels arbres de casa. Sabem que l'argúcia prepotent i botiflera no estima la terra, ans l'escarneix vessant-hi sang germana. Demanar justícia rendits, no es pidolar sinó morir.

Ai beneït temerari! per què només de nou del matí a nou del vespre? Per què no noranta sis hores en un dia? Com sumar quan estudies, quan ensenyes, quan reses i quan plores? Com, amb mig dia, sumar la traïció dels poderosos i l'estultícia acadèmica?

Avui, però, esperem esponjosos hores i hores i dies curts, i una sola veu, per una sola Llibertat.

Enmig del fred i del vent, dotze hores durant, no hi haurà un segon de treva i l'Àgora serà l'Àgora, símbol de l'audàcia agermanada.

Avui, l'esperit és l'amo de l'Àgora. Ω

El problema foraster a Mallorca (III)

De mallorquins i forasters (continuació)

ASSUMPCIÓ MAGRANER

Arrelada a la terra no em veig amb cor de deixar-la mai, encara que la meua illa és petita i petites són les ambicions dels seus habitants conservadors, l'estim. Jo no m'identific amb els castellanistes. El meu Estat natural és el català i aquest és el futur que vull per a la meua terra. Pertany, per tant, a una minoria de mallorquins que desitja la independència dels Països Catalans de la resta de l'Estat de Castella. Voldria veure la meua llengua lliure i digna com és lliure i digna la llengua castellana. Fins als vint anys no vaig poder aprendre català. La meua infantesa va patir la prohibició feixista, però, al carrer, almenys, tothom parlava català. Ara, he de patir el procés de substitució lingüística del català pel castellà perquè al carrer cada vegada se sent menys parlar català.

Ja sé que molts de mallorquins no estan d'acord amb mi, molts de mallorquins se senten de Castella i no tenen una consciència clara que la seva llengua s'està morint i si la tenen tampoc els importa massa. Al cap i a la fi, què és una llengua? Un mitjà de comunicació em diria molta gent, i si sabem parlar castellà per què no ho hem de fer. Perquè és una imposició els diria jo, i si els forasters no volen que els impossem el català tampoc els mallorquins hauríem de voler que ens imposassin el foraster. És que és una riquesa em dirien alguns. Aleshores, perquè els forasters no s'enriqueixen també i parlen la nostra com nosaltres parlem la seva, per què hem d'ésser sempre els mallorquins qui hem de canviar de llengua? Per què no podem ésser com ells i només parlar i escriure una sola llengua i que ens entenguessin? No sabeu què còmode seria! Què fàcil que ho té un foraster com ve a Mallorca! Ell parla la seva llengua i automàticament li contesten en castellà. Què feliç seria jo si me n'anàs a Múrcia o a Salamanca i parlàs català i automàticament em contestassin

en català perquè allà el català fos una imposició com ho és aquí el castellà. Aquí hi ha alguna cosa que no funciona. Idò que cadascú parli la seva em diria algú. I aquí hi ha la trampa!!!! Això no és possible perquè el castellà és un DEURE per a tots els mallorquins, això vol dir que si un foraster no l'entén nosaltres els mallorquins tenim l'obligació de saber foraster i no el foraster de saber mallorquí com seria la cosa més natural del món perquè ell ve a ca nostra i no nosaltres a casa seva. És per aquest motiu que els forasters són uns privilegiats de i a l'Estat de Castella, formen una classe superior a la nostra amb més drets lingüístics que nosaltres. D'allò que els ulls no veuen el cor no se'n dol. I bé se n'encarreguen perquè ens pensem que tots som iguals.

Ja he dit que cada vegada se sent menys català als carrers de Mallorca però allò que fa feredat és escoltar el jovent. Els joves entre ells només parlen foraster. Els mallorquins ens estam suïcidant com a poble, quan votam, votam a qui no estima ni la nostra llengua ni la nostra cultura i si aquesta desapareix no li importa gens ni mica. Ens han avesat tant a canviar de llengua que allò que se'n diu fidelitat lingüística no sabem ni què és. Ésser fidel a la teua parella sí que encara és un valor i molt estimat pels mallorquins, però ésser fidel a la teua llengua. Què és això? Ens demanarien. Això és precisament la política que s'hauria de dur a terme des del poder i que brilla per la seva absència. Els forasters sí que són fidels a la seva llengua encara que no sàpiguem què és això.

Hi ha moltes classes de violència i una d'elles és aquella on el violador per comptes de violar es creu que està fent l'amor a una dona, és a dir, que el violador no té mala consciència del que està fent. No hi ha cap foraster que tingui mala consciència d'estar violant els drets lingüístics de ningú. Com per exemple aquell d'ésser atès en català quan un mallorquí va a comprar. Som els

mallorquins qui hem de canviar de llengua. Els mallorquins quan parlem la nostra llengua i no ens entenen ens sentim els culpables que no ens entenguin i per això canviem de llengua i parlem foraster. Però de veritat som els culpables que no ens entenguin? Se sent culpable un francès si un foraster no l'entén a França? Hi ha una dita que diu: o tots moros o tots cristians. És evident que és de justícia que si els mallorquins tenim l'obligació de saber castellà perquè hi hagués una veritable igualtat els forasters haurien de tenir el deure de saber català als Països Catalans, però no és així, la realitat lingüística de la nostra nació està basada en una desigualtat entre mallorquins i forasters i aquesta nodreix el genocidi del meu poble. Mentre jo hagi de canviar de llengua cada vegada que em diuen "no le entiendo" estic essent tractada com a castellana de segona categoria, perquè jo no tinc el mateix dret de dir "no l'entenc". Jo tinc el deure d'entendre un foraster però no tinc el dret que ell m'entengui. Viceversa, un foraster no té el deure d'entendre'm i té el dret d'ésser entès. No m'agrada ésser tractada com a plat rescalfat i jo i tots els mallorquins patim aquesta discriminació.

Si renunciem a ésser catalans també renunciem al nom de la nostra nació que és una de les nacions d'Espanya perquè Espanya és una suma de nacions. Ara es parla de "llengua común" (el foraster) i la següent passa serà "la nación común" i si assumim aquesta mentida ens hauran fet morir com a poble. Això em recorda aquelles pel·lícules on una persona està casada amb el seu assassí. Ella estima a qui vol la seva mort. Molts de mallorquins se senten castellans i estimen Castella i no Catalunya quan és Castella qui el sentenciarà com a mallorquí. El poder sempre s'ho fa per a ésser el bo de la pel·lícula, els forasters són els bons i els dolents són els catalans, és a dir, nosaltres mateixos. El poder no és naciona-

lista, és a dir, no vol que Espanya sigui una suma de nacions, només en vol una de nació, la forastera, les altres si es moren és igual. El poder diu que ésser nacionalista és tornar enrere la Història, és a dir, no vol que cap nació que no sigui la forastera li reclami els seus drets. El poder diu que el futur és Europa, és a dir, l'Europa dels Estats i no de les Nacions.

Els forasters no són nacionalistes, és a dir, mai han de menester canviar de llengua i a aquest privilegi ningú hi vol renunciar, per això els forasters mai canviaran de llengua perquè són uns privilegiats. L'Estat de Castella vetlla pels drets lingüístics dels forasters i no dels mallorquins. Aquesta actitud a mi em sembla que no és el futur sinó el passat que reitera una i una altra vegada la seva aversió a les llengües que no són el castellà. El futur és la igualtat de totes les nacions tant la castellana com la catalana. Els mallorquins hauríem de desitjar un Estat de Dret que defensés la nostra identitat que és la llengua catalana i que ens tractàs com a ciutadans que no haguéssim de canviar de llengua quan sortim al carrer, un Estat de Dret ben igual que aquell que tenen els forasters i que els dona el dret de no canviar de llengua al seu territori. Jo vull tenir el mateix dret que té un foraster i, ara per ara, el seu privilegi és la meua esclavitud. El poder de Castella davant Europa no vol ésser el dolent de la pel·lícula i permet que la llengua catalana s'ensenyi a les escoles però permet i potser se n'alegri del procés de substitució lingüística que patim tots els mallorquins i que consagra el foraster com a l'única llengua del carrer. A aquest genocidi l'anomena "progrés", "modernitat" perquè l'extermini d'un poble només eren els nazis que el practicaven, ara i aquí, com que tenim un Estat democràtic no hi ha extermini. Però és evident quan sortim al carrer que hi ha democràcia però també hi ha extermini. Mentre tots els ciutadans

de Mallorca no tinguin el deure de saber català i els mallorquins canviem de llengua per parlar foraster serem exterminats com a poble. Vet aquí la nostra moderna càmera de gas. Per a nosaltres els aliats encara no han arribat i la nostra terra s'ha convertit en un camp de concentració on és exterminada la nostra llengua. Una societat basada en els privilegis d'uns (els forasters) i en la manca de llibertat dels altres (els mallorquins) se l'anomena societat classista i racista. Mentre els mallorquins no tinguem el mateix dret que té un foraster a ésser monolingüe, és a dir, a parlar i escriure només una llengua i que se'n entengui no tindrem el benefici que atorga un Estat de Dret: el d'ésser iguals tots. I si un foraster té la llibertat de poder anar pels Països Catalans parlant només castellà, els mallorquins hauríem de tenir la llibertat de poder anar per Mallorca i pels Països Catalans parlant només català i avui a l'any 2000 aquesta llibertat i aquest dret encara ara només és un desig i no una realitat. Pertanyem a un Estat que ens protegeix però que ens nega una de les llibertats més elementals: parlar la nostra llengua a ca nostra. Els mallorquins som una classe social inferior a la forastera i aquesta jerarquia la propicia el poder de Castella. Com a mallorquins no som iguals als forasters que parlen castellà. El deure és per a nosaltres el dret és per a ells. L'Estat de Castella és un Estat discriminatori que afavoreix a tots els forasters que han vingut a fer feina a Mallorca perquè ells puguin exercir el seu dret de parlar castellà mentre que nosaltres no tenim aquest dret perquè els forasters no tenen cap deure d'entendre'ns. Un Estat que consent un genocidi té responsabilitats polítiques, serà seva i només seva la responsabilitat de la mort del poble mallorquí. Amb l'actual actitud discriminatoria demostra la seva antiga i rànica vocació d'imperi basat en l'esclavitud d'altres pobles. Ω

Apunts d'història menuda

26 de juny de 1890

El qui havia de ser el popular Vicari Fiquet —conegut i eficient celestí per homes i dones que cerquen parella— **Josep pastor Castanyer** és gradua avui al Seminari Metropolità de València.

11 d'octubre de 1863

A Manacor neix aquest dia, en Rafel Sitjar Picornell. Es farà gran i serà capellà. Morirà a Sóller el 1944 essent rector de la parròquia de sant Bartomeu i com a tal, arxiprest de la comar-

ca. Havia estat ordenat el 1887. Vicari primer de ses Salines passat a sant Llorenç des Cardassar. En 1901 era nomenat rector de Santanyí. Una dècada més tard fou destinat a Sóller.

15 d'agost de 1838

A les Cases de la Vila de Fornalutx s'ha celebrat una reunió. S'hi ha presentat n' **Antoni Nadal i Homar** natural de Valldemossa, si be per part de pare tenia una cama bunyolina. Feia de cirugià barber. El regidor Miquel

Busquets li demana perquè ha operat a Fornalutx sense tenir autorització. Nadal Homar respon que té els papers en rebla, però que necessita 24 hores per poder-los mostrar. Antoni Nadal serà conegut com *es curandero*. Casat amb una fornaltuxenca de bona casa, el seu fill Pere Antoni Nadal i Maiol serà batle de Fornalutx amb la primera república. Un nét d'aquest personatge serà en **Joan Maiol i Nadal de can Penya a sa Calobra** serà l'autor d'un glosat de pinyol vermell en contra d'un rector que hi hagué a Fornalutx entre 1913 i 1927.

26 de juny de 1905

La premsa local parla d'una brega prop de la finca de can Felip a Fornalutx entre el veí d'aquesta localitat **Llorenç Seguí Serra** de malnom Randeta i el solleric Bartomeu Tries. L'agressor hauria atacat amb la culata d'una escopeta i la ferida tengué una llargària de tres centímetres en el maxilar dret, unes quantes rapinyades i una dent espanyada. L'agressor fou posat a disposició de la justícia per la Guàrdia Civil.

Abril de 1907

Segons els setmanari local d'Alaró un al·lot de 15 anys hauria sigut

detingut per la Guàrdia Civil per haver tirat en terra a l'església una hòstia consagrada després de combrregar. El periòdic no assenyala cap nom ni llinatge.

16 de juny de 1937

Surt publicada a la nostra premsa aquest poema del jove poeta santjoaner **Miquel Gayà i Sitjar** en honor del **General Franco**

Ja l'hostferotge de l'impur marxista

Que venç en Franco, vergonyós badalla. Ω

Apunts presos pel Cavaller Estades de Moncaira

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

En defensa de Josep Melià

A les tretze hores i deu minuts del dia vint-i-set d'octubre de 1994, qui signa aquest article va haver de ser ingressat en la secció de traumatologia de l'Hospital de Son Dureta. Segons consta en l'informe oficial del Servei d'Urgències (apartat «Anamnesi i exploració»), el pacient (Miquel López Crespí) ha estat intervingut després de patir: «Puñetazo en región cervical tras ser agredido». I un poc més avall concreta: «Conmoción cervical». Una mica més avall es recomana un tractament (amb els corresponents medicaments) en vista a la meua recuperació. Sortosament vuit dies després ja estava novament enmig del carrer, escrivint com de costum. Havia estat una agressió física directa per part dels sectors més rancis i dogmàtics de l'estalinisme illenc, sulfurats a conseqüència de la publicació d'una petita part de les meves memòries. Tot havia començat una mica abans. Quan per l'estiu-hivern del l'any 93 seleccionava alguns curts capítols d'aquestes memòries -a petició del meu bon amic Lleonard Muntaner- incloent-hi un que portava per títol «Artistes i escriptors contra la dictadura» (pàgs 30-36 de *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*, El Tall Editorial, núm. 18), mai no m'hagués pensat s'armàs tal enrenou (i menys encara que m'agredissin físicament anant tranquil·lament del carrer!). Potser imaginàs que algun sector de la dreta més cavernària arru-

faria el nas. Però no hauria suposat mai que els atacs venguessin de la pretesa esquerra; principalment, dels sectors procedents de l'estalinisme, que en els darrers anys de la dictadura s'especialitzaren en els pactes amb els hereus del franquisme.

El primer pamflet en contra de les memòries d'un senzill antifranquista mallorquí (qui signa aquest article) va ser obra dels màxims responsables d'una ben concreta política antipopular (els famosos Pactes de la Moncloa, per exemple). Aquesta inicial brutor contra els militants de l'esquerra revolucionària illenca anava signat per Gabriel Sevilla, Albert Saoner, Bernat Riutord, Ignaci Ribas, Gustavo Catalán, José M. Carbonero, Jaime Carbonero, Antoni M. Thomàs i Salvador Bastida. Aquest pamflet calumniós contra l'esquerra va ser publicat a un diari de Ciutat el 28-IV-94. Signaven el caramull de mentides i tergiversacions els «personatges» abans esmentats. Més endavant, per si no bastassin els atacs, encara s'hi afegí algun estudiós despistat. Jovençans que no varen viure aquells anys de lluita contra el feixisme i que ara, parlant amb quatre dirigents estalinistes i consultant una mica de pape-rassa (documentació quasi sempre d'una mateixa ideologia: en aquest cas carrillista) es pensen saber-ho tot. Estudiosos que, pensant que fan història «objectiva» el que bas-teixen realment amb els seus

escrits és pura i simple apologia d'un partit (en aquest cas del PCE). Els indigeribles articles (?) plens d'inexactituds, falsedats i errors que es publicaren l'any 1994 ens ajudaren a copsar la ràbia visceral d'aquest grapat de dogmàtics quan llegeixen alguna interpretació de fets recents de la nostra història que no coincideix amb les seves apreciacions sectàries.

Amb el temps he pogut anar esbrinat que una de les coses (una simple frase!) que més indignà als simpatitzants i dirigents carrillistes va ser un comentari de la pàgina 32 del meu llibre *L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970)*. La frase simplement deia, referint-se a Josep Melià (s'hauria d'entendre que parlam dels anys durs de la dictadura, és a dir, mitjans dels anys seixanta, i en aquell temps difondre un llibre progressista [*Els mallorquins*, de Melià] era un acte antifranquista: «Per aquells anys, l'editorial 'Daedalus' -dirigida per Bartomeu Barceló- havia publicat *Els mallorquins* de Josep Melià que ajudàrem a vendre com si fos 'El Capital'». Déu meu la que es va armar l'abril del 94 per aquesta senzilla frase! A part d'afirmar que tots els partits revolucionaris érem «agents del franquisme policíac» (¿no us recorda això les acusacions de Stalin contra els bolxevics de l'URSS o de Carrillo-Pasionaria en la campanya d'extermini de l'any 37 de comunistes i anarquistes catalans i espanyols?) deien: «Però dit

Els militants de l'OEC foren sistemàticament atacats i criminalitzats pels carrillistes espanyols (PCE). En la fotografia dels anys setanta podem veure la militant de l'OEC Miribel Piçó portant una pancarta que demana l'estatut per a les Illes.

això, la veritat és que resulta un poc fort que en mans d'aquest autor (que converteix per exemple, en acte de lluita antifranquista la venda d'un llibre de qui aleshores era, o aspirava a ser 'procurador en Cortes (...)).

Heu llegit, estimats lectors, afirmacions tan absurdes? Ben cert que en aquells moments, Melià, un jove advocat (es llicencià en dret l'any 1962) i periodista (acabà la carrera el 1965), volia «reformar el sistema des de dintre» i es presentà a «procurador» del règim. També en aquells moments el PCE participava en la «legalitat feixista» (en el sindicat vertical) per provar de «reformar i utilitzar el sindicalisme des

de dintre».

Bé, anem a pams. Llegint únicament els pamflets de Carrillo blasmant contra el nacionalisme conseqüent i l'esquerra revolucionària... ¿què podien entendre? ¿Quina política havien de fer? No podien copsar la importància d'un llibre com *Els mallorquins*, en la seva època i el seu context. És evident, i tothom amb un dit de front al cap ho sap a Mallorca, que la revifalla del nacionalisme en els anys seixanta i setanta no hagués estat possible sense les importants aportacions -aquesta primera reflexió- de Josep Melià al fet nacional. Ω

(Miquel Verdera)

A C U D I T S

- 1) Dins d'un cotxe hi van un francès i un espanyol, qui condueix?... UN MOSSO D'ESQUADRA!
- 2) Van pel desert un hindú, un musulmà i un espanyol, i arriben a una casa en un oasi. Piquen a la porta i els obre un home. Els tres viatgers demanen permís per passar-hi la nit, i l'amo de la casa els diu que sí, però que només té dos llits, de manera que un dels nouvinguts haurà de dormir a l'estable.
-“Jo hi dormiré”, diu l'hindú.
Al cap d'una estona se senten cops a la porta, obren i era l'hindú.
-“Mireu, jo sóc hindú, i en la meua religió les vaques són sagrades, i a la estable hi ha una vaca, jo no puc passar-hi la nit”
-“Ja hi dormiré jo”, diu el musulmà.
Al cap de poca estona, se senten de nou cops a

la porta. Obren i era el musulmà.

-“Als musulmans no ens agraden els porcs, i a la estable hi ha un porc, jo no em puc quedar allà”

-“D'acord, ja hi dormiré jo a la estable”, diu l'espanyol.

Al cap de poca estona, se senten molts de cops a la porta de la casa, obren i eren... LA VACA I EL PORC!!!

- 3) -Trilingüe és qui parla tres llengües, bilingüe qui parla dues llengües i un monolingüe és... UN ESPANYOL!

- 4) Un espanyol va per la carretera vulnerant el límit de velocitat, de manera que l'atura un Mossos d'Esquadra.

-“Ha vulnerat el límit de velocitat, són vint mil pessetes de multa”, diu el policia català.

-“¿A mi hábleme en cristiano, que estamos en España coño!”, diu l'espanyol.

-“Ha vulnerado el límite de velocidad, son CINCUENTA MIL PESETAS”, contesta el català.

- 5) En el banc d'un parc de Madrid hi ha un vellet de noranta anys llegint molt interessat un llibre, aleshores se li acosta un policia municipal i s'hi produeix el següent diàleg:

-“Què llegeix vostè”, pregunta el policia.

-“Jo?, una gramàtica catalana”, respon el vell.

-“Una gramàtica catalana?, i per a què?”

-“És que l'any vinent aniré a viure a Catalunya i vull aprendre català”.

-“Però si igual l'any vinent ja és vostè mort!”

-“Tant se val, car m'han dit que al Cel també s'hi parla català”

-“I si va la l'Infern?”

-“DONCS JA PARLO CASTELLÀ!” Ω

LLIBRES

Països Catalans Segle XXI

Ens plau informar-vos que ha sortit a la venda el nou llibre d'Edicions El Jonc que duu per títol Països Catalans Segle XXI. Identitat, societat i cultura que recull les resolucions i propostes realitzades en el marc del III Congrés de Cultura Catalana.

Països Catalans Segle XXI és una profunda reflexió entorn de temes relacionats amb els aspectes més importants de la nació catalana en aquest tombant de segle. El llibre recull les resolucions i propostes sobre la quinzena de temes que tenen com a objectiu, tal com assenyala el manifest de convocatòria del III Congrés de Cultura Catalana, saber "si la llengua i la cultura catalanes poden afrontar en condicions mínimes el nou ordre mundial que ara es configura. Si volem ocupar un lloc en la realitat internacional com a cultura efectiva i reconeguda ens cal avaluar, ara mateix, a quina distància hi som i què necessitem per arribar-hi."

Les resolucions i propostes són el resultat de la síntesi dels treballs de centenars de persones al llarg dels vuit mesos de debats transcorreguts entre el novembre de 1999 i el juny de 2000. Ens exposen anàlisis ajustades de temes cabdals que concerneixen la societat i la cultura catalanes, com són el dret a l'autodeterminació, la situació de la llen-

gua en diferents àmbits, la viabilitat econòmica dels Països Catalans, l'equilibri territorial, els drets socials i el sindicalisme, els drets de la dona, els fonaments d'una cuina nacional; aborden aspectes simbòlics i conceptuals relacionats amb la identitat nacional en l'època de la mundialització i la multiculturalitat; i esbrinen els aspectes ideològics i tecnològics que emmarquen l'espai comunicacional català i el mercat cultural. Fent en tots els casos propostes concretes pel compliment de les quals treballarà el Congrés de Cultura Catalana.

Països Catalans Segle XXI ens informa també, de manera detallada, de les experiències associatives existents arreu del país, més nombroses del que hom creu normalment i massa sovint mal conegudes, i fa propostes concretes per tal d'avançar en la seva coordinació. Ω

Països Catalans Segle XXI. Identitat, societat i cultura
230 pàgines. ISBN 84-930587-5-0. PVP 2.000 PTA

Per informació i comandes:
Edicions El Jonc C/ Sant Carles 8, 1r 25002 Lleida Telèfon i fax 973 26 80 54
edicionseljonc@hotmail.com
accio@wanadoo.es

Premis Barco i Llaüt

El passat dissabte dia 6, Diada de Reis, el Lobby per la independència va procedir a atorgar el Premi Barco i el Premi Llaüt que enguany han estat concedits a Joaquín Rabasco i Antoni Torrens.

Premi Barco, amb caldera de carbó, per a Joaquín Rabasco Ferreira perquè ha estat molt però molt però molt dolent i no ha fet gens de bonda.

Motius: Com a cap visible de la revista El Forastero, és el responsable del Decàlogo contra la intransigència en el qual es demana, entre d'altres coses, el boicot als comerços, als mitjans de comunicació i a les misses en català.

Per qualificar l'Obra Cultural Balear de «nazi», amb la complicitat del batle de Lluçmajor pel PP, Lucas Tomás, en un moció de l'Ajuntament.

Pel seu odi contra la llengua i la cultura de Mallorca i ésser un dels principals impulsors del colonialisme andalusí i propagandista de la Feria de Abril a Mallorca.

Per fomentar la marginació dels forasters i les seves famílies tancant-los dins gethos lingüístics i posar obstacles a la seva integració en la societat mallorquina mitjançant l'aprenentatge de la llengua catalana.

Premi Llaüt, per a Antoni Torrens per la seva tasca incansable pel redreçament nacional

Motius: Per promoure la difusió de la música i altres manifestacions de la cultura popular com la Trobada anual de xeremiers a Sa Pobla.

Per fomentar l'intercanvi cultural i la germanor entre els Països Catalans amb inicia-

tives com la nit de foguerons a la barriada de Gràcia de Barcelona o amb Alemanya amb els foguerons a Colònia.

Per col·laborar i promoure tot tipus d'iniciatives que recuperen l'autoestima cultural i política del nostre poble.

Des de l'any 1996, en què foren creats, han rebut el Premi Barco i el Premi Llaüt les següents persones, entitats i/o institucions:

Premi Barco

El PP, pels seus reiterats atemptats contra la unitat lingüística dels Països Catalans.

La Feria de Abril, per voler convertir Mallorca en una província andalusina.

La Plataforma forastera-botifarra de las Lenguas de Mallorca, i més personatges que, com Eduardo Puche, Antonio Alemany, Anselmo Martín, Fernando de Oleza, et., comparteixen els atacs contra l'ús i la unitat de la llengua catalana

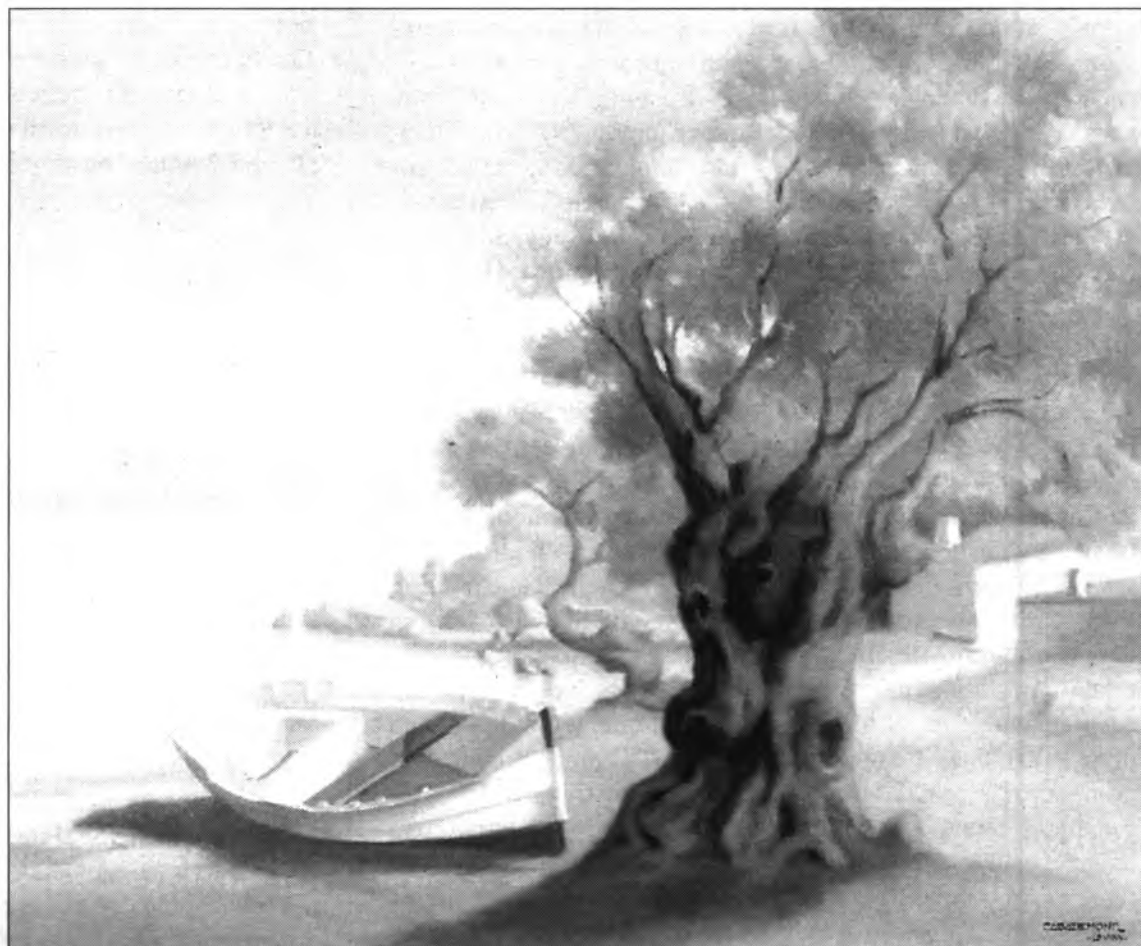
Premi Llaüt

- * Diari de Balears, per fer la primera passa en la normalització lingüística de la premsa diària.
- * Joves per la Llengua, per organitzar els Correllengua i Acampallengua.
- * Gran Enciclopèdia de Mallorca (G.E.M.), per constituir un exemple de constància i un acte de fe en el futur del nostre poble.
- * Escola de Mallorquí de Manacor, 25 anys mantenint la flama de la llengua catalana
- * Biel Majoral, pel seu testimoni de coherència en defensa de la cultura catalana.
- * Hristo Stòitxkov, per internacionalitzar l'independentisme dels Països Catalans. Ω

TORRENT DE PAREIS

OLI SOBRE TELA / ÓLEO SOBRE TELA / OIL ON CANVAS
81 x 65 CM.

BARCA SOLITÀRIA

OLI SOBRE TELA / ÓLEO SOBRE TELA / OIL ON CANVAS
54 x 65 CM.

La llengua espanyola: eina de subdesenvolupament

Sois unos colonos integristas muy agresivos. Después de los 100 millones de indios que asesinasteis (gente como vosotros, Pizarro y Cortés, que salen en los billetes de mil de vuestro Estado genocida) en América, queréis volver a repetir la limpieza étnica contra catalanes y "otros indios". Sois una monada, hijos de la Inquisición, de Felipe V y de Franco, aunque os disfraceis de seda sois igual de monas. Se os tendría que caer la cara a trozos de pura vergüenza, si es que no sois del CESID o pagados como provocadores, lo que es bastante probable, Lerroux es también vuestro padre, un policía cordobés y racista anticatalán dedicado a provocar disturbios para que Madrid saque tajada.

D'entrada caldria que ens preguntéssim: totes les llengües són igual de dignes?; independentment de la resposta que donéssim a aquesta qüestió, resulta evident que no totes les llengües són iguals d'útils en segons quines parts del planeta. Ensenyar l'euskera obligatòriament, per exemple, als col·legis de Corea o Austràlia, no tindria cap sentit, ja que l'euskera no és una llengua de comunicació vàlida a Àsia o Oceania.

De la mateixa manera, obligar els nens catalans (autòctons o fills d'immigrants) a estudiar llengua i literatura castellanes a les escoles catalanes, significa limitar-los en el seu desenvolupament humà i professional futur, ja que, si tenim el català com a idioma nacional de comunicació interna, per què haviem menester el castellà?; i a Europa el castellà és un idioma residual (en el sentit que no s'hi parla). Jo crec que els nens han d'aprendre idiomes a l'escola, però idiomes que, en el futur, els puguin ser d'utilitat. La castellana, no és una llengua d'utilitat en el context internacional en el qual es troba encabida Catalunya: Europa. El castellà no és una llengua de masses al continent europeu, que és el tros de planeta on els catalans tenim el nostre àmbit de relació més immediat. En les escoles catalanes s'haurien d'ensenyar dues llengües de gran validesa per al desenvolupament humà i econòmic dels catalans, si tenim en compte el nostre context europeu: l'anglès, com a idioma més internacional; i l'alemany, que és la llengua franca del centre d'Europa, la més parlada a la Unió Europea, l'idioma del

món germànic amb el qual els catalans haurem d'enfortir relacions, sobretot de caire industrial i econòmic. Un cop eliminades les assignatures de llengua i literatura espanyoles (o de literatura i llengua francesa a la Catalunya Nord) dels plans d'estudis catalans, podrem introduir-hi algunes hores lectives d'anglès i d'alemany, autèntica inversió de futur per als joves catalans. Els pares castellanoparlants residents a Catalunya han d'oblidar-se d'absurds sentimentalismes lingüístics (típic dels nacionalismes exacerbats) i triar allò que és millor per al desplegament professional futur dels seus fills i filles, i que no passa per l'aprenentatge del castellà (així ho han cregut, amb raó, la immensa majoria d'habitants de Califòrnia, que en juny de 1998, en referèndum popular, votaren a favor de la Proposició 227, en la qual s'establí l'ensenyament íntegrament en anglès en les escoles californianes, eliminant d'aquesta manera la imposició lingüística del castellà); i que sí que passa per la coneixença del català, l'anglès i l'alemany.

L'espanyol és un llast per al desenvolupament social, cultural, moral i material dels pobles; fet aquest que podrem constatar fàcilment si fem una ullada a la situació econòmica del món. No existeix cap societat que, tenint la llengua espanyola com a oficial i d'ús habitual, estigui desenvolupada. Tots els estats que han imposat l'idioma espanyol als seus ciutadans, han portat les seves societats a la ruïna, només ens hem de fixar en els casos de Guinea Equatorial o en els països del centre i sud d'Amèrica, per adonar-nos

d'aquesta circumstància. Dintre de l'estat espanyol, aquells pobles que tenen com a única llengua oficial l'espanyol, són també els més pobres i incultes (La Manxa, Extremadura,...); és més, dintre de la pròpia Catalunya, aquelles contrades on més castellà s'hi parla, són també les més subdesenvolupades (el Racó d'Ademús, els Serrans, la Vall de Cofrens, etc.). Si mirem dintre de les grans ciutats catalanes, copsarem com són els barris castellanoparlants els més endarrerits econòmicament, al temps que constata-

rem com la majoria de delictes de tota mena que es cometen a la nostra terra (robatoris, violacions, tràfic de drogues, homicidis i assassinats) són portats a terme per gentes de parla espanyola; ningú no trobarà mai un violador, un traficant o un lladre que tingui com a llengua d'ús habitual la catalana... i això no és cap casualitat. Aquest fet es deu a que l'idioma català és vàlid per vehicular una sèrie de valors impossibles d'expressar en castellà: honradesa, esperit de sacrifici, amor al treball, justícia, solidaritat, antiracis-

me,..., i que acaben conformant-nos als catalans com un poble culte i obert al món, tot el contrari del que els passa als espanyols que, al provenir d'una cultura i mentalitat menys elevades que la nostra, cauen amb facilitat en l'amoralitat i en la delinqüència. És per això que la millor manera de progressar a tots els nivells (econòmic, moral, etc.) és abandonant l'ús de la llengua espanyola, i viure plenament en un idioma més culte i digne, com és el català. Ω

Alexandra Arnau

B O I C O T

Antena3 Televisión i Telefónica Española SA

Està clar que en una televisió que és de Telefónica no és pot confiar. Però quan t'adones que a la teva llengua (és a dir: la meua, el Català) en diuen que és una llengua "insólita" a les notícies posant-la com a exemple juntament amb una llengua d'una tribu sud-africana i el bable. Arribes a la conclusió que els catalans (ja m'enteneu quins vull dir) NO HAURIEN MAIDE MIRAR ANTENA 3 TV. Però ara me n'adono que estic connectant a internet a través de Telefónica Española SA, i que per tant estic donant beneficis a telefónica, antena i al fill de puta que diu que el nostre idioma és "insólito".

Don Piso

Explica'ns més coses L'empresa Don Piso, propietat de l'Àngel Fernández, directiu de l'actual Barça, ho està fent tot en castellà. Només cal veure la darrera campanya publicitària als autobusos o el servei de vendes i compres de la pàgina web. Fóra bo fer alguna reclamació; tenen telèfon gratuït (el 900 22 22 > 22), o encara millor tenen pàgina web (donpiso.com). Només cal que aneu a l'apartat "atención al cliente" i a dins a "sugerencias" o a "reclamaciones", ompliu les vostres dades si voleu, i en acabat fer-los l'escrit; per exemple (podeu agafar aquest mateix): "M'ha sorprès veure

com la darrera campanya publicitària de Don Piso és tota exclusivament en castellà, menyspreant bona part dels clients que tenim com a llengua d'ús el català. Pensava que alhora de buscar pis Don Piso seria una empresa seriosa i respectuosa, prou sensible de cara al client. Per això encara m'ha sorprès més, quan entrant a la seva pàgina web he descobert que el català tampoc apareix enlloc. Espero una resposta ràpida que indiqui una millora en el tracte amb el client. Gràcies.

Hero

Hero es una marca de productos alimenticios de Murcia, y merece el boicot porque sus etiquetas, promoción, publicidad, etc, solamente están en castellano, olvidándose del pancho, el dialecto de la huerta murciana.

TVE1 i els castells

L'altre dia mirant les notícies de TELEVISION ESPANYOLA van posar com a curiositat un video del concurs de castellers celebrat fa unes setmanes. El presentador va dir les següents paraules mentre es visionava el video: 'Hoy les presentamos una antigua tradicion catalana que consiste en construir torres humanas y despues dejarse caer libremente sin romperse la crisma' Que es el que intenten? Volen que la gent pensi que els catalans som uns capullos?!? O es que a Madrid son una mica curts i no saben que els castells a vegades fan llenya?? Si això

es un informatiu i totes les notícies les donen així, només us dic una cosa. NO MIREU MES TVEI US INFORMARAN MALAMENT O US ENGANYARAN.

Microsoft

Microsoft, empresa líder en distribució de programes per ordinadors, no tradueix els seus programes al català a no ser que la Generalitat de Catalunya li pagui per fer-ho (Com ha passat amb el sistema operatiu Windows95). Volem que Microsoft pari atenció a una llengua que té gairebé dotze milions de persones en la seva àrea d'influència. Si dirigiu la protesta a Microsoft Espanya perdreu el temps. Cal anar directament a la seu d'Estat Units. Anem a aquesta adreça: (<http://register.microsoft.com/contactus/contactus.asp>) i fem-los saber la nostra demanda. Si no podem usar la distribució de Linux de Softcatalà i els seus programes, que a més son gratuïts. Salut.

RACC

El Reial Automòbil Club de Catalunya ara es diu RACC club (Reial Automòbil Club de Catalunya Club???). El que passa és que ha iniciat la seva expansió cap al país veí i vol amagar la seva condició de club català. La pàgina web s'obre per defecte en castellà i si la vols en català has de prémer el botó corresponent. I a la revista no hi veureu cap referència a l'origen català i el nom complet no surt mai (no fos cas que perdéssim algun "socio". BOICOT!!!! Ω

Cinema

ANDREU SALOM I MIR

En una enquesta realitzada el passat mes de Gener per la Cinemateca de **Toronto** entre les principals filmoteques i museus de cinema de tot el món, *El Sol del membrillo*, de **Víctor Erice**, fou elegida com la millor pel·lícula de la dècada (any de la seva presentació, el 1992, havia rebut el Premi del Jurat i el de la Crítica Internacional en el Festival de **Cannes**). El rival més directe d'Erice —per dir-ho així— ha estat l'iraníà **Abbas Kiarostami**, realitzador de films tan sorprenents, i alhora senzills, com *A través de les oliveres*, *El gust de les cireres* o *El vent ens portarà*. Significativament, el mestre japonès **Akira Kurosawa** palesà en algunes ocasions la seva admiració per aquest cineasta, el cinema del qual considerava "en estat pur". De la mateixa manera, les predileccions del director de *Ran* s'estenien a l'espanyol Erice (Kurosawa havia manifestat, en la dècada dels vuitanta, que li agradaria visitar Espanya

per a conèixer-lo i parlar amb ell de cinema). Els nexes o paral·lelismes entre Erice i Kiarostami van, tanmateix, força més lluny.

D'antuvi, en els dos realitzadors la recerca de la captació de la realitat es presenta com una constant. "Creiem que podem capturar la realitat —ha asserit el cineasta iranià— però mai no ho farem, per tant sempre podem anar encara més lluny". Així doncs, cal concentrar-se, tenir paciència i esperar que arribi el moment veritable". Aquestes paraules l'acosten clarament a les motivacions que impulsaren Víctor Erice a concebre la reputada *El sol del membrillo* (recordem ací que el projecte de la pel·lícula sorgí el 1990, quan Erice acompanyà, càmera en mà, el pintor **Antonio López** en les seves hores de feina; el film s'inicià quan López situà els estris de pintura davant un codonyer que vol pintar, i a partir d'aquí transcórrer com una mena de diari). "Hi ha

una relació evident —afirmà el realitzador espanyol— entre la pintura d'Antonio i el cinema, i aquesta relació consisteix en la captura del que és real".

El camí pels viranys de l'art d'ambdós autors els ha portat a una concepció cinematogràfica consemblant. Així, per exemple, Kiarostami s'estima més improvisar que utilitzar un guió detallat. Tan sols dona als actors, la majoria no-professionals, un esquema de l'escena que han de rodar, fins el punt que ells són sovint el veritables guionistes i montadors de pel·lícules. Cada obra cinematogràfica és, per a ell, la creació d'un univers personal a través de la riquesa de la pròpia experiència. Igualment, *El Sol del membrillo* suposà per Erice una afortunadíssima experimentació (no hi seguí tampoc cap guió previ). El mateix director afirmà al respecte: "Reivindic el cinema que no planteja una veritat per endavant, la que reflecteixen els guions, sinó el que cerca mitjançant el rodatge una revelació. Com a cineasta, aquesta experiència n'ha obligat a retornar a les fonts del cinema". En l'estrena de la seva "opera prima", *El espí-*

titu de la colmena (1972), Una altra cinta clàssica del cine contemporani, el realitzador assegurà: "Jo tractava d'arribar al rodatge de la pel·lícula en un cert estat d'espontaneïtat (...) En un cinema no específicament narratiu com el d'aquest film, hem d'estar molt atents a coses que són un poc estranyes i misterioses. I fonamentalment en una pel·lícula de nins, en què hem de parar esment a llur instint; en aquest sentit, he improvisat durant el rodatge, tot admetent allò que s'hi produïa espontàniament".

Els temes de la infància i el gust per treballar amb actors no-professionals uneix també els dos artistes. En Kiarostami això es tradueix en unes clares preocupacions socials d'arrel profundament humanista (properes al neorealisme rossellinià) Erice, per la seva banda, en els seus dos primers treballs (la ja esmentada *El espíritu de la colmena* i *El Sur*) havia reflectit admirablement l'inquiet món de la infància, en contraposició a unes persones adultes condemnades al silenci, la tristesa i la incomunicació. Tant l'un com l'altre, doncs, s'estimen més la senzillesa i els sentiments universals

abans que la sofisticació narrativa o estilística que els pugui adscriure a un cinema de moda.

Tots els cineastes són, en definitiva, totalment responsables de llur creació artística. Fa gairebé trenta anys que varen realitzar llurs primers llargmetratges (Erice al 1972, com hem dit adés; Kiarostami al 1974, amb *El viatger*) i des d'aleshores s'han ben guanyat una reputació de realitzadors exquisits i molt considerats per la crítica internacional. La diferència, però, és que mentre l'iraníà estrena pel·lícules regularment, l'espanyol només n'ha arribat a estrenar tres. Víctor Erice, tanmateix, sempre continua treballant ("Jo no hi veig més possibilitats que les de continuar fent feina —ha confirmat. Intentar fer una altra pel·lícula, encara que hagi d'esperar anys. A vegades, el temps espera, si hom està una mica despert, si hom es preocupa d'aprendre sense desanimar-se, pot ésser molt útil") esperem que l'actitud sàvia i pacient d'aquest mestre del cinema mundial ens proporcioni alguns títols d'or més. El cinema com a art en sortirà guanyant. Ω

LA POESIA CATALANA CONTEMPORÀNIA

Trenta-cinc anys de poesia catalana

La recent publicació del poemari *Un violí en el crepuscle* (Col·lecció Viena, Barcelona 2000) i de l'antologia *Llibre de pregàries* (Andorra, 2000) m'ha fet recordar com, a començaments dels seixanta, cert simbolisme ens deixava freds (mai no hem combregat amb el dogmatisme noucentista, partidaris com som del modernisme, de la vida per damunt de l'artificiositat i la falsificació intel·lectual). La selecció de poemes per a l'edició de *Llibre de pregàries* m'ha fet recordar l'impacte (any 1962) que em produí, sentir, en un teatre de Barcelona, en una actuació mig clandestina, recitar a Núria Espert *Oda a Barcelona* de Pere Quart. Edigsa enregistrà aquest poema amb molts d'altres, i durant anys l'he escoltat amb devoció quasi religiosa. Reconec

que sempre m'ha produït el mateix impacte, la mateixa palpitació. Són molts els records que et vénen a la memòria ara, quan recapitules i penses en aquestes més de tres dècades dedicades en cos i ànima a la poesia catalana. D'on surt aquesta inicial vocació poètica? Cap a l'any 1963 descobrim (en revistes editades a l'exili) el poema de Bartomeu Rosselló-Pòrcel "A Mallorca durant la guerra civil". Rosselló-Pòrcel, esquerrà com Pere Quart, s'incorporà —en els primers dies de la guerra— voluntari per anar al front, a lluitar per la República, contra el feixisme. La greu malaltia (que el portà a la mort) no va fer possible aquesta participació personal, directa, en la trinxera, en la lluita, tal com era la seva voluntat, el compromís amb l'esquerra que sempre tengué.

Igual que Gabriel Alomar (aleshores ambaixador de la República en el Caire, fundador del catalanisme socialista i per això mateix ignorat, vilipendiant per les classes dominants mallorquines fins ara mateix).

Cal dir que la revista *Serra d'Or* és, en aquells dies de tenebror dictatorial, una escletxa de claror que ens indica el camí, quant a la recuperació de moltes de les nostres senyes d'identitat. A les Illes l'Editorial Moll mantenia encesa la flama de la llengua i, dins les minses possibilitats que ofería la censura franquista, provava d'ajudar les nostres generacions de poetes. Recordem les inicials edicions de Miquel Dolç l'any 1943.

Més endavant, vers el 1963-64, és quan començam anar a la recerca de Joan Salvat Papasseit.

Igualment ens arriben notícies (i alguns poemaris) del poeta eivissenc Marià Villangómez, del valencià Vicent Andrés Estellés (aquest darrer publicaria *Declarat amb el vent* l'any 1963 i *L'amant de tota la vida* el 1965). I una antologia que passa de mà en mà i que fa fet Manuel Sanchis Guarnier (*Els poetes insulars de postguerra*, 1951) que ens és molt útil per a saber de les generacions d'abans de la guerra (i de la represa posterior).

No cal dir que aleshores (mitjans dels seixanta) el Poeta per excel·lència és Salvador Espriu (el disc *La roda del temps* el va fer famós entre el jovent de l'època). Ens delia el *Llibre de Sinera*, malgrat que l'impacte total va ser *La pell de brau* (que havia estat editat a les voltes de 1960 i nosaltres començàvem a conèi-

xer cap a l'any 1964). Són dos llibres cabdals quant a domini del llenguatge, quant a compromís cívic amb el poble.

No és estrany que aquests dos poemaris de Salvador Espriu esdevinguin arma, flama lluminosa del nostre redreçament nacional i social i la seva aparició marqui, sens dubte, l'inici del despertar de tota una generació: la generació que, a la llum del maig del seixanta-vuit, s'engrescaria en la lluita antifranquista i, finalment veuria l'acabament del feixisme. És aquí, prop del maig de 1969 quan es consolida aquella inicial vocació liteària, la dèria per la poesia que tenim resumida en aquesta antologia, *Llibre de pregàries*, que s'acaba d'editar en el Principat d'Andorra. Ω

(Miquel López Crespí)

Conèixer el caràcter

"La vera prova de caràcter no és pas quantes coses sabem fer, sinó com ens comportem quan no sabem què fer".

(John Holt)

"La darrera mesura d'un home no és on és dempeus en moments de conhort, sinó on rau dret en moments de repte i controvèrsia".

(Martin Luther King, Jr., 1929-1968, pastor baptista afro-americà, cap del moviment pels drets civils de les minories nacionals als Estats Units i contra la Guerra del Vietnam, assassinat per la màfia del complex militar-armamentista).

Martin Luther King, Jr

"Per a mesurar l'home, mesuri el seu cor".
(Malcolm S. Forbes, 1919, empresari i escriptor nord-americà).

"L'essència de l'home és allò que ell pot esdevenir".
(Antonio Gramsci, intel·lectual revolucionari italià).

Antonio Gramsci

"L'esperit de cada ésser és fet palès als ulls i en cada moviment i gest del cos. El nostre aspecte, les nostres paraules, actes, no són mai superiors a nosaltres mateixos, car l'ànima és ca nostra, els nostres ulls les finestres i els nostres mots missatgers".

(Jubran Khalil Jubran, 1883-1931, escriptor i artista libanès)

"El caràcter és el que sou en la fosca".
(Wight L. Moody)

"Caràcter és fer allò que cal quan ningú no hi guaita".

(Ralph Waldo Emerson, 1803-1882, polític i pensador nord-americà).

"La mesura del caràcter real d'un home és el que faria si sabés que mai no fossin esbrinats els seus actes".

(Thomas Babington Macaulay, 1800-1859, historiador, assagista i estadista anglès).

"Més coneixença podem treure del caràcter real d'algú per una conversa curta amb algun dels seus criats que no pas d'una formal i estudiada narrativa, començant per la seva genealogia i acabant pel seu enterrament".

(Samuel Johnson, 1709-1784, poeta i crític anglès).

"Gairebé tothom pot resistir l'adversitat, però si voleu provar el caràcter d'un home, doneu-li poder".

"L'ombra és el que en pensem; l'arbre és la cosa real".

(Abraham Lincoln, 1809-1865, estadista estadunidenc abolicionista).

"Em sembla ser la millor prova d'una disposició evangèlica que les persones no s'enfellesquen quan els retreuen quelcom i tinguin una caritat cristiana pels qui, malalts, ho mereixen".

(Desiderius Geert Geerts, Erasm de Rotterdam, 1466-1536, filòsof i teòleg humanista holandès, a "Els Col·loquis").

"Tothom té tres caràcters: el que exhibeix, el que té i el que pensa tenir".

(Jean Baptiste Alphonse Karr, 1808-1890, novel·lista francès).

"El caràcter és una voluntat forta, dirigida per una consciència tendra".

(Aldous Leonard Huxley, 1894-1963, escriptor anglès).

"Una persona no revela el seu caràcter tan clarament que quan s'adona de les bromes".

(Georg Christoph Lichtenberg, 1742-1799, escriptor i científic alemany).

"Un home no revela mai tan a les clares el seu propi caràcter com quan en descriu un altre".

(Johann Paul Friedrich "Jean Paul" Richter, 1763-1825, poeta alemany).

"El caràcter no es fa en una crisi -sols hi és exhibit".

(Robert Freeman).

"No seràs ben conegut fins que no estaràs perdut".

"Boig amb boig sempre s'avenen".

"La vergonya perduda ho és per a tota la vida".

"No diguis qui ets, ja ho diran els teus fets".

(Refranys catalans).

Plató

"El meu caràcter és tal que sols em ret davant la raó".

(Aristocles "Plató", 427-347 a.C. filòsof grec).

"La força del caràcter a sovint no és sinó feblesa de sentiments".

(Arthur Schnitzler, 1862-1931, físic i dramaturg austríac) Ω

Edicions El Jon publica "Homenatge a Lluís Companys, President de Catalunya" d'Agustí Barrera i Robert Surroca

Ens plau presentar-vos la darrera novetat editorial d'Edicions El Jonc. Es tracta del llibre Homenatge a Lluís Companys, President de Catalunya, escrit per Agustí Barrera i Robert Surroca.

Aquest llibre recull els homenatges que s'han fet al llarg de la història en honor al president màrtir Lluís Companys, arribant fins a l'homenatge realitzat a Irun en motiu del 60è aniversari del seu lliurament a les autoritats policials espanyoles.

Els autors apunten a més la necessitat de combatre la impunitat del feixisme espanyol i sol·liciten que Serrano Súñer, un dels màxims responsables de l'assassinat de Companys, sigui processat com a responsable del crim.

El llibre, que es publica coincidint amb el 60è aniversari de l'afusellament de Lluís Companys, vol ser l'homenatge de l'independentisme d'esquerres contemporani a la figura del president màrtir; un homenatge que recull bona part dels homenatges que se li han tributat al nostre president des que fou afusellat el 15 d'octubre de 1940.

El llibre ha sortit a la venda a les millors llibreries el passat dijous 28 d'octubre. Per qualsevol informació podeu posar-vos en contacte amb nosaltres al telèfon 973 26 80 54 Ω

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA TOTA

El ple renaixement europeu (1491-1520): any 1499

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBONICA ACADEMIA DE LA HISTORIA, QUE PRETENEN REINSTAURAR DE MANERA «MODERNA» LA «FORMACIÓN DEL ESPÍRITU NACIONAL» FRANQUISTA.

«...Pero el otro libro sobre la cuestión americana, lo publicó un francés. No había manera de que lo publicasen españoles. Lo publicó un francés aquí con toda clase de dificultades: de venta, de salida, de difusión y de lo que se quiera.

H. — ¿De dónde surgen esos criterios?, ¿dónde nace esa política? ¿de qué poderes?

— Pues advínelo usted. **Entérese quien les paga a ellos por falsificar la Historia y a parte de todo su equipo.** Esto me la han publicado franceses. La Casa de Velázquez es una institución francesa en Madrid. **Los españoles no lo hubiesen publicado jamás.** Y aquí no hay trampa ni cartón. Si lo mira usted, aquí están los legajos, de dónde se sacan los datos y con las fotografías de los documentos.

M. — ¿Se pude decir que hay razones de estado para ocultarlos?

— Sí, hay razones de Estado que a mí me parecen absurdas, pero las hay.

M. — ¿A quién benefician?

— Eso, actúen ustedes como los detectives ingleses. ¿A quién pueden beneficiar? Es absurdo porque no se puede falsificar la Historia. Falsificar la Historia no sirve para nada. Es una pérdida lamentable de tiempo porque **se pierden nuestras raíces.**

M. — ¿Actualmente se queman libros?

— No...Estoy hablando del siglo XVI. Bueno, actualmente se han estado quemado libros hasta hace muy poco. Y a mí se me dijo que los documentos éstos que me llevaban de la parte de África a América por los ríos y tal, **a mí se me dijo que los quemase. Le confieso que los he tenido escondidos mucho tiempo.**

...Es una especie de constante en este país. Falsean toda la historia de Europa. Hay cosas que no las entiende nadie...

...Fue una auténtica sarracina lo que se hizo en la época colonial. Pero es así en todos los países colonizados. Primero, cosas curiosas que se las llevan a casa y, segundo, esto sirve para borrar la memoria histórica de la raíz de los pueblos. Un pueblo sin historia es mucho más fácil de dominar que un pueblo con historia. Eso está clarísimo. **Los colonizadores siempre tienden a destruir la Historia en beneficio de la Leyenda. La leyenda no perjudica, es inocua, como todo lo falso. La que cuenta, la que de verdad crea el espíritu de un pueblo es la historia humana. Mire hasta dónde llegamos.**

(Entrevista a Luisa Isabel Álvarez de Toledo Duquesa de Medina Sidonia, historiadora i aristòcrata espanyola).

1499: Reforma de la Paeria de Lleida, similar a la de Barcelona: insaculació, els gentilhomes són inclosos a la mà major. Sistema d'insaculació també per a Figueres.

Cèsar Borja / Cesare Borgia.

L'oligarquia de Ciutat acusa el governador general de Mallorca, Joan Aimeric, de fer demagògia cals menestrals i forans.

Després de prendre per muller una germana de Joan d'Albret, rei de Navarra, Cèsar Borja —aliat ara amb França— acompanya Louis XII a Itàlia, on ateny la conquesta de la Romanya per al Vaticà. El rei francès el recompensa amb el ducat de Valentinois a França.

Fernando de Rojas escriu "La Celestina".

Da Vinci pinta "La Santa Cena".

J. Cabot cerca, per encàrrec de la Corona anglesa, el pas marítim vers les Índies i desembarca a Terranova.

Independència suïssa, després de la guerra suava (pau de Basilea).

1499-1500: Ojeda i Vespucci atenyen la costa de Guaiana. Primeres notícies de l'Amazones.

1499-1502: Sublevacions a les Alpujarres, Albaicín i Serrania de Ronda en no ser respectades per part castellana —com sempre, i som indis que no n'escarmentem!— les *Capitulacions de Santa Fe*. La resistència a la política de conversions forçoses i bateigs en massa promoguda per Cisneros hi és gran. Aquestes sublevacions són durament reprimides, com de costum.

8. 1499. A causa de l'aliança del fill del Papa amb França i la campanya de la Romanya, Nàpols se sent amenaçat i el rei Anfons acut a Roma

10. 1499: Tanmateix Anfons se n'ha de tornar amb Lucrècia.

La Pietà, 1498-1500, a St. Pere de Roma, en marbre de Michelangelo Buonarroti

COBLES DE LES CATERINES
(fragment)

Les Caterines
semblen regines;
donques veurem
quines cobles ne farem
Tala la volem.

Les que he trobades
són oblidades,
per què, cercades,
d'altres ne farem.
Tala la volem.

lo n'am a una
més que neguna
e vol Fortuna
treball passem.
Tala la volem.

És cara cosa,
gentil com rosa,
mes no reposa
lo mal que pren.
Tala la volem.

És molt cortesa,
de gran noblesa.
D'amor encesa,
¿com la veurem?
Tala la volem.

Cara de santa
de virtut tanta,
no pusc dir quanta
ni la comprèn.
Tala la volem.

És desimbolta,
muda la vola,
mes de revolta
bé jugarem.
Tala la volem.

És molt galana
e més loçana;
si no m'engana
enganar l'hem
Tala la volem.

Fa'm esperar,
no em vol parlar,
mes oblidar
jamés poreu.
Tala la volem.

Cert, molt me fuig.
Tinc-me enuig
Mes perquè (...)
amestrar l'hem.
Tala la volem.

Si el vent se muda
la mia ajuda
serà crescuda:
tantost l'hauem.
Tala la volem.

Joan Escrivà
(segona meitat del s. XV
primera meitat del s.XVI)

Hieronymus Bosch (c. 1450 - 1516) «La mort i el gasiu» (c. 1485/1490, oli, 930 x 310 m). Collecció de Samuel H. Kress En aquest llenç Bosch mostra els últims moments en la vida d'un avar, a penes abans que el seu destí etern sia decidit. Un petit monstre soriejador surt de sota les cortines del llit per temptar el gasiu amb una bossa d'or, mentre un àngel que s'agenolla a la dreta l'encoratja a reconèixer el santcrist per la finestra. La mort entra per l'esquerra. Les oposicions del bé i el mal omplen la pintura. Un fanal que conté el foc de l'Infern, dut pel dimoni des de dalt el llit, equilibra la creu que emet un sol raig de la llum divina. La figura en terra, representa potser el misser més jove, es mostra com a hipòcrita; amb una mà ell posa les monedes dins la caixa forta on estan aplegats per un dimoni amb cara de rata, i amb l'altre toca un rosari, que és com dir que vol servir Déu i Mammon alhora. Un dimoni que sorgeix de sota li fa arribar un paper segellat amb cera vermella — potser una carta d'indulgències o un document que es refereix a las activitats de mercenari del misser. Aquesta mena d'escena de la mort en un llit deriva d'un dels primers llibres impresos, l'*Ars Moriendi* o «l'Art de Morir» que gaudí d'una enorme popularitat en la segona meitat del s. XV. Aquesta podria haver estat l'ala esquerrana d'una peça d'altar; les altres parts —ara perdudes— haurien aclarit alguns aspectes de l'escena, com l'armadura llençada i espatllada de davant. Ω

LA NOSTRA CUINA

Salbitxada

Serveix per al xató, la calçotada i qualsevol peix o verdura a la brasa

Ingredients:

Una cabeça d'all, dos pebrots de romesco i un bitxo secs, dotze ametlles i dotze avellanes torrades, una llesqueta de pa sec, tomàquet madur escallivat o de conserva, un bon raig d'oli, una mica de vinagre i sal al gust.

Preparació:

S'escalden els pebrots i el bitxo, s'obren i se'ls treu la polpa amb la punta del ganivet. Es posa al morter, junt amb les dents de l'all pelades, el pa sec i les ametlles i avellanes. Es pica bé, fins que resulti una pasta homogènia. Llavors s'hi barreja el tomàquet ratllat, l'oli, el vinagre i la sal.

Romesco

Serveix per als peixos a la brasa, marisc al vapor, etc.

Es pot conservar en pots, esterilitzats al bany maria

Ingredients:

Pebrots de romesco i bitxo secs, ametlles i avellanes torrades, alls, pa sec, aigua, oli i sal.

Preparació:

S'escalden els pebrots i el bitxo, en una mica d'aigua bullint. En una paella en oli abundant, es fregeixen un bon grapat de dents d'all, pelades; quan tenen una mica de color, es treuen amb l'escumadora i es posen al morter. Llavors es tiren a la paella un grapatet d'ametlles i un d'avellanes, pelades, i se'ls deixa agafar una mica de color, també. Després, s'afegeixen al morter. Acte seguit, es fregeix una llesqueta de pa, amb el foc baix i tombant-la sovint, per a que ni es cremi ni quedi sense fregir per dins. S'apaga el foc i es posa la llesca de pa al morter. Es treu les cues i les llavors de dels pebrots i del bitxo, s'escalden, se'ls treu la polpa, rasant amb la punta d'un ganivet i també es tira al morter. Llavors s'hi afegeix un pols de sal i es pica tot, fins que quedi ben esmicolat. S'hi afegeix l'oli de la paella i una mica d'oli cru i es remena bé.

Allioli

Serveix per acompanyar carns a la brasa i molts altres plats

Ingredients:

Alls, ou, oli i sal.

Preparació:

Per a què l'oli emulsioni, cal una certa temperatura. Convé que l'ou porti un parell d'hores fora de la nevera, almenys. Si fa fred, convé temperar el morter -sobretot si és de marbre-, tenint-lo una estona ple d'aigua ben calenta. Els grills de l'all no deixen lligar l'allioli; si els alls són grillats, cal partir les dents pel llarg i treure'n els grills. Cal posar un eixugamà de rus sota el morter, per a què no volti.

Es posen els alls al morter, amb un pessic de sal, i es piquen fins a fer una pasta. Llavors s'hi afegeix un rovell d'ou i es remena fins que el color es torna groc palla. Amb la mà de morter es continua remenant sense parar i, amb l'altra mà, s'hi va tirant oli a raig, amb un setrill que no ragi massa. Si la pasta no se'l beu de seguida, es continua remenant sense afegir-hi oli. Quan se l'ha begut, es reprèn el raig, fins que la pasta sigui ben espessa.

Llavors, ja no en vol més. Se li donen unes quantes voltes més, fins que tot l'allioli quedi agafat a la mà de morter, i ja es pot servir.

Si es alla, es pica una altra dent d'all i s'hi tira, sense parar de remenar, amb una cullera i deixant-lo gotejar, l'allioli negat.

L'allioli no es guarda; cal fer-lo i menjar-lo de seguida. Passades unes hores, l'all s'esbrava i l'ou es pot contaminar de salmonel·losi.

Maionesa

Serveix per a peixos, amanides, verdures cuites, etc.

Ingredients:

Ou, suc de llimona, oli i sal.

Preparació:

Per a què emulsioni l'oli, cal que l'ou estigui a temperatura ambient. Es posa l'ou (rovell i clara), un pessic de sal, un raig de suc de llimona i l'oli necessari, en un vas de picadora.

S'introdueix la picadora fins al fons i es fa voltar fins que s'hi formi un núvol de pasta lligada.

Llavors, es va pujant la picadora molt lentament. Si treu un nuvot de pasta sense espessir, es torna a tirar

avall i es torna a pujar, sempre lentament. Quan ha lligat tot, se li donen un parell de baixades i pujades ràpides, per acabar d'homogeneïtzar i ja es pot posar a la salsera.

Si es vol una mica perfumada d'all, se n'hi posa una dent picada abans de començar a batre.

Convé fer-la immediatament abans de menjar-ne i no guardar la que sobri, pel mateix motiu que l'allioli.

Beixamel

Per a ous, pasta, petxines de peix, etc.

Ingredients:

Farina, mantega, llet, sal i pebre blanc.

Preparació:

Es fa arrencar el bull a mig litre de llet. En una paella, es fon un bon dau de mantega i s'hi deixata el pes equivalent de farina. Quan és ben desfet i sense parar de remenar, per a què no faci grumolls, s'hi afegeix la llet a raig. Quan està ben dissolt, s'hi tira la sal i el pebre blanc. Es continua remenant fins que agafi una mica de cos; llavors s'apaga el foc i es continua remenant durant una estona, a fi de que no posi tel. Després, se li va donant una remenada de tant en tant; quan es refredi acabarà d'espessir. Quan sigui tèbia, ja es pot usar.

Pissalat

Per a entremesos, peix i carn freda

Ingredients:

Anxoves salades, clavell, farigola, llorer, pebre i oli.

Preparació:

Es netegen les anxoves, se'ls treu l'espina i es posen al morter, junt amb una mica de cada espècie, en pols. Se'n fa una pasta i s'hi afegeix una mica d'oli.

Oli amb herbes i bitxo

Per a amanir pa torrat, amanides, etc.

Ingredients:

Oli, farigola, llorer, fonoll bord sec i bitxo.

Preparació:

S'introdueixen en un setrill uns brots de farigola, un parell de fulles de llorer, uns tronquets de fonoll secs i un o dos bitxos, trossets. Es deixa macerar durant uns dies. A mesura que se'n va traient, es va reomplint, mentre l'oli no perdi el sabor del compost.

E D I T O R I A L

L'ou de la serp

Les estratègies de domini i control de la població dels pobles políticament sotmesos, que arriben a desenvolupar les oligarquies detentores del poder suprem del sacralitzat Estat-nació, són múltiples i envitricollades, amb la qual cosa l'encerclament informatiu desorientatiu dels mitjans de comunicació i difusió oficials és cada cop més efectiu, i actua com a neutralitzador del benefici

democràtic de la capacitat crítica i de la llibertat de consciència. En aquesta part del món, els que no estam disposats a creure a ulls clucs en les meravelles de l'"Espanya va bien", o a combregar amb rodes de molí, som anatemitzats i reduïts pel aquell poder establert (ací il·legalment i per dret de conquesta) a éssers gairebé indesitjables, àdhuc afins al genocidi (!).

En aquesta faicó, és ben significativa l'actitud de l'actual president del govern espanyol, en José Mari, l'"il·luminat", que, com ha advertit Pilar Rahola, "aconseguirà, amb tanta agressió dialèctica, que ens atrinxerem tots en un camp comú i quasi oblidem les nostres profundes diferències..."

De fet, el "kefe" de la tribu castellano-espanyola està entestat a satanitzar la tribu catalana, basca i gallega, a més d'esglaiar-nos a tots com si en la seva figura s'hi haguessin transmu-

tat en Franco, en Felip (Vè) i el comte-duc d'Olivares. És perfectament comprensible, doncs, que l'home ens resulti, a molts, "tenebrosos hasta en sus gràcies" (Arxallus dixit). Ja sabem, en fi, que l'ou de la serp es congria més fàcilment en les altres esferes del Poder.

Tot plegat fa necessària una profunda remodelació de l'estat dit autònom, car aquest amb la constitució del 78- mai no ha deixat de constituir una etapa transitòria en la configuració real i veritablement democràti-

ca de les nacions ibèriques. És la necessitat urgent d'un estat multinacional no declarat que, tard o d'hora, haurà de (re)plan-tejar-se l'escrupulós respecte entre les diferents nacions, com a garantia d'una convivència satisfactòria per a tothom. Tant si s'acara l'articulació del marc espanyol en un estat federal com en una nova configuració d'estats lliures i sobirans amb bones relacions de veïnatge, no passarà res de l'altre món. Les coses canvien. És qüestió de temps. Ω

L'ESPILL

DE PERE ROIG

La delegada,
hipnotitzada
pel de l'Espanya
(país de banya)
mal president,
el féu content
i contra els joves
de ments poc toves
i de grans ous
(si no te mous,
et feriran,
i et tacaran
Senyor Rodrigues,
Senyor Rodrigues)
posà un fort plet:
què havien fet?

"Són bajanades
de delicades
falangistotes,
de pagesotes
mal desfressades,
i coronades
de romaní."

No fa molt fi
volar quimeres,
tomar banderes
d'una opressora
i regressora
i regressiva

sempre nociva
pudor estrangera
tan botiflera
que tres-cents anys
de dar-nos danys
la fan feliç.

Que volen llis
el jovent nostre,
d'això n'és mostra
la porqueria
d'Estrangeria
de Llei que han fet.
*Si no carnet,
tu no trabajas
mátate a pajas
si quieres work
o kamon york
para cenar:
Voy-te a matar,
puto negrote,
tu gran cipote
envidia da.*

Encimentar,
d'hotels farcir
nostre rubí
d'illes daurades,
encomanades
al *laissez faire*,
a l'estranger

país, Castella
(Nova ni Vella
no la volem)
molt jo me tem
fou la manera
d'anar endarrere
durant setze anys:
prenent grans banys
dins la sucosa
i llacrimosa
aigua pudenta
i repelenta
de dependència
a la volència
dels forasters.

No en volem més
d'espanyolisme.
El progressisme
sens cafeïna,
de la veïna
terra importat,
igual malvat
és sens cap dubte

És la conducta
de catalans
republicans
que ens durà
demà, o ja,
la llibertat. Ω

Les aigües de sa Pobla ja són salades

GUILLEM CREMAT DE SA POBLA

Tenia raó en Cremat
Quan de l'aigua escrivia
Feia una profecia,
Als entesos advertia,
El temps ho ha demostrat.

He feta aquesta glosada
Per parlar-vos de sequera
I molta de gent poblera
El que vull dir, marjalera,
Ja te als pous d'aigua salada.

Sempre he estat defensor,
De les aigües subterrànies,
Uns homes de poques manyes,
No em prestaren atenció,
I no es llevaren ses lleganyes.

L'esforç dels nostres padrins,
Per les aigües descobrir
Després per aconseguir,
I també per construir,
Nostres agrícols jardins.

En la persistent sequera,
La font del cel no vol brollar,
Aigua per ben amarar,
L'illa de Mallorca entera,
Que fa anys ens sol mancar.

L'aigua és un gran tresor,
D'ella no hem d'abusar,
Tampoc no l'hem de tudar,
I si, l'hem d'estalviar,
És més valuosa que l'or.

Tenim les aigües salades,
Dins els pous de les marjals,
Per defensar aquests cabdals,
Casi hem daren bufetades.

En Jaume Font nostre batle,
Veurem si s'oposarà,
A les aigües d'en Cerdà,
Les hi deixi trasbalsar,
Vers Alcúdia o altra banda.

No dubteu que l'any que ve,
Sia molt pitjor que enguany
Que si no l'aprofitam,
Serà ben trist pel pobler.

Per vestir un capellà,
Vol despollar un altar,
L'alcudienc en Cerdà,
Necessita una paella,
D'arròs salat per menjar.

Si no li tenim esment,
I li deixam comportar,
Tots els pous eixugarà,
Noltros haurem de badar,
Sa boca cap en es vent.

Si tots no mos oposam,
I defensam aquests líquid,
Sia pagès o polític,
Amb un manifest pacífic,
Lluitem tots mem si ho *logram*.

Cerdà sigues més prudent,
I no deixis comportar,
Que els pous s'hagin de salar,
Pels horts no poder regar,
No siguis impertinent.

Per les aigües defensar,
Fa una vintena d'anys
Un bon esbart d'ignorants,
Me volien atupar Ω

L'espanyolitat dels catalans No és pròpia dels nostres topans

JAUME ALFONSO I BARCELÓ -BARCELONA

Fer-nos espanyols als catalans,
Esdevé una sempiterna obsessió,
Dels qui no admeten altra nació
Que la pròpia dels castellans.

Als catalans, hom ens inclou,
Dintre fictícia espanyolitat,
I nostre poble, és aprofitat;
Per qui sa conveniència, mou.

Dintre de la Península Ibèrica,
Catalunya te el seu territori,
I pateix el castellà purgatori.
D'abundant majoria estratègica,
Que manté la ambició quimèrica,
De fer-nos espanyols a priori.

Adduint Constitució improvisada
Per facilitar-nos la transició,
Ens encolomen la Espanyolització,
Que els catalans no hem demanada.

La Constitució actua com a barrera,
De les aspiracions catalanes,
En canvi, per a les castellanes,
Eixa Constitució va de primera.

Ara creiem que estam endogallats,
Per les espanyoles conveniències,
Absorbidors de les preferències,
Corresponents a lliures Estats.
I que mantenir-nos espanyolitzats,
Desferma catalanes impaciències.

Ser espanyols, pocs catalans diuen
I quins sa catalanitat reconeixen
De legítima catalanitat gaudeixen
Residenciats al territori on viuen.

Atribueixen sa pròpia nacionalitat,
Als qui jamai no l'han demanada,
I sospiten que hi ha intenció amagada
En impedir a Catalunya ser Estat.

Aquesta espanyolitat sobreposada,
Imposa castellana discriminació,
Perquè en l'actual organització,
Catalunya està molt discriminada.

Que el matrimoni entre dos sobirans
Estableixi aliena nacionalitat,
I que la nació acabi en Principat,
Això no s'ho empassen els catalans.

La cracatització d'espanyolisme
Que els castellans ens atribueixen
Són atribucions que desapareixen,
En desaparèixer el castellanisme,
I aparegui un íbero federalisme,
Que les sotmeses nacions mereixen.

Un cop esdevingué la transició,
Aparegueren burdes Autonomies,
Barrejant en aquest galimaties,
A la concreta i catalana nació.

Nostra economia és esquarterada,
Pels impostos, espanyolitzadors,
On patim tractes discriminadors,
I la llengua i la cultura menyspreada.

Si reivindiquem la catalanitat,
En record dels nostres ancestres,
Ens temem que les nostres protestes,
Els espanyols no les han passat,
Sense dubtar, per aquell forat,
Evaquador de les fecals restes.

Reflexió

*Si com espanyol t'acrediten,
I com a català et discriminen,
A tals forces que ara dominen,
Procura que ens les foragiten Ω*

Jesucrist ple de bondat

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Dos mil anys, ja s'han complits,
Que a Galilea nasqué,
Amb so pla de fer el be,
A tots els més oprimits.
Remou els meus esperits,
Aquestes grosses avantatges,
Amb ses mateixes imatges,
Tant els pobres com els rics.

Me proposaré lluitar,
Per acursar les distàncies,
Que hi ha entre uns i altres,
S'abisme tan gros que hi ha.
El ric se resistirà,
De reduir sa riquesa,
Per donar-la a sa pobresa,
I sa vida millorar.

Això venia d'herència,
de passats els milions d'anys,
cap moment els nous tamany,
oferiren resistència.
Això era conseqüència,
Sotmès en el poderós,
Li brindaven molts d'honors,
Patien impertinència.

Si algú se proposava,
Qualque cosa canviar,
Perquè no li agradà,
La cosa que s'empleava.
A ell se'l considerava,
Com a traïdor delinqüent,
Es càstig era freqüent,
A dins el foc se'l cremava.

Jesús havia s'havia cuidat,
De ses lleis velles escrites
Que d'enrera les seguien,
Amb tota autoritat.
Anirà equivocant,
Aquest nostre Mestre nou,
Segur que s'olla es seu brou,
Li sortirà agriat.

De moment estudiaren,
Els rics el seu procedir,
Tots plegats ells varen dir,
Que sistemes nous sembraven.
En veure que escoltaven,
Sa veu des predicador,
Amb xil·laba i bastó,
Els esclaus s'hi acostaven.

Que pot fer, fill d'un fuster?
Nascut dins una barraca?
Encalentit del seu ase?
Els seus alens los tengué.
D'aquesta forma visqué,
Des del moment que va néixer,
Ara vol donar exemple,
Sa grossa reforma fer.

Sa veu tenia humana,
Molt grossa facilitat,
Cap mai s'havia escoltat,
De tothom que predicava.
Ell es camí assenyala,
De justícia i benestar,
A s'esclau alliberar,
De sa vida que passava.

De moda se va posar,
Escoltar es predicador,
Aquella veu amb dolçor,
Que tot moment ell emprà.
A sa misèria ensenyà,
Que cada dia passava,
Tapat amb una xil·laba,
Sota l'arbre descansà.

Els pobres de aquell temps,
Li tenien compassió,
En el gran predicador,
Tan mancat de aliments.
Molts d'ells eren competents,
Un tros de pa li darien,
La misèria compartien,
Aquelles sofrides gents.

Amb sa veu esplendorosa,
Se la deixava sentir,
Seguia lo seu camí,
Com si fos victoriosa.
Molta gent duia d'escolta,
Tots entestats a escoltar,
sentint lo seu dols parlar,
Com cosa miraculosa.
Capellans i fariseus,
Que en aquell temps governaven,
Les mesures planejaven,
Al pelegrí parar els peus.
No floriran ses arrels,
Que ell ha pensat sembrar,
Sa riquesa regnarà,
Dins el món segles eterns.

El clero i els fariseus,
Aixecaren sa campanya,
Amb sa gent que acompanyava,
Des des de antigues arrels,
Eren persones fidels,
Avesats a obeir,
A tota ordre complir,
Tallar colls i aturar peus.

Sa ordre que se donà,
Que se fes grossa campanya,
Que Jesús molt destorbava,
I l'havien de matar.
El càstig que s'acordà,
Que fos clavat a una creu:
Els qui observau, veureu,
Sa pena que va passar.

Aquella ordre s'acomplí,
I abans de Ell expirar,
Per poder-lo rematar,
Una llança ficar-li.
Allò va ser el trist fi,
D'aquelles ordres majors,
Que obrà el poderós,
Que d'ells, es càstig sortí.

Amb se riqueses seguiren
Els qui es diuen cristians,
Dins molt grosses catedrals,
Que d'or i plata molt brillen.
Allò que més ho justifiquen,
Les que hi ha al Vaticà,
Si ho fessin amuntejar,
N'hi hauria grosses piles. Ω

Genocidi:

VICENÇ DE SON RAPINYA

Prou d'Humiliació i dolor
prou de mort i de pallisses
que les dones neixen lliures
en igualtat de condicions.

Quan es sega la seva vida
és com morir-se una flor,
perquè a més de ser formoses
són tot comprensió i Amor

Elles ens donen la vida
i ens allotgen a son interior,
per espai de nou mesades
per a portar-nos a aquest món
i un cop a fora ens alleten
i ens donen escalfor.

Joves que teniu la sord
de tenir una companya ,
respectau-la i estimau-la
com qui cuida una flor,

d'altres com jo voldriem
i no tenim l'ocasió
de poder acaronar
ni tendresa poder da
compartint la seva vida
compartint rialles i plors
i conviure amb amor plegats.

Prou menyspreu i prou baixesa
prou patiments prou dolor,
abans de tot son persones
tan sa val sa condició,

sien escriptores o mestresses
blanques, o bé de color
perquè varen néixer lliures
als ulls de son creador. Ω

La lletra de L'estaca al País Valencià

L'avi Siset em parlava
de bon matí al portal
Zaplana, on coi tens l'espasa
per matar el toro al corral.

Si ells l'estiren fort per aquí
si tu l'estires fort per allà
si tots l'estiren per aquí i per allà
ai, ai, ai, que es trencarà.

L'avi Siset ja no diu res
mal vent que se l'emportà
ell qui sap a quin indret
i Zaplana a la plaça, atacà.

Siset, que no veus l'estaca
on estem tots ben lligats?
Si Zaplana no afluixa,
mai no podrem caminar!

Si estirem tots, Zaplana caurà
i molt de temps no pot durar
segur que tomba, tomba, tomba,
ben corcada deu ser ja.Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça .....
.....C.P. ....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 4.000 PTS (24,04 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa .....
Adreça .....
Núm. entitat .....Núm. sucursal .....
Compte núm. ....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**